

2015 İKİNCİ ÇEYREK

OCAK - ŞUBAT - MART - NİSAN - MAYIS - HAZİRAN - TEMMUZ - AĞUSTOS - EYLÜL - EKİM - KASIM - ARALIK

K.K.T.C. MERKEZ BANKASI
SAYI: 2015-II
ÜÇ AYLIK BÖLTEM

ÜÇ AYLIK BÜLTEN

Sayı: 2015-II

I: ÖNSÖZ

2015 yılı ikinci çeyreği itibarıyla ve hatta içinde bulunduğumuz dönemde, belirsizlik, anlamının aksine küresel piyasaların seyrini belirleyen ana etken olma konumunu sürdürmektedir.

Gelişmiş ekonomilerin iktisadi göstergelerinde dönem dönem görülen ve özellikle ABD'nin faiz yükseltme sinyali olarak algılanıp volatiliteyi artırıcı etki yapan iyileşmeler henüz sürdürülebilir düzeyde seyretmemekte ve özellikle kendi iç piyasalarında talep artışını getirecek çıktı açığını sağlayamamaktadır. Bununla birlikte, gelişmiş ülkelerin para politikaları sebebiyle gözlenen küresel volatilite beklentiler dahilindedir. Örneğin, ABD Merkez Bankası FED'in kısa vadeli borçlanma faiz oranını öngördüğü gibi kademeli olarak artırması halinde gelişmekte olan piyasalardan belirli oranlarda sermaye çıkışına sebep olacağı aşikardır. Beklentiler dahilinde olduğu sürece gelişmekte olan ülkeler üzerindeki baskı kaldırılabilir düzeydedir. Ancak 2010 yılı başından itibaren büyümeye oranı düşen ve son iki çeyrektir yüzde 7 büyümeye oranında kalan Çin ekonomisi, beklenmedik gelişmelere sebep olma potansiyeli taşımaktadır. Bu ülke ekonomisindeki zayıflama, emtia fiyatlarındaki düşüşü beraberinde getirmekte ve emtia ihracatçısı gelişmekte olan ülkelerin büyümeye performanslarına da olumsuz tesir etmektedir. Söz konusu etkileşim sonucu küresel büyümeye oranlarındaki düşüş, şirket kırlılıklarını azaltarak hisse senetleri piyasalarındaki ve portföy hareketlerindeki dalgalandırmaları artırmaktadır. Yüksek cari açıkları sebebiyle sermaye hareketlerine son derece duyarlı olan Türkiye ve KKTC ekonomileri de, diğer hususlara ilaveten, bu dalgalandırmaların önemli ölçüde etkilenmektedir.

Yukarıda sıraladığımız gelişmelerin hiçbirisi olmasa bile uluslararası iktisat teorisi bize, ülkeler arasındaki nominal faiz farklılıklarının döviz kuru üzerinde etkisi olduğunu ve spot döviz kurunun nominal faiz oranlarındaki farklılığın tersi yönünde döviz kurunu etkilediğini söylemektedir. Yani, enflasyon seviyesi ve enflasyon beklentisi avro ve dolara kıyasla daha yüksek olan ve dolayısıyla daha yüksek nominal faiz uygulanan Türk Lirası, diğer tüm koşullar sabitken dahi dövize karşı değer kaybetmek durumundadır. Kaldı ki, yukarıda kısaca bahsedilen küresel etkenler ve Türkiye'de yaşanan yurt içi gelişmeler, bünyelerinde barındırdıkları belirsizlik faktörüyle değer kaybının ve daha da önemli volatiliteyi artırmaktadır.

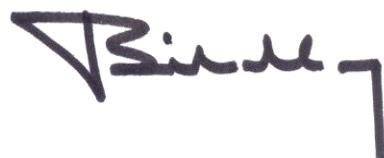
Bu çerçevede, son dönemde vatandaşlarımızın gündemini doğal olarak döviz kurlarındaki gelişmelerin oluşturduğu vaktiadır. Elbette döviz kurundaki artış, bizzat risk alınmaması bile ithalat maliyeti ve bunun sonucu genel fiyatlar düzeyindeki artış gibi dolaylı yollardan ekonominin tüm birimlerini ilgilendirmektedir. Bu anlamda kur hareketlerinin gündem teşkil etmesi anlaşılır olmakla birlikte, geleceğe dönük riskler ortadayken yalnızca borçlanılan para birimleri arasındaki cari faiz oranlarını karşılaştırarak görünürde düşük maliyetli olana yönelmenin makul karşılaşması beklenmemelidir. Eski ABD Başkanlarından John F. Kennedy, karar alma süreciyle ilgili olarak durumumuzu özetleyen şu veciz ifadeyi kullanmıştır; "*alınan bir nihai kararın mantığı gözlemci için anlaşılılamazdır*". Ancak şunu da eklemiştir "*aslında çoğu zaman karar alan kişi için de bu mantık anlaşılmazdır*". O halde ikinci olsunun varlığı bir kez daha döviz geliri olmayanların dövizle borçlanmalarının sakıncalı sonuçları olabileceği uyarısını yapmak zorunda bırakıyor. Zira küresel ekonomik koşulların kısa vadede daha kötüye mi yoksa daha iyiye mi gideceği şeklindeki sorunun cevabı bilinmemekte, ancak tahminler yürütülmektedir. Dolayısıyla vatandaşlarımızın her yıl en azından enflasyon oranında telafi edilen gelirlerine göre borçlanmaları, gereksiz kur riskinin oluşmasını engelleyecektir.

Bankamızın finansal istikrarın desteklenmesi yönündeki çalışmaları devam etmektedir. Bu çerçevede, önemli bir altyapı yatırımı ve hizmeti olan yurt içi elektronik ödeme sistemi (EÖS) yaklaşık iki yıldır sürdürülen çalışmaların ardından 26 Haziran 2015'te faaliyete girmiştir. Hizmete sunulan EÖS sayesinde para transferleri tutar limiti olmaksızın elektronik ortamda doğrudan, süratli ve güvenli bir şekilde yapılmaktadır. Şu andaki çabamız, kendilerine tanınan bu imkân ve kolaylığın bankalarımızca internet bankacılığı vb. yollarla müşterilerine, diğer bir deyişle vatandaşlara yansıtılmasıdır. Bu yönde olumlu gelişmeler görülmekte olup, önümüzdeki aylarda müşterilerine bu imkâni sağlamayan bankamızın kalmayacağı düşünülmektedir.

KKTC bankacılık sektörü aktif toplamı 2015 yılı ikinci çeyreğinde bir önceki çeyrek döneme göre yüzde 4,7, bir önceki yılın aynı dönemine göre yüzde 16,8 oranında artmış ve 16,1 milyar TL seviyesine ulaşmıştır. 2015 yılı ikinci çeyrek döneminde sektörün en önemli fon kaynağı olan mevduat yüzde 6,05 artışla 13 milyar TL'ye, brüt krediler yüzde 3,8 artışla 10,3 milyar TL'ye yükselmiş ve böylece mevduatın krediye dönüşüm oranı yüzde 79,61 olarak gerçekleşmiştir. 2015 yılı Haziran sonu itibarıyla bankacılık sektörü Sermaye Yeterlilik Standart Rasyosu (SYSR) bir önceki çeyrek döneme göre 0,39 puan azalarak yüzde 17,36 oranına gerilemiş olmakla birlikte, yasal sınır olan yüzde 10'un oldukça üzerinde seyretmektedir. Geride bıraktığımız bir yıllık dönemde tahsili gecikmiş alacakların (TGA) toplamı 101,6 milyon TL artarak 675 milyon TL'ye ulaşmıştır. Sektor bilançosunda dikkati çeken diğer önemli bir gelişme ise, Mart-Haziran 2015 döneminde döviz kurlarındaki yükselmeye paralel olarak yabancı para mevduatlardaki yüzde 9,89 ve yabancı para kredilerdeki yüzde 7,99 artışıtır. Bankacılık sektörü özkaynak toplamının da Haziran 2014 – Haziran 2015 döneminde yüzde 10,14 oranında artışla 1,5 milyar TL seviyesine ulaştığı görülmektedir. Ayrıca bankaların taşıyabileceği muhtemel kur riskine yönelik düzenlemeler dövizdeki dalgalanmalardan asgari düzeyde etkilenmelerini sağlayabilmektedir. Nitekim bankacılık sektörü bilançosunun net uzun pozisyonda olmasından ötürü kur hareketlerinin olumsuz tesiri bulunmamaktadır.

2015 yılının ikinci çeyreği itibarıyla dünya ekonomilerine ve KKTC ekonomisine dair güncel temel göstergelerin yer aldığı ve KKTC bankacılık sektörünün genel görünümünün ayrıntılı şekilde yansıtıldığı bu bültenin hazırlanmasında emeği geçen mesai arkadaşlarına teşekkür ederim.

Saygılarımla,

Dr. Bilal San
Başkan

KKTC Merkez Bankası, 2015 / II

Adres

Bedreddin Demirel Caddesi,
Lefkoşa - KKTC

Yazışma Adresi

P.K. 857, Lefkoşa-KKTC

Telefon

0392 - 611 5000

Fax

0392 - 228 5240
0392 - 228 2131

World Wide Web Home Page

<http://www.mbb.gov.tr>

E-mail

ileti@kktcmerkezbankasi.org

Bu bültende yayımlanan istatistik bilgilerin bir kısmı geçici verilerden derlenmiştir. Önceki bültenler ve/veya internet sitemizdekiler ile karşılaşıldığında farklılıklar görmek mümkün olup, kamuoyunu bilgilendirmek amacıyla hazırlanan bu bülten kanıt gösterilmek suretiyle KKTC Merkez Bankası'ndan herhangi bir hak veya değişiklik talebinde bulunulamaz.

Bu yayının tüm hakları saklıdır. Sadece, ticari amaçlı olmayan eğitim, araştırma vb. çalışmalarda kaynak gösterilerek kullanılabilir.

II: KISALTMALAR

AB	Euro Bölgesi
ABD	Amerika Birleşik Devletleri
AMB/ECB	Avrupa Merkez Bankası
BoE	İngiltere Merkez Bankası
DPÖ	Devlet Planlama Örgütü
FED	Amerika Merkez Bankası
GSMH	Gayri Safi Milli Hâsıla
GSYH	Gayri Safi Yurt İçi Hâsıla
ILO	Uluslararası Çalışma Örgütü
IMF	Uluslararası Para Fonu
İAB	İstanbul Altın Borsası
KGF	Kredi Garanti Fonu
KKTCMB/Banka	Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Merkez Bankası
KOBİ	Küçük ve Orta Büyüklükte İşletme
LTRO	Uzun Vadeli Kredi İmkânı (Long Term Financing Operation)
MB	Merkez Bankası
MDC	Menkul Değerler Cüzdanı
MMK	Mevduat Munzam Karşılıkları
OECD	Ekonomik Kalkınma ve İşbirliği Örgütü
PMI	Satin Alma Endeksi (Purchasing Managers' Index)
SYSR/SYR/SYSO	Sermaye Yeterliliği Standart Rasyosu
TCMB	Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası
TL/TP	Türk Lirası
TGA	Tahsili Gecikmiş Alacaklar
TÜİK	Türkiye İstatistik Kurumu
UBB	Uluslararası Bankacılık Birimi
YP	Yabancı Para
\$/Dolar	Amerikan Doları, ABD Doları
€	Euro, Avro
£	Sterlin, GBP

III: TANIMLAR

Brüt Krediler: Krediler + Tahsili Gecikmiş Alacaklar

Likit Aktifler: Nakit Değerler + MB'den Alacaklar + Bankalardan Alacaklar + BPP İşlemlerinden Alacaklar

İÇİNDEKİLER

I: ÖNSÖZ	i
II: KISALTMALAR	iv
III: TANIMLAR	iv
IV: TABLO LİSTESİ	vii
V: GRAFİK LİSTESİ	ix
1: ULUSLARARASI GELİŞMELER	1
1.1: Genel Görünüm ve Güncel Gelişmeler	1
1.2: Seçilmiş Ülkelerdeki Ekonomik ve Finansal Görünüm.....	2
1.2.1: Büyüme	2
1.2.2: Enflasyon	3
1.2.3: Politika Faizleri	3
1.2.4: İşsizlik	5
1.2.5: Döviz Kurları	5
2: İSTİHDAM VE FİYATLAR	7
2.1: İstihdam	7
2.2: Enflasyon.....	8
3: DIŞ TİCARET VE TURİZM	11
3.1: İhracat ve İthalat Gelişmeleri	11
3.2: Turizm	13
4: BÜTÇE GELİŞMELERİ	15
4.1: 2014 - 2015 Yılları İkinci Çeyrek Karşılaştırmaları	15
4.2: Gelirler	15
4.3: Giderler	16
4.4: Bütçe Uygulama Sonuçları	17
4.5: Finansman Dengesi	17
5: PARASAL VE FİNANSAL GELİŞMELER	19
5.1: Bankacılık Sektörü Genel Görünümü	19
5.1.1: Finansal Derinleşme	19
5.1.2: KKTC Bankacılık Sektörü Performans Rasyoları	19
5.1.3: Bankacılık Sektörünün Gelişimi	20
5.1.4: Bankacılık Sektöründe Yoğunlaşma	20
5.1.5: Banka, Şube ve Personel Sayısı	21
5.2: Bankacılık Sektörü Konsolidide Bilançosu	22
5.2.1: Aktif / Pasif Yapısındaki Gelişmeler	23
5.2.2: Likit Varlıklar	25
5.2.3: Krediler	26

5.2.4:	Menkul Değerler Cüzdanı.....	28
5.2.5:	Mevduat.....	29
5.2.6:	Özkaynaklar.....	32
5.2.7:	Para Arzi	33
5.3:	Bankalararası Para Piyasası Genel Görünüm	34
5.4:	Kredi Kartları Azami Faiz Oranları	36
6:	FİNANSAL İSTİKRAR ANALİZİ.....	37
6.1:	Sermaye Yeterliliği.....	37
6.2:	Tahsili Gecikmiş Alacaklar	38
6.3:	Finansal Sağlamlık Endeksi.....	41
6.3.1:	Aktif Kalitesi Endeksi	41
6.3.2:	Liquidite Endeksi	42
6.3.3:	Kârlılık Endeksi	42
6.3.4:	Sermaye Yeterliliği Endeksi	42
6.3.5:	Finansal Sağlamlık Endeksi.....	43
EK A.	EKONOMİK KARARLAR.....	45
EK B.	İSTATİSTİK TABLOLARI.....	47
EK C.	NOTLAR	99

IV: TABLO LİSTESİ

<i>Tablo 2.1: Kayıtlı Aktif İşsizlik - Dönemsel Dağılım.....</i>	<i>7</i>
<i>Tablo 2.2: Kayıtlı Aktif İşsizlik - Genel Görünüm</i>	<i>7</i>
<i>Tablo 2.3 Aktif Münhal Kayıtlarının Genel Görünümü</i>	<i>7</i>
<i>Tablo 2.4: Tüketicili Fiyat Endeksi (2008=100) Değişim Oranları.....</i>	<i>10</i>
<i>Tablo 3.1: İhracat ve İthalat.....</i>	<i>11</i>
<i>Tablo 3.2: KKTC'nin Ülke Gruplarına Göre İhracatı (yüzde pay).....</i>	<i>12</i>
<i>Tablo 3.3: KKTC'nin Ülke Gruplarına Göre İthalatı (yüzde pay)</i>	<i>13</i>
<i>Tablo 3.4: KKTC'ye Gelen Yolcu Sayısı.....</i>	<i>13</i>
<i>Tablo 4.1: Bütçe Dengesi (Milyon TL).....</i>	<i>15</i>
<i>Tablo 4.2: Bütçe Gelirleri (Milyon TL).....</i>	<i>15</i>
<i>Tablo 4.3: Bütçe Giderleri (Milyon TL).....</i>	<i>16</i>
<i>Tablo 4.4: Bütçe Uygulama Sonuçları (Milyon TL)</i>	<i>17</i>
<i>Tablo 4.5: Finansman Dengesi (Milyon TL)</i>	<i>17</i>
<i>Tablo 5.1: Performans Rasyoları (%).....</i>	<i>19</i>
<i>Tablo 5.2: Bankacılık Sektöründe Yoğunlaşma</i>	<i>20</i>
<i>Tablo 5.3: Banka Sayısındaki Gelişmeler.....</i>	<i>21</i>
<i>Tablo 5.4: Şube ve Personel Sayılarının Gelişimi</i>	<i>21</i>
<i>Tablo 5.5: Bankacılık Sektörü Konsolide Bilançosu (Milyon TL)</i>	<i>22</i>
<i>Tablo 5.6: Bankacılık Sektörü Aktif / Pasif Yapısal Yüzde Dağılımı</i>	<i>23</i>
<i>Tablo 5.7: Banka Grupları Bazında Toplam Aktiflerin Gelişimi</i>	<i>24</i>
<i>Tablo 5.8: Likit Aktiflerin Gelişimi (Milyon TL).....</i>	<i>25</i>
<i>Tablo 5.9: Kredilerin (Net) Türlerine Göre Dağılımı (Milyon TL).....</i>	<i>26</i>
<i>Tablo 5.10: Banka Grupları İtibarıyla Brüt Kredilerin Gelişimi (Milyon TL)</i>	<i>27</i>
<i>Tablo 5.11: Mevduatın Türlerine Göre Gelişimi (Milyon TL)</i>	<i>29</i>
<i>Tablo 5.12: Banka Grupları İtibarıyla Mevduatın Gelişimi (Milyon TL)</i>	<i>30</i>
<i>Tablo 5.13: Mevduatın Vade Dağılımı (%)</i>	<i>31</i>
<i>Tablo 5.14: Özkaynakların Gelişimi (Milyon TL)</i>	<i>32</i>
<i>Tablo 5.15: Para Arzi Verileri (Milyon TL)</i>	<i>33</i>
<i>Tablo 5.16: Gerçekleşen İşlem Hacmi ve Adedi.....</i>	<i>34</i>
<i>Tablo 5.17: Gerçekleşen İşlem Hacmi (x 1.000)</i>	<i>35</i>
<i>Tablo 5.18: Ortalama Faiz Oranları (%)</i>	<i>35</i>
<i>Tablo 5.19: Kredi Kartları Azami Faiz Oranları (%)</i>	<i>36</i>
<i>Tablo 6.1 Risk Ağırlıklı Varlıklar</i>	<i>37</i>
<i>Tablo 6.2: Banka Gruplarına Göre TGA'lar, Özel Karşılıklar, Toplam Aktifler ve Brüt Krediler Gelişimi (Milyon TL)</i>	<i>39</i>
<i>Tablo 6.3 : Aktif ve Özkaynak Kârlılığı ile Net Faiz Geliri Rasyoları</i>	<i>40</i>
<i>Tablo 6.4: Finansal Sağlamlık Endeksi Değişkenleri.....</i>	<i>41</i>
<i>Tablo A.1: Ekonomik Kararlar - KKTC Merkez Bankası.....</i>	<i>45</i>
<i>Tablo A.2: Ekonomik Kararlar - KKTC Cumhuriyet Meclisi</i>	<i>46</i>
<i>Tablo B.1: KKTCMB Seçilmiş Bilanço Kalemleri (TL)</i>	<i>48</i>
<i>Tablo B.2: KKTCMB Likit Varlıklar (TL)</i>	<i>49</i>
<i>Tablo B.3: KKTCMB Tarafından Bankacılık Sektörüne Kullandırılan Krediler (TL)</i>	<i>50</i>
<i>Tablo B.4: KKTCMB Nezdindeki Mevduat (TL)</i>	<i>51</i>
<i>Tablo B.5: KKTCMB Döviz Kurları</i>	<i>52</i>
<i>Tablo B.6: Çapraz Kurlar</i>	<i>53</i>
<i>Tablo B.7: KKTCMB Tarafından Türk Lirası ve Döviz Mevduatına Uygulanan Faiz Oranları (%)</i>	<i>54</i>
<i>Tablo B.8: KKTCMB Tarafından Yasal Karşılıklara Uygulanan Faiz Oranları (%)</i>	<i>55</i>
<i>Tablo B.9: Reeskont Faiz Oranları (%)</i>	<i>56</i>
<i>Tablo B.10: Yasal Karşılık Oranları (%)</i>	<i>57</i>
<i>Tablo B.11: Karşılıksız Çekler.....</i>	<i>58</i>

<i>Tablo B.12: Bankacılık Sektörü Aktif / Pasif Özetleri (Milyon TL)</i>	59
<i>Tablo B.13: Krediler (Toplam) - Türlerine Göre (Milyon TL)</i>	60
<i>Tablo B.14: Krediler (TP) - Türlerine Göre (Milyon TL)</i>	61
<i>Tablo B.15: Krediler (YP) - Türlerine Göre (Milyon TL)</i>	62
<i>Tablo B.16: Krediler - Vadeliere Göre (Milyon TL)</i>	63
<i>Tablo B.17: Krediler - Kamu Özel Ayırımı (Milyon TL)</i>	64
<i>Tablo B.18: Kredi Büyüklükleri (Milyon TL)</i>	65
<i>Tablo B.19: Özkaynakların Gelişimi (Milyon TL)</i>	66
<i>Tablo B.20: Sermaye Yeterliliği Rasyosu (%)</i>	67
<i>Tablo B.21: Kâr / Zarar Tablosu (Milyon TL)</i>	68
<i>Tablo B.22: Mevduat (Toplam) - Vade Gruplarına Göre (Milyon TL)</i>	69
<i>Tablo B.23: Mevduat (TP) - Vade Gruplarına Göre (Milyon TL)</i>	69
<i>Tablo B.24: Mevduat (YP) - Vade Gruplarına Göre (Milyon TL)</i>	70
<i>Tablo B.25: Mevduat (Toplam) - Türlerine Göre (Milyon TL)</i>	70
<i>Tablo B.26: Mevduat (TP) - Türlerine Göre (Milyon TL)</i>	71
<i>Tablo B.27: Mevduat (YP) - Türlerine Göre (Milyon TL)</i>	72
<i>Tablo B.28: Para Arzi (Milyon TL)</i>	73
<i>Tablo B.29: Bankalar Yasası Altında Faaliyet Gösteren Lisanslı Bankalar</i>	74
<i>Tablo B.30: Temel Ekonomik ve Sosyal Göstergeler</i>	75
<i>Tablo B.31: Gayri Safi Milli Hasıladaki Sektörel Gelişmeler (Cari Fiyatlarla TL)</i>	76
<i>Tablo B.32: Gayri Safi Yurt İçi Hasılanın Yüzde Dağılımı</i>	77
<i>Tablo B.33: Ekominin Genel Dengesi (Cari Fiyatlarla TL)</i>	78
<i>Tablo B.34: Sektörel Katma Değerlerin Reel Büyüme Hızları (%)</i>	78
<i>Tablo B.35: Sabit Sermaye Yatırımlarının Sektörel Dağılımı (Cari Fiyatlarla TL)</i>	79
<i>Tablo B.36: Kamu Kesimi Genel Dengesi (Cari Fiyatlarla TL)</i>	79
<i>Tablo B.37: Özel Kesim Genel Dengesi (Cari Fiyatlarla TL)</i>	80
<i>Tablo B.38: Devlet Bütçe Dengesi (Cari Fiyatlarla TL)</i>	80
<i>Tablo B.39: Devlet Bütçe Dengesi (GSMH Yüzdesi)</i>	81
<i>Tablo B.40: Ödemeler Dengesi (Milyon ABD doları)</i>	81
<i>Tablo B.41: Bir Önceki Yılın Aralık Ayına Göre Tüketicilerin Endeksi Yüzde Değişim Oranları</i>	82
<i>Tablo B.42: KKTC ve T.C. Enflasyon Oranları</i>	83
<i>Tablo B.43: Tüketicilerin Endeksi (2008 = 100 Temel Yılı)</i>	83
<i>Tablo B.44: Asgari Ücret Gelişmeleri</i>	84
<i>Tablo B.45: Akaryakıt Satışı (Ton)</i>	85
<i>Tablo B.46: Akaryakıt Perakende Satış Fiyatları</i>	86
<i>Tablo B.47: İstihdam Edilen Nüfusun Sektörel Dağılımı (Hanehalkı İşgücü Anketlerine göre)</i>	87
<i>Tablo B.48: Hane halkı İşgücü Anketi Temel Göstergeleri</i>	88
<i>Tablo B.49: 2011 Genel Nüfus ve Konut Sayımı, De-Facto Nüfus Sonuçlarının 2006 Genel Nüfus Sayımı Kesin Sonuçları İle Karşılaştırılması</i>	89
<i>Tablo B.50: KKTC'nin Ülke Gruplarına Göre İhracatı (\$)</i>	90
<i>Tablo B.51: KKTC'nin Ülke Gruplarına Göre İthalatı (\$)</i>	91
<i>Tablo B.52: KKTC'nin Önemli İhraç Malları (\$)</i>	92
<i>Tablo B.53: KKTC'nin Önemli İthal Malları (\$)</i>	93
<i>Tablo B.54: Turizmin KKTC Ekonomisindeki Yeri</i>	94
<i>Tablo B.55: KKTC'ye Hava ve Deniz Limanlarından Gelen Yolcuların Ulaşım Tercihlerine Göre Dağılımı</i>	95
<i>Tablo B.56: Turistik Konaklama Tesis Sayısı ve Yatak Kapasitesinin Yıllara ve Sınıflara Göre Dağılımı</i>	96
<i>Tablo B.57: Turistik Konaklama Tesislerinde Konaklayan Kişi Sayısı</i>	97

V: GRAFİK LİSTESİ

Grafik 1.1: GSYH Büyüme Oranları.....	3
Grafik 1.2: Enflasyon Oranları.....	3
Grafik 1.3: Gelişmiş Ülkeler MB Faiz Oranları	4
Grafik 1.4: TCMB Ağırlıklı Ortalama Fonlama Maliyeti	5
Grafik 1.5: İşsizlik Oranları	5
Grafik 1.6: Döviz Kurları Değişim Oranları (2 Ocak 2013 =100)	6
Grafik 2.1: Başvurular - Münhaller – Yerleştirilenler.....	7
Grafik 2.2: Tüketicili Fiyat Endeksi (2008=100) Temel Yılı Verileri	8
Grafik 2.3: Bir Önceki Aya Göre Gerçekleşen Enflasyon Oranları	8
Grafik 2.4: Bir Önceki Yılın Aynı Ayına Göre Enflasyon Oranı.....	9
Grafik 2.5: Önceki Yılın Aralık Ayına Göre Enflasyon Oranı (TÜFE)	9
Grafik 2.6: Ana Mal ve Hizmet Gruplarında Meydana Gelen, Bir Önceki Yılın Aralık Ayına Göre Endeks Değişim Oranları	9
Grafik 3.1: İthalat ve İhracat.....	12
Grafik 3.2: Dış Ticaret Hacmi ve Dengesi - Aylık (ABD Doları).....	12
Grafik 3.3: 2015 yılında Gelen Yolcu Sayısının 2014 yılıyla ve Son 5 Yıllık Ortalamalarla Karşılaştırılması.....	14
Grafik 3.4: Yatak Kapasitesi.....	14
Grafik 3.5: Aylar İtibarıyla Doluluk Oranı.....	14
Grafik 4.1: Bütçe Gerçekleşmeleri (Milyon TL).....	15
Grafik 4.2: Bütçe Gelirleri Dağılımı (Milyon TL).....	16
Grafik 4.3: Bütçe Giderleri Dağılımı (Milyon TL)	16
Grafik 5.1: Finansal Derinleşme (%)	19
Grafik 5.2: Bankacılık Sektörünün Gelişimi	20
Grafik 5.3: Personel ve Şube Sayısının Gelişimi	22
Grafik 5.4: Bankacılık Sektörü Aktif Toplamları ve Çeyrek Dönemlik Yüzde Değişim	23
Grafik 5.5: Banka Gruplarının Sektör Aktifindeki Payları (%)	24
Grafik 5.6: Likit Aktiflerin Çeyrek Dönemlere Göre Yüzde Değişimi	25
Grafik 5.7: Banka Gruplarına Göre Likit Aktif Payları (%)	25
Grafik 5.8: Brüt Kredilerin Gelişimi ve Yüzde Değişim	26
Grafik 5.9: Bankacılık Sektörü Krediler (Net) TP ve YP Ayrıımı ve Çeyrek Dönemlik Yüzde Değişim	26
Grafik 5.10: Kredi Büyüklüklerinin Toplam Krediler İçindeki Payı	27
Grafik 5.11: Kredilerde (Net) Vade Yapısı (Milyon TL).....	27
Grafik 5.12: Banka Gruplarına Göre Brüt Krediler Payları (%)	28
Grafik 5.13: Kredilerde Kamu ve Özel Sektör Dağılımı (Milyon TL)	28
Grafik 5.14: Menkul Değerler Toplamları ve Çeyrek Dönemlik Yüzde Değişim	28
Grafik 5.15: Banka Gruplarına Göre Menkul Değerler Payları (%)	29
Grafik 5.16: Mevduatın Gelişimi ve Yüzde Değişimi	30
Grafik 5.17: Mevduatın TP-YP Ayrıımı ile Çeyrek Dönemlik Yüzde Değişimi	30
Grafik 5.18: Mevduatlar, Brüt Krediler ve Fark	32
Grafik 5.19: Banka Grupları Bazında Mevduatın Kredilere (Brüt) Dönüşüm Oranı	32
Grafik 5.20: M2'nin Yapısı	33
Grafik 5.21: M3'ün TP - YP Yüzde Dağılımı	34
Grafik 6.1: Sermaye Yeterliliği Standart Rasyosu	37
Grafik 6.2: Özkaynaklar, Risk Ağırlıklı Varlıklar ve Sermaye Yeterliliği Standart Rasyosu	37
Grafik 6.3: Toplam Özkaynaklar ve Toplam Aktifler	38
Grafik 6.4: Bankacılık Sektörü Özkaynaklarının Toplam Aktiflere Oranı	38
Grafik 6.5: Tahsilii Gecikmiş Alacakların Gelişimi	38
Grafik 6.6: Banka Gruplarına Göre Takipteki Alacakların Dağılımı	39

<i>Grafik 6.7: TGA Dönüşüm Oranı ve Karşılık/TGA</i>	40
<i>Grafik 6.8: Aktif Kalitesi Endeksi</i>	41
<i>Grafik 6.9: Likidite Endeksi.....</i>	42
<i>Grafik 6.10: Kârlılık Endeksi</i>	42
<i>Grafik 6.11: Sermaye Yeterliliği Endeksi</i>	42
<i>Grafik 6.12: Finansal Sağlamlık Endeksi</i>	43

1: ULUSLARARASI GELİŞMELER

1.1: GENEL GÖRÜNÜM VE GÜNCEL GELİŞMELER

Küresel büyümeyenin ivme kazanacağı beklentileri ile birlikte, 2015 yılı ilk çeyreğinde zayıf ve kırılgan bir görünüm sergileyen küresel ekonomi, yılın ikinci çeyreğinde de aynı seyrini sürdürmüşt ve kriz öncesi seviyelere kıyasla ilimli bir şekilde toparlanmaya devam etmiştir. Uzun bir süredir düşük seyreden petrol fiyatları ve bir türlü sonlandırılamayan genişleyici para politikalarının küresel büyümeye üzerindeki olumlu etkileri devam etmekte, gelişmekte olan ekonomilerden gelmeye devam eden yavaşlama sinyalleri ve her geçen gün artan geopolitik riskler ise küresel ekonomik büyümeyenin ciddi anlamda hız kesmesine neden olmaktadır. Bu çeyrek dönemde de ülkeler ve bölgeler arasındaki ekonomik büyümeye farklılıklarını devam etmiştir. IMF'nin 14 Nisan 2015 tarihli raporunda küresel ekonomik toparlanması “ilimli ve dengesiz” olacağının değerlendirilmesi yapılmıştır. IMF bu raporda, 2015 yılında gelişmiş ülkelerin büyümeye performanslarında bir önceki yıla kıyasla artış olacağının, gelişmekte olan ülkelerde ise büyümeyenin zayıflayacağı öngörüsünde bulunmuştur. 2015 yılı için ABD ekonomisinin büyümeyen ise revize ederek yüzde 3,1'den yüzde 2,5'e düşürmüştür. Geçtiğimiz rapor dönemine göre olumlu sinyaller veren Avro bölgesi ve Japonya'nın ise sırasıyla yüzde 1,5 ve binde 8 oranlarında büyüyeceği tahmin edilmiştir. Gelişmekte olan ülkelerden Çin ve Hindistan'ın sırasıyla yüzde 6,8 ve 7,5 oranlarında büyüyeceğinin öngörüldüğü raporda, Rusya ve Brezilya ekonomilerinin sırasıyla yüzde 3,4 ve 1,5 oranlarında küçüleceği öngörmektedir. Bu beklentilere paralel olarak, OECD tarafından hazırlanan 3 Haziran 2015 tarihli Ekonomik Görünüm Raporunda ise dünya ekonomisinin zayıflama sinyalleri verdiği belirtilmiş ve küresel büyümeye beklentisi 2015 yılı için yüzde 3,1'e 2016 yılı için yüzde 3,8'e indirilmiştir.

IMF'nin Temmuz 2015'te yayınladığı “Küresel Ekonomik Görünüm” revize raporunda ise küresel büyümeye oranı Nisan ayında açıklanan yüzde 3,5'ten, yüzde 3,3'e düşürülmüş, gelişmiş ve gelişmekte olan ülke ekonomilerinin 2015 yılında sırasıyla yüzde 2,1 ve 4,2 oranlarında büyüyecekleri öngörmüştür. Aynı raporda, 2015 yılı küresel büyümeye tahmininin aşağı

yönü revize edilmesinde, yılın birinci çeyreğinde Kuzey Amerika'daki ekonomik aktivitede yaşanan daralmanın, gelişmekte olan ülkelerde ise düşük emtia fiyatları, sıkı finansal koşullar ve yapısal eksiklikler, Çin piyasasındaki dengesizlikler ve geopolitik faktörlerin etkili olduğu belirtilmektedir.

Dünya Bankası'nın Haziran 2015'de yayınlanmış olduğu Küresel Ekonomik Beklentiler Raporunda, 2015 yılı Ocak ayında yapılan tahminlere göre, 2015 yılı büyümeye beklentisi 0,2 puan aşağı yönlü revize edilmiş ve yüzde 2,8 olarak güncellenmiştir. Aynı rapora göre 2016 ve 2017 yıllarında küresel büyümeyenin sırasıyla yüzde 3,3 ve yüzde 3,2 seviyesinde gerçekleşmesi beklenmektedir. ABD Merkez Bankası (FED), istihdamda arzu edilen düzeye gelinmemesine ve enflasyonun beklenenlerin altında seyretmesine rağmen, 2015 yılı birinci çeyrekteki olumsuz etkilerin ortadan kalklığı ve ülkeyeki iktisadi faaliyetin ivme kazandığı değerlendirmesinde bulunmuştur. Bu çerçevede yatırım harcamalarının ve net ihracatın arttığı, konut sektöründeki canlılığın ise belirginleştiğine vurgu yapılmıştır. Bu ifadeler FED'in 2008 yılından beri %0-0,25 aralığında tuttuğu politika faizini 2015 yılında artıracığı beklentilerinin daha da güçlenmesine neden olmuştur. Ancak son dönemde Çin ekonomisinde yaşanan daralma ve ikinci kez alınan devalüasyon kararının Fed'in bu yönde politikasında etkili olacağının değerlendirilmektedir. Diğer taraftan IMF'nin Haziran ayında yapmış olduğu değerlendirmede FED'in faiz artırımı hususunda aceleci davranışının büyümeye üzerinde ciddi olumsuzluklar yaratabileceği uyarısında bulunulmuştur.

Avrupa Merkez Bankası (AMB) tarafından Avro Bölgesinin ekonomik toparlanması yöneltik uygulanan “Genişletilmiş Varlık Alım Programı”的 etkisiyle başta merkez ülkeler olmak üzere bölge genelinde olumlu büyümeye sinyalleri görülmektedir. Ancak, azalan enerji ve gıda fiyatları enflasyonu aşağı yönlü baskılamaya devam etmektedir. Yunanistan'ın 30 Haziran 2015 tarihinde IMF'ye olan yükümlülüğünü yerine getiremeyerek temerrüde düşmesi küresel ekonominin en önemli gündem maddelerinden biri olmuştur. Uluslararası kreditörlerin borç yapılandırma önerilerini kabul etmeyen Yunan Hükümeti söz konusu önerileri 5 Temmuz tarihinde halk oylamasına götürmüşt, öneriler halk tarafından da reddedilmiştir.

Bu dönemde Yunanistan'a karşı artan endişeler bankacılık sektöründen mevduat çıkışını hızlandırmış, Hükümet sermaye kontrollerine başvurmak zorunda kalmıştır. Yunanistan'daki bu sorun referandumdan sonra kreditörlerle mutabakata varılarak geçici olarak çözümlenmiştir.

2016 yılında yüzde 6-6,5 aralığında büyüyeceği tahmin edilen Çin ekonomisinde devam eden yavaşlama eğilimi küresel ekonomi üzerinde aşağı yönlü risk unsuru olarak ön plana çıkmaktadır. Buna ilave olarak Rusya ekonomisinin, 2015 yılı birinci çeyreğinde yüzde 2,2, ikinci çeyreğinde yüzde 4,6 oranında daralması da dikkat çeken bir gelişme olmuştur.

Gelişmekte olan ekonomilerin birçoğu ekonomik daralma sorunu ile mücadele etmekte, Hindistan ise yakalampı olduğu hızlı büyümeye trendini devam ettirmektedir. 2015 yılı birinci çeyreğinde yıllık yüzde 7,5 oranında büyümeyen Hindistan ekonomisinin 2015 yılında yüzde 8'in üzerinde büyümesi beklenmektedir.

1.2: SEÇİLMİŞ ÜLKELERDEKİ EKONOMİK VE FINANSAL GÖRÜNÜM

1.2.1: BÜYÜME

2015 yılı ilk altı aylık döneminde de iktisadi faaliyetteki toparlanmada ülkeler arasındaki farklılaşma devam etmiştir. Diğer gelişmiş ülkelere göre ABD daha güçlü bir büyümeye performansı sergilemiş, Avro Bölgesi Avrupa Merkez Bankası'nın çabalarına rağmen henüz istenilen ekonomik büyümeye hizına ulaşamamıştır. Gelişmekte olan ülke ekonomilerinin genelinde ise büyümeyi hızının yavaşlığı görülmektedir. IMF de Nisan 2015 tarihli raporunda, 2015 yılında gelişmiş ülke ekonomilerinin bir önceki yıla göre daha güçlü bir büyümeye sergileyeceği, gelişmekte olan ülkelerde ise büyümeyenin zayıflayacağı öngörüsünde bulunmuştur. Bu çerçevede IMF Temmuz 2015'de yayımladığı güncelleme raporunda 2015 yılında gelişmiş ekonomilerin yüzde 2,1 ve gelişmekte olan ülkelerin ise yüzde 4,2 oranında büyümeye kaydedeceğini öngörmüştür.

İngiltere ekonomisi, 2014 yılında yüzde 2,7 büyüyerek son sekiz yılın en güçlü büyümeyi gerçekleştirmiştir. 2015 yılı birinci çeyreğinde, beklentilerin altında binde 4 büyümeyen İngiltere ekonomisi, 2015 yılı ikinci çeyreğinde de hizmet sektöründe görülen iyileşme ile

petrol ve gaz üretimindeki hızlı artışa bağlı olarak binde 7 oranında büyümeye kaydetmiştir.

ABD ekonomisi 2014 yılında yüzde 2,5 büyümüş, ancak ihracatın büyümeye oranındaki azalışa bağlı olarak 2015 yılı birinci çeyreğinde bir önceki yılın aynı çeyrek dönemine göre ancak binde 6 oranında büyümeyebilmiştir. Yılın ikinci çeyreğinde artan tüketim harcamaları, ihracat ve merkezi hükümet harcamaları neticesinde ABD ekonomisi yüzde 2,3 büyümüştür.

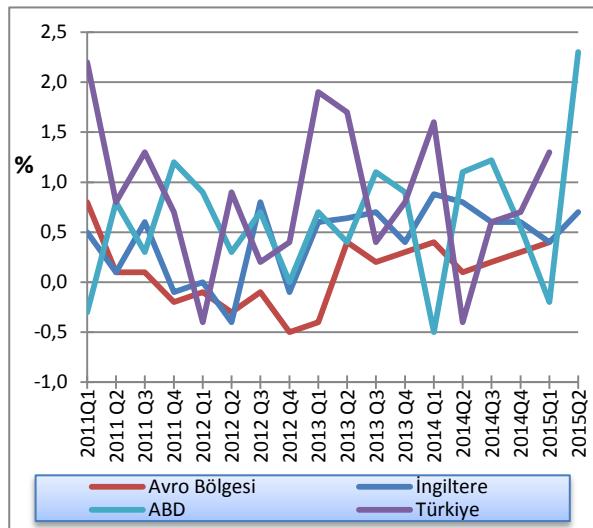
2014 yılında binde 9 oranında büyümeyen Avro Bölgesi ekonomisinin itici gücünü yüzde 1,6 büyümeyen Almanya oluşturmuştur. 2015 yılı birinci çeyreğinde binde 4 oranında büyümeyen Avrupa ekonomisi, yılın ikinci çeyreğinde de binde 3 büyümüştür.

Türkiye İstatistik Kurumu tarafından açıklanan verilere göre 2014 yılı birinci çeyreğinde yüzde 4,9 oranında büyümeyen GSYH, Avrupa'daki durgunluk, finansal dalgalanmalar ve siyasi belirsizliklerin yoğun olduğu 2015 yılı aynı çeyreğinde yüzde 2,3 oranında büyümüştür.

Gelişmekte olan ülke ekonomilerinde büyümeye birçok faktöre bağlı olarak yavaşlamıştır. IMF Temmuz 2015'te güncellediği raporunda, söz konusu yavaşlamanın düşük emtia fiyatları, dış finansal şartların sıklaşması, Çin ekonomisinde yaşanan yeniden dengelenme süreci ve geopolitik faktörlere bağlı olduğuna vurgu yapmış, düşük potansiyel büyümeyi oranının özellikle gelişmekte olan ülke ekonomileri için ciddi bir orta vadeli risk olduğunu belirtmiştir. Bu gerçekler ışığında IMF gelişmekte olan ekonomilerin 2015 yılı büyümeye tahminini yüzde 4,3'ten yüzde 4,2'ye düşürmüştür.

Gelişmekte olan ülke ekonomilerinde büyümeye birçok faktöre bağlı olarak yavaşlamıştır. IMF Temmuz 2015'te güncellediği raporunda, söz konusu yavaşlamanın düşük emtia fiyatları, dış finansal şartların sıklaşması, Çin ekonomisinde yaşanan yeniden dengelenme süreci ve geopolitik faktörlere bağlı olduğuna vurgu yapmış, düşük potansiyel büyümeyi oranının özellikle gelişmekte olan ülke ekonomileri için ciddi bir orta vadeli risk olduğunu belirtmiştir. Bu gerçekler ışığında IMF gelişmekte olan ekonomilerin 2015 yılı büyümeye tahminini yüzde 4,6'dan yüzde 4,2'ye düşürmüştür.

Grafik 1.1: GSYH Büyüme Oranları

Kaynak: OECD

1.2.2: ENFLASYON

Türkiye İstatistik Kurumu'nun verilerine göre, 2015 yılı ikinci çeyreği sonunda TÜFE bir önceki çeyrek sonuna göre 0,41 puan azalmış ve yüzde 7,2 oranına gerilemiştir. Böylece yıllık enflasyon Haziran 2013'ten bu yana en düşük seviyesinde gerçekleşmiştir. Bu çeyrek dönemde Türk Lirasında gözlenen değer kayıpları enflasyondaki düşüşü ciddi anlamda sınırlamıştır.

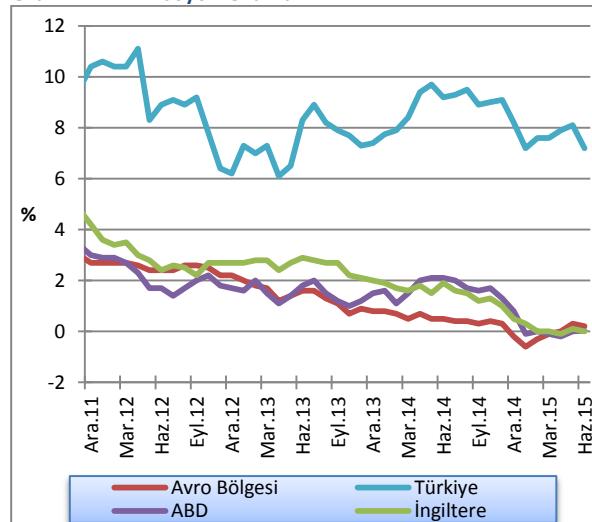
AB istatistik kurumu Eurostat'in verilerine göre, Avro Bölgesi Aralık 2014 itibarıyla deflasyona girmiştir, 2015 Ocak ayında binde -6 olan yıllık enflasyon, Şubat ayında binde -3, Mart ayında ise binde -1 oranında gerçekleşmiştir. Avrupa Merkez Bankası'nın Mart 2015'te başlatmış olduğu tahvil alım programının etkisiyle enflasyon, yılın ikinci çeyreğinde yükselişе geçmiş, Nisan ayında yıllık binde 3, Mayıs ve Haziran aylarında ise binde 2 olarak gerçekleşmiş ve yüzde 2 olan hedefin oldukça altında seyretmiştir. Bu dönemde enflasyonun ana bileşenlerinden gıda, alkol ve tütün en yüksek yukarı yönlü etkiyi yapmış, enerji fiyatları ise enflasyona aşağı yönlü baskıda bulunmuştur. Bu gerçekler ışığında Avrupa Merkez Bankası, Avro Bölgesi 2015 yılı enflasyon beklentisini güncellemeş ve binde 1'den binde 2'ye yükseltmiştir.

ABD'de yıllık enflasyon Kasım ayından itibaren sert düşüşler göstermiş, 2015 yılı ilk çeyrek döneminden itibaren deflasyona girmiştir. 2014 yılsonu itibarıyla binde 8 seviyesinde olan yıllık enflasyon, 2015 yılı Ocak ve Mart aylarında yıllık binde -1, Nisan ayında ise binde -2 oranında gerçekleşmiştir. Özellikle petrol

fiyatlarındaki düşüşün enflasyon üzerinde yaratmış olduğu bu baskı, Haziran ayında konut ve gıda fiyatlarındaki artışın etkisiyle yıllık binde 1 artış göstermiştir.

İngiltere'de de ABD'ye benzer bir süreç geçen yıllık enflasyon oranı 2014 yılsonu itibarıyla binde 5 seviyesine gerilemiştir. 2015 yılında da düşüş trendini sürdürmenin yıllık enflasyon, ulaşım ve gıda fiyatlarındaki azalmaya bağlı olarak, ikinci çeyrek sonunda binde 0 olarak gerçekleşmiştir. Enerji, gıda, alkol ve tütün ürünlerinin fiyatları hariçinde hesaplanan çekirdek enflasyon ise Aralık 2014 – Haziran 2015 döneminde yüzde 1,3'den binde 8'e gerilemiştir.

Grafik 1.2: Enflasyon Oranları

Kaynak: Thomson Reuters Eikon

1.2.3: POLİTİKA FAİZLERİ

FED'in faiz artırımı ile ilgili uzun zamandır süregelen belirsizlik geride bıraktığımız çeyrek dönemde de devam etmiştir. 2015 yılı ikinci çeyrek dönemde yaptığı toplantılarla istihdamın henüz istenilen seviyeye gelmediği, enflasyonun ise uzun vadeli hedeflerin altında seyrettiği değerlendirmesinde bulunan FED yetkilileri, faiz artışı için ekonominin iyileşme sürecine yönelik daha fazla "ikna edici kanıt" görmek istediklerini belirtmişlerdir. Bu çerçevede FED Başkanı Janet Yellen, ilk faiz artırımı için "istihdam piyasasındaki iyileşmenin devam etmesi ve enflasyonun orta vadede yüzde 2 olan hedefe yakınsayacağı" hususlarında verilerin tatmin edici olması gerektiğini belirtmiş, esas olanın faiz artırımının zamanı değil zaman içerisindeki artış hızının olduğuna vurgu yapmıştır. Haziran 2015'te yapılan FED toplantılarında 17 üyeden 15'i 2015 yılının son aylarında ilk faiz artırımının gerçekleşeceğini öngörmüş, 2016 ve

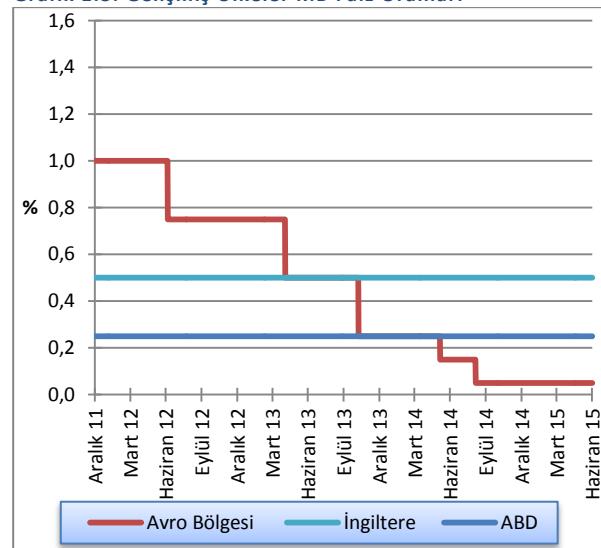
2017 yılsonlarına ilişkin faiz tahminlerini ise düşürmüştür.

İngiltere Merkez Bankası, Mart 2009'da tüm zamanların en düşük seviyesi olan binde 5'e indirdiği politika faiz oranını, Temmuz 2015'teki toplantıda değiştirmeme kararı almış, 375 milyar sterlin olan tahlil alım programının büyülüğünü de aynı bırakmıştır. PPK üyeleri, İngiltere'de enflasyonun önmüzdeki üç aylık dönemde de yüzde sıfır seviyesinde kalacağını beklediklerini belirtmiş, olası faiz artışıının ise "kademeli" olacagina vurgu yapmıştır. Toplantı tutanaklarında "finansal krisin kalıntıları ile birlikte dalgalanmanın devamı, bankanın faiz oranlarını bir süre daha tarihsel ortalamanın altında tutması bekleniyor" ifadelerine yer verilmiştir.

Avrupa Merkez Bankası (AMB) Yönetim Kurulu, Eylül 2014'teki toplantıda ekonomiyi canlandırma ve enflasyonu artırma yönünde kararlar almış ve bu kapsamda binde 1,5 olan politika faizini binde 0,5'e, binde 4 olan marjinal borç verme faizini binde 3'e ve binde -1 olan mevduat faizini binde -2'ye indirmiştir. Daha önceki toplantılarında alınan karar çerçevesinde piyasalardaki para arzını artırmak üzere harekete geçen AMB, 9 Mart itibarıyla varlık alım programı adı altında piyasadan 60 milyar Avro tutarında devlet tahlili alımı yapmıştır. Mart 2015-Eylül 2016 döneminde uygulanacak olan varlık alımlarının ise her ay 60 milyar olmak üzere toplam 1,1 trilyon Avro tutarında gerçekleşeceği açıklanmıştır. 2015 yılı ikinci çeyrek dönemde herhangi bir politika değişikliği yapmayan Avrupa Merkez Bankası, Temmuz 2015'teki toplantıda da gösterge faiz oranını sabit tutmuştur.

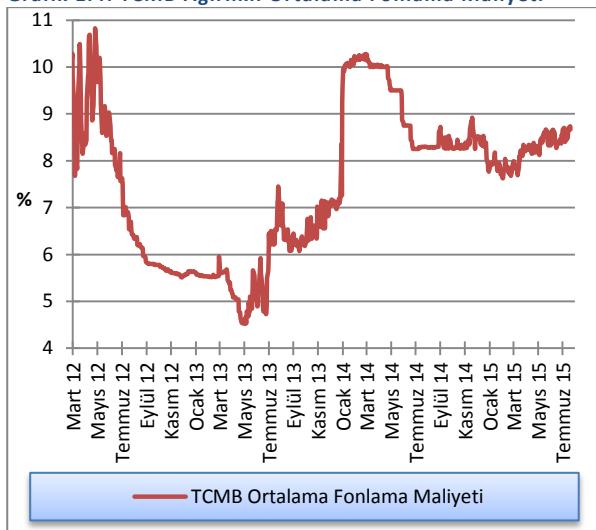
FED'in ne zaman faiz artırmaya başlayacağı ve hangi hızla artıracağı ile ilgili belirsizlikler finansal piyasalardaki risk iştahını etkileyen en temel unsur olmaya devam etmektedir. Bu çerçevede, FED'in faiz artırımında aceleci davranışmayacağı yönündeki açıklamaları piyasalar üzerinde olumlu etki yapmış, Avro Bölgesi'nde Yunanistan kaynaklı sorunlar ise risk iştahında bozulma ve finansal piyasalardaki oynaklılığın artmasına neden olmuştur. Uzun çabalar neticesinde Yunanistan konusunda uzlaşının sağlanması ise piyasaları rahatlatmıştır. Geride bıraktığımız çeyrek dönemde Çin ve Rusya ikişer kez olmak üzere toplam 13 ülke faiz indirimi yapmış, Brezilya Merkez Bankası ise iki kez faiz artırım kararı almıştır.

Grafik 1.3: Gelişmiş Ülkeler MB Faiz Oranları

Kaynak: FED, ECB, BoE

Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası (TCMB) Para Politikası Kurulu (PPK) 2015 yılının Ocak ve Şubat ayı toplantılarında politika faizi olarak kullanılan bir hafta vadeli repo ihale faiz oranını sırasıyla yüzde 7,75 ve yüzde 7,5'e indirmiştir. Şubat ayı itibarıyla marjinal fonlama oranı yüzde 10,75, açık piyasa işlemleri çerçevesinde piyasa yapıcı bankalara repo işlemleri yoluyla tanınan borçlanma imkanı faiz oranı yüzde 10,25, Merkez Bankası borçlanma faiz oranı yüzde 7,25 olarak belirlenmiştir. Geç Likidite Penceresi uygulaması çerçevesinde, Bankalararası Para Piyasası'nda saat 16:00-17:00 arası gecelik vadede uygulanan Merkez Bankası borçlanma faiz oranı ve borç verme faiz oranları ise sırasıyla yüzde 0 ve yüzde 12,25'tir. 2015 yılı Nisan-Temmuz döneminde TCMB Para Politikası Kurulu yapmış olduğu toplantıda faiz oranları ile ilgili herhangi bir değişiklik yapmaya ihtiyaç duymamış, söz konusu oranların sabit tutulmasına karar vermiştir. 30 Nisan 2015 tarihinde yüzde 8,3 olan TCMB'nin ağırlıklı ortalama fonlama maliyeti 31 Temmuz 2015 tarihinde yüzde 8,67 seviyesine yükselmiştir. TCMB Başkanı Başçı, uzun zamandır Türkiye'de uygulanan geniş faiz koridoruna olan ihtiyacın küresel gelişmelere bağlı olarak zaman içinde azalabileceğini belirtmiş, "Böyle bir durumda, faiz politikasının operasyonel çerçevesini kademeli olarak sadeleştirmeyi değerlendirebileceğiz" açıklamasında bulunmuştur.

Grafik 1.4: TCMB Ağırlıklı Ortalama Fonlama Maliyeti

Kaynak: TCMB

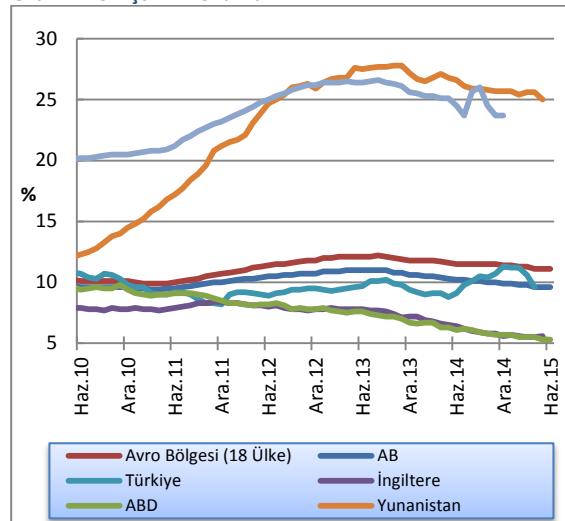
1.2.4: İŞSİZLİK

ABD'de faiz artırımının zamanlaması için önemli bir veri olarak kabul edilen tarım dışı istihdam artışı, 2015 yılı Mart ayında, Haziran 2012'den bu yana en düşük seviye olan 119 bin'e gerilemiştir. Yılın ikinci çeyrek döneminde, sağlık hizmetleri, perakende satış, finansal hizmetler ve ulaşım sektörlerindeki istihdam artışlarına bağlı olarak tarım dışı istihdamda Nisan ayında 187 bin, Mayıs ayında 260 bin, Haziran ayında 231 bin kişi artış kaydedilmiştir. Buna ilave olarak işgücüne katılım oranındaki düşüşe rağmen işsizlik oranı Haziran 2015 itibarıyla yüzde 5,3 oranına gerilemiştir.

2014 yılsonunda yüzde 11,4 olan Avro Bölgesi mevsimsel etkilerden arıtlı işsizlik oranı, 2015 yılı birinci çeyrek sonunda yüzde 11,2'ye, ikinci çeyrek sonunda yüzde 11,1'e gerilemiştir. Haziran 2015 itibarıyla birlik içerisinde işsizlik oranının en düşük olduğu ülkeler yüzde 4,7 ile Almanya ve yüzde 4,9'luk oran ile Çek Cumhuriyeti olmuştur. Söz konusu dönemde en yüksek işsizlik oranına sahip üyeler ise yüzde 25,6 ile Yunanistan ve yüzde 22,5 ile İspanya'dır. Kıbrıs Rum kesiminde 2014 yılsonu itibarıyla yüzde 16,4 olan işsizlik oranı Nisan 2015 sonunda yüzde 16'ya gerilemiş, Haziran 2015 itibarıyla yüzde 16,2 seviyesine yükselmiştir.

Türkiye'de 2015 yılı Nisan ayında mevsim etkilerinden arındırılmış işsizlik oranı, bir önceki aya göre 0,2 puanlık azalış ile yüzde 9,9 seviyesinde gerçekleşmiştir. Mayıs sonu itibarıyla tarım dışı işsizlik oranı yüzde 11,6 seviyesine yükseltirken, işgücü 2014 yılının aynı ayına göre 772 bin kişi artarak 29 milyon 861 bin kişiye, işgücüne katılım oranı ise 0,5 puan artarak yüzde 51,7 oranına yükselmiştir. 15-24 yaş grubunu içeren genç

işsizlik oranı da aynı dönemde 1,2 puan artarak yüzde 17 seviyesine ulaşmıştır.

Grafik 1.5: İşsizlik Oranları

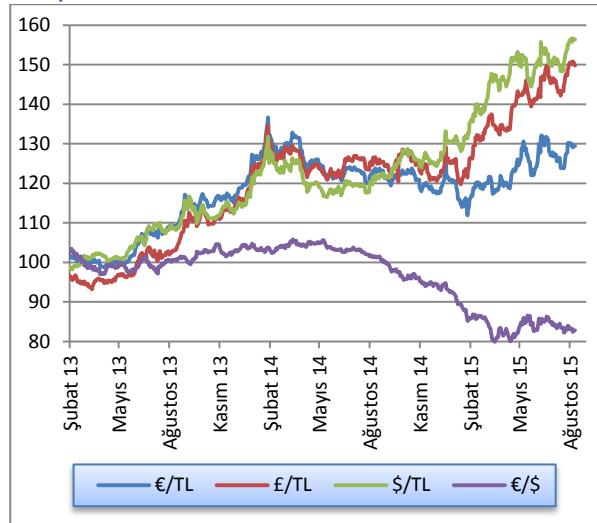
Kaynak: TÜİK ve Eurostat, Mevsimsellikten Arındırılmış(m.a.)

1.2.5: DÖVİZ KURLARI

Grafik 1.6'da döviz kurlarının 2 Ocak 2013 tarihine göre değişimleri verilmektedir.

2013 yılından itibaren döviz karşısında ciddi kayıplar veren Türk Lirasının 2015 yılında da artan küresel belirsizlikler, Türkiye'deki genel seçimler sonrası yeni hükümetin kurulamaması dolayısıyla yeniden seçime gidilecek olması ve son aylarda artan terörist faaliyetler nedeniyle değer kaybetmeye devam etmiştir. ABD ekonomisinden gelen olumlu sinyallerle birlikte FED'in yakın zamanda faiz artıracağına dair bekleyenler ile zamanlamanın giderek belirsizleşmesi, Avro Bölgesi genelinde halen devam eden yavaş büyümeye, düşük enflasyon ve Yunanistan'da uzun bir süredir devam eden krizin derinleşmesi ve yapısal sorunların boyutu, 2014 Mart ayında 1,37 seviyelerinde olan euro/dolar paritesinin 2015 Temmuz ayı itibarıyla 1,09'a gerilemesine neden olmuştur. Bu dönemde, FED'in faiz artırımı gideceği bekletişinin artması ile birlikte birçok ülkenin para birimi ABD doları karşısında değer kaybetmiştir

Grafik 1.6: Döviz Kurları Değişim Oranları (2 Ocak 2013
=100)

Kaynak: KKTCMB

2: İSTİHDAM VE FİYATLAR

2.1: İSTİHDAM

KKTC Çalışma Dairesi Müdürlüğü tarafından hazırlanan işsizlik verilerine göre; 2014 yılı ikinci çeyreğinde toplam 918 kişi olan kayıtlı işsiz sayısı, 2015 yılı aynı döneminde yüzde 23,1 oranında artmış ve 1.130 kişiye yükselmiştir. Bu yılın ikinci çeyrek dönemi işsizlik verileri cinsiyet kompozisyonuna göre incelendiği zaman, aktif kayıtlı işsizlerin yaklaşık yüzde 41'i erkeklerden, yüzde 59'u kadınlardan oluşmaktadır.

Tablo 2.1: Kayıtlı Aktif İşsizlik - Dönemsel Dağılım

İş isteğiyle Bekleyen Aktif Kayıtlı İşsizlerin Dağılımı

	2014 Q2	2014 Q3	2014 Q4	2015 Q1	2015 Q2
Erkek	352	395	486	569	463
Kadın	566	639	540	662	667
Toplam	918	1.034	1.026	1.231	1.130

Kaynak: Çalışma Dairesi

Tablo 2.2'de Çalışma Dairesi'nde kayıtlı aktif işsizlerin genel görünümü verilmektedir. 2015 yılının birinci çeyreğinde iş isteğiyle bekleyen kişi sayısı 1.231 iken, ikinci çeyrekte iş isteğiyle yeni müracaat eden kişi sayısı 1.783 olmuştur. 2015 yılı ikinci çeyreğinde kayıttan düşen ve işe yerleştirilen toplam 1.884 kişi dikkate alındığında çeyrek sonu itibarıyla iş isteğiyle bekleyenlerin sayısı 1.130'a gerilemiştir.

Tablo 2.2: Kayıtlı Aktif İşsizlik - Genel Görünüm

	2014 Q2	2014 Q3	2014 Q4	2015 Q1	2015 Q2
Bir önceki dönem sonu itibarıyla iş isteğiyle bekleyenler	927	918	1.034	1.026	1.231
Dönem içinde iş isteğiyle başvuranlar	1.067	1.134	1.180	2.006	1.783
Dönem içinde işe yerleştirilenler	211	158	204	846	732
Dönem içinde kayıttan düşenler	865	860	984	955	1.152
Dönem sonu itibarıyla iş isteğiyle bekleyenler	918	1.034	1.026	1.231	1.130

Kaynak: Çalışma Dairesi

Aktif münhal kayıtları incelendiğinde, Mart 2015 sonu itibarıyla toplam 84 iş münhalinin 2015 yılı ikinci çeyreğine aktarıldığı, dönem içerisinde ise toplam 938 yeni münhal açıldığı görülmektedir. 732 adet doldurulan ve 188 adet iptal edilen münhal neticesinde, 2015 ikinci çeyreği itibarıyla toplam 102 münhal 2015 yılının üçüncü çeyreğine aktarılmıştır.

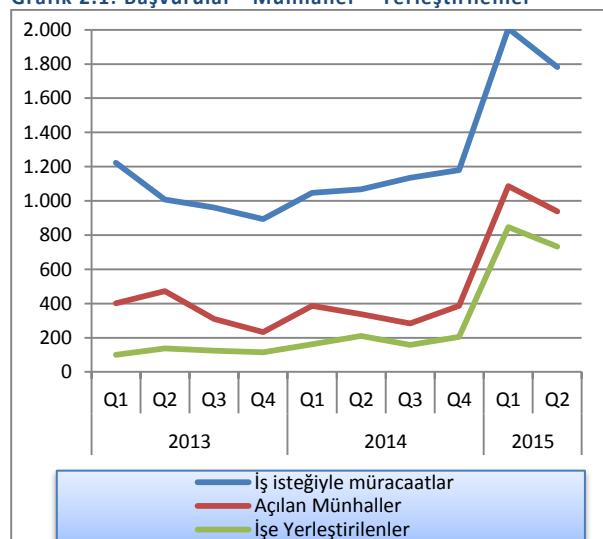
Tablo 2.3 Aktif Münhal Kayıtlarının Genel Görünümü

	2014 Q2	2014 Q3	2014 Q4	2015 Q1	2015 Q2
Geçen dönemde devreden iş münhaleri	106	66	65	91	84
Dönem içinde alınan iş münhaleri	337	284	387	1.087	938
Dönem içinde doldurulan iş münhaleri	211	158	204	846	732
Dönem içinde iptal edilen iş münhaleri	166	127	157	248	188
Ertesi dönemde devreden iş münhaleri	66	65	91	84	102

Kaynak: Çalışma Dairesi

Grafik 2.1'de, 2013 yılından bu yana çeyrek dönemler itibarıyla iş isteğiyle yeni başvuru, açılan yeni münhal ve işe yerleştirilenlerin hareketleri görülmektedir.

Grafik 2.1: Başvurular - Münhaller – Yerleştirilenler

Kaynak: Çalışma Dairesi

2.2: ENFLASYON

Grafik 2.2'deki değerler 2008 fiyatları (2008=100) baz alınarak hazırlanmıştır ve 100 endeksinin üzerindeki

değerler 2008'e kıyasla gerçekleşen fiyat artışlarını ifade etmektedir.

Grafik 2.2: Tüketicilerin Fiyat Endeksi (2008=100) Temel Yılı Verileri

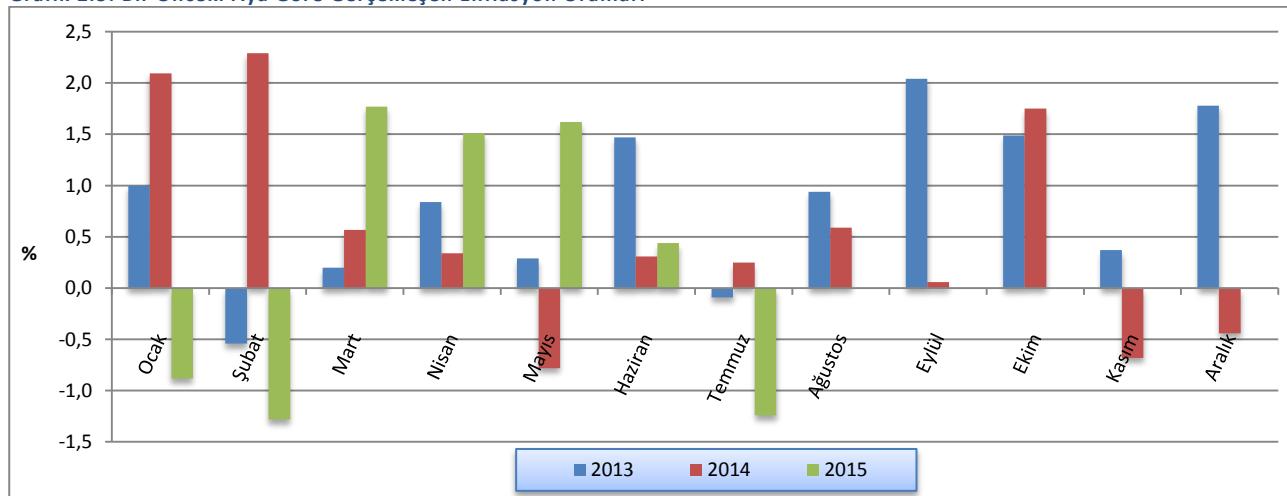

Kaynak: DPÖ

2015 yılı ikinci çeyreğinde bir önceki aya göre gerçekleşen enflasyon oranlarını, 2014 yılının aynı dönemleri ile kıyaslayacak olursak; 2014 yılının Nisan ayında binde 3,4, Mayıs ayında binde -7,8, Haziran

ayında binde 3,1 olan enflasyon oranları, 2015 yılının aynı aylarında sırasıyla yüzde 1,51, yüzde 1,62 ve binde 4,4 olarak gerçekleşmiştir.

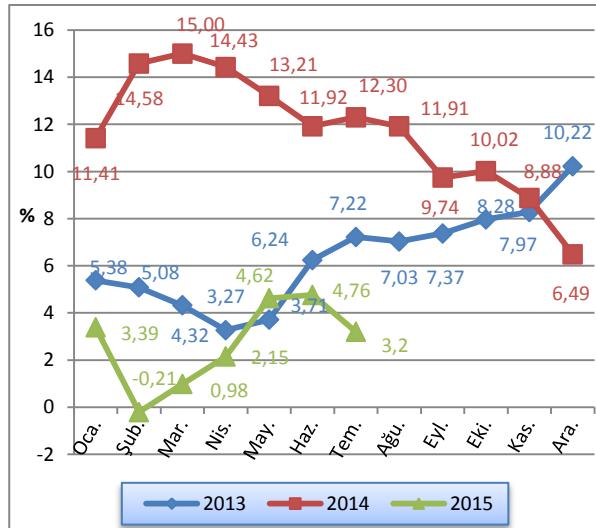
Grafik 2.3: Bir Önceki Aya Göre Gerçekleşen Enflasyon Oranları

Kaynak: DPÖ

2014 yılı Mart ayında yüzde 15, Haziran ayında 11,92, Eylül ayında yüzde 9,74 ve Aralık ayında yüzde 6,49 olan yıllık enflasyon oranı, 2015 yılı Mart ayında binde 9,8 ve Haziran ayında ise yüzde 4,76 seviyesinde gerçekleşmiştir.

Grafik 2.4: Bir Önceki Yılın Aynı Ayına Göre Enflasyon Oranı

Kaynak: DPÖ

2015 yılı ikinci çeyreğinde bir önceki yılın Aralık ayına göre gerçekleşen enflasyon oranlarını 2014 yılının aynı dönemleri ile kıyaslayacak olursak; 2014 yılının Nisan ayında yüzde 5,38, Mayıs ayında yüzde 4,56, Haziran ayında yüzde 4,89 olan enflasyon oranlarının, 2015 yılının aynı aylarında sırasıyla yüzde 1,09, 2,73 ve 3,18 olduğu görülmektedir.

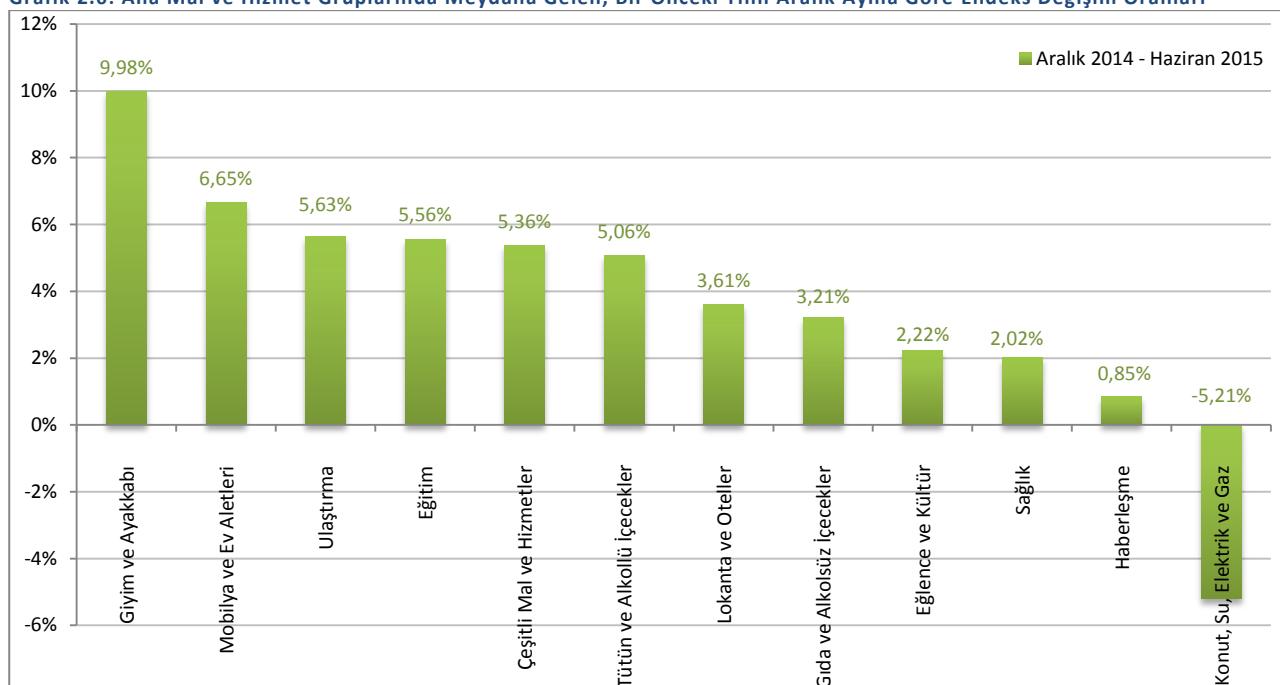
Grafik 2.5: Önceki Yılın Aralık Ayına Göre Enflasyon Oranı (TÜFE)

Kaynak: DPÖ

2015 yılı ikinci çeyrek sonu itibarıyla ana harcama grupları tüketici fiyatlarının, bir önceki yılın Aralık ayına göre değişim oranları Grafik 2.6'da gösterilmektedir. Buna göre, 2015 yılı ikinci çeyrek dönemi sonunda giyim ve ayakkabıda yüzde 9,98, mobilya ve ev aletlerinde yüzde 6,65, ulaşımda yüzde 5,63, eğitimde yüzde 5,56, çeşitli mal ve hizmetlerde yüzde 5,36, tütün ve alkollü içeceklerde yüzde 5,06, lokanta ve otellerde yüzde 3,61, gıda ve alkolsüz içeceklerde yüzde 3,21, eğlence ve kültürde yüzde 2,22, sağlıkta yüzde 2,02, haberleşmede binde 8,5 oranlarında fiyat artışı, konut, su, elektrik ve gazda yüzde 5,21 oranında fiyat düşüşü gerçekleşmiştir.

Grafik 2.6: Ana Mal ve Hizmet Gruplarında Meydana Gelen, Bir Önceki Yılın Aralık Ayına Göre Endeks Değişim Oranları

Kaynak: DPÖ

2013, 2014 ve 2015 yıllarına ait Tüketicilerin Fiyat Endeksi değişim oranları aylık, bir önceki yılsonuna kıyasla ve yıllık olarak Tablo 2.4'te verilmektedir.

Tablo 2.4: Tüketicilerin Fiyat Endeksi (2008=100) Değişim Oranları

	Aylar	Aylık	Yılsonuna Göre	Yıllık
2013	Ocak	1,00	1,00	5,38
	Şubat	-0,54	0,46	5,08
	Mart	0,20	0,66	4,32
	Nisan	0,84	1,51	3,27
	Mayıs	0,29	1,80	3,71
	Haziran	1,47	3,30	6,24
	Temmuz	-0,09	3,21	7,22
	Ağustos	0,94	4,17	7,03
	Eylül	2,04	6,30	7,37
	Ekim	1,49	7,89	7,97
	Kasım	0,37	8,29	8,28
	Aralık	1,78	10,22	10,22
2014	Ocak	2,09	2,09	11,41
	Şubat	2,29	4,43	14,58
	Mart	0,57	5,02	15,00
	Nisan	0,34	5,38	14,43
	Mayıs	-0,78	4,56	13,21
	Haziran	0,31	4,89	11,92
	Temmuz	0,25	5,15	12,30
	Ağustos	0,59	5,77	11,91
	Eylül	0,06	5,84	9,74
	Ekim	1,75	7,69	10,02
	Kasım	-0,68	6,97	8,88
	Aralık	-0,44	6,49	6,49
2015	Ocak	-0,88	-0,88	3,39
	Şubat	-1,28	-2,14	-0,21
	Mart	1,77	-0,41	0,98
	Nisan	1,51	1,09	2,15
	Mayıs	1,62	2,73	4,62
	Haziran	0,44	3,18	4,76
	Temmuz	-1,24	1,90	3,20
	Ağustos			
	Eylül			
	Ekim			
	Kasım			
	Aralık			

Kaynak: DPÖ

3: DIŞ TİCARET VE TURİZM

3.1: İHRACAT VE İTHALAT GELİŞMELERİ

Ticaret Dairesi tarafından açıklanan ihracat ve ithalat verileri incelendiğinde, KKTC'nin ikinci çeyrekte toplam ihracatının 33,8 milyon ABD doları, Nisan ve Mayıs ayları ithalat hacminin ise sırasıyla 122,9 ve 126,5 milyon ABD doları olduğu görülmektedir. Bir önceki yılın aynı döneme göre ihracat yüzde 23 oranında

azalmış, Nisan ve Mayıs ayları ithalat toplamı 2014 yılının aynı ayları ile kıyaslandığında, sırasıyla yüzde 19,27 ve 14,79 oranlarında gerilemiştir. Bir önceki yılın aynı ayı ile mukayese edildiğinde; ihracat Nisan, Mayıs ve Haziran aylarında sırasıyla yüzde 6,78, 27,28 ve 38,46 oranlarında azalmıştır.

Tablo 3.1: İhracat ve İthalat

İhracat (ABD Doları)			İthalat (ABD Doları)			
	2014	2015		2014	2015	
Ocak	12.519.803	10.814.990	-13,62	130.941.869	110.139.914	-15,89
Şubat	13.231.262	13.065.913	-1,25	102.165.930	97.064.559	-4,99
Mart	14.005.983	16.380.607	16,95	139.238.745	133.751.799	-3,94
I. Çeyrek	39.757.048	40.261.510	1,27	372.346.544	340.956.272	-8,43
Nisan	15.816.609	14.744.817	-6,78	152.170.362	122.851.178	-19,27
Mayıs	16.070.741	11.686.121	-27,28	148.511.999	126.549.438	-14,79
Haziran	12.045.788	7.413.027	-38,46	150.814.234		
II. Çeyrek	43.933.138	33.843.965	-22,96	451.496.595	249.400.616	
Temmuz	7.574.833			156.659.848		
Ağustos	8.696.222			135.527.532		
Eylül	8.611.759			179.123.229		
III. Çeyrek	24.882.814			471.310.609		
Ekim	6.528.173			124.452.226		
Kasım	7.532.902			168.200.070		
Aralık	7.973.738			156.662.515		
IV. Çeyrek	22.034.813			449.314.811		
Yıl Toplamı	130.607.814			1.744.468.559		

Not: 1) Güney Kıbrıs'a yapılan ihracat dâhil değildir.

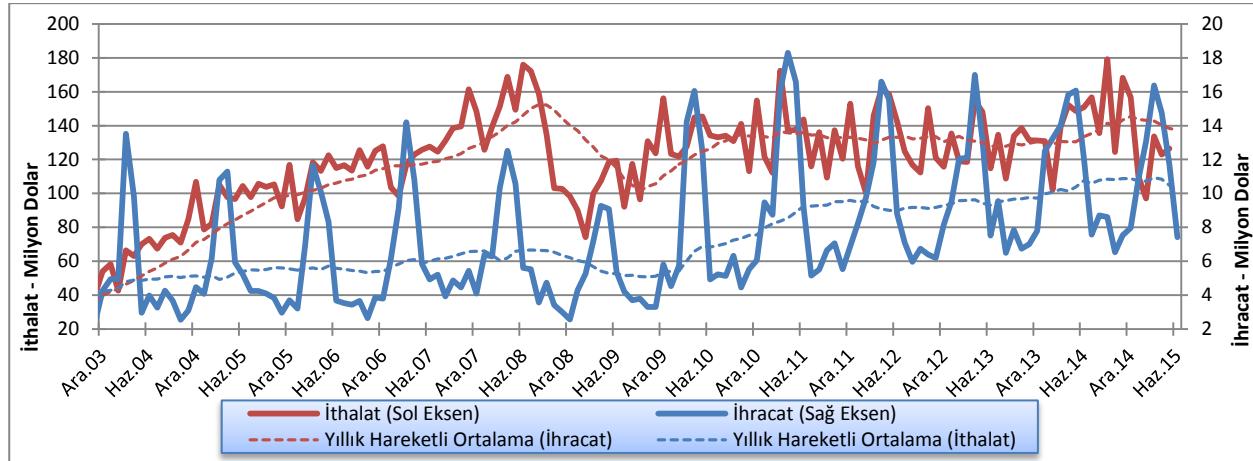
2) Hidrokarbon ithalatı dâhil değildir.

3) İthalat rakamları kesin olmayan geçici rakamlardır.

Kaynak: Ticaret Dairesi

Grafik 3.1'de KKTC'nin ihracat ve ithalatının 2004 ve 2015 yılları arasındaki gelişimi gösterilmektedir. Grafikten de görüldüğü üzere, her yılın ilk yarısında artan ihracat hacmi, ikinci altı ayda düşmektedir. Ancak 2015 yılı ikinci çeyrekte ihracat hacminin düşüşü gözlenmektedir. Buna karşılık ihracat yıllık hareketli ortalaması 2010 sonrası dönemde istikrarlı bir artış eğilimi sergilemektedir. Ayrıca ihracat

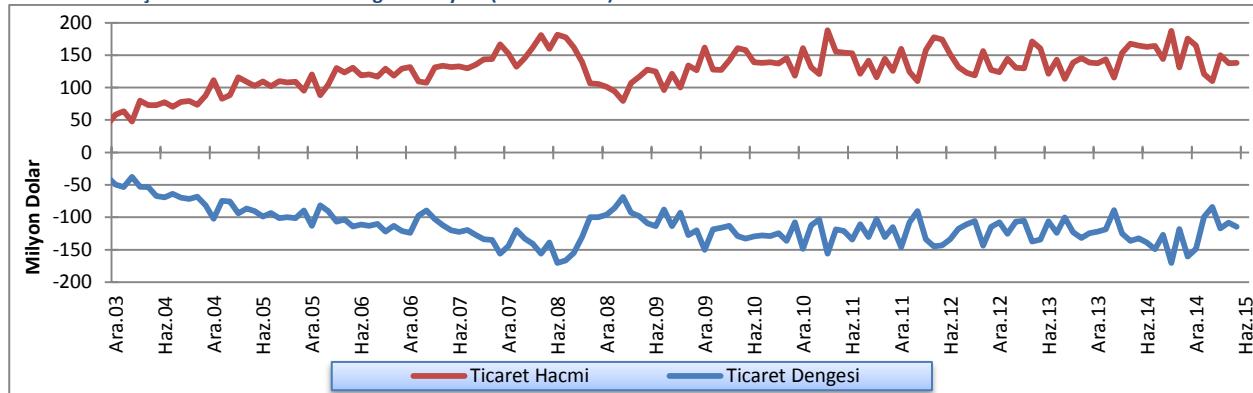
hacminin volatilitesi ile ihracatın zirve ve dip yaptığı dönemler arasındaki fark yavaş da olsa azalmaktadır. İthalatta ise, 2009 yılının Ekim ayından itibaren gerçekleşen en düşük seviye, 2015 yılının Şubat ayında 97,1 milyon ABD doları ile kaydedilmiştir. İthalatın yıllık hareketli ortalamasına baktığımızda, 2013 Aralık sonrası dönemde yükseliş eğilimine girdiği, ancak 2015'te sürekli düşüş trendinde olduğu görülmektedir.

Grafik 3.1: İthalat ve İhracat

Kaynak: Ticaret Dairesi

KKTC'de ihracatın ithalatı karşılama oranının düşük olması nedeni ile, KKTC'nin dış ticaretinin artması dış ticaret açığının büyümeye anlamlı gelmektedir. Grafik 3.2'de açıkça görülen bu durum ülke ekonomisinin dışa bağımlılığına işaret etmektedir. Bir önceki yıla kıyasla 2015'de ihracatın ithalatı karşılama oranında görülen artış, dış ticaret açığının 2015 Şubat ayında 84 milyon

ABD dolarına kadar gerilemesini sağlamıştır. Mayıs 2014 – Mayıs 2015 döneminde ticaret hacmi 164,6 milyon ABD dolarından 138,2 milyon ABD dolarına, ticaret dengesi ise -132,4 milyon ABD dolarından -114,9 milyon ABD dolarına gerilemiştir. İhracatın ithalatı karşılama oranı Mayıs 2014 ayında yüzde 10,82 iken, Mayıs 2015 ayında yüzde 9,23 seviyesindedir.

Grafik 3.2: Dış Ticaret Hacmi ve Dengesi - Aylık (ABD Doları)

Kaynak: Ticaret Dairesi

KKTC'nin ürünlerini ihraç ettiği başlıca ülke ve ülke gruplarıyla, bunlara yapılan ihracatın yıllar itibarıyla dağılımları Tablo 3.2'de görülmektedir. Söz konusu tablodan da görüleceği üzere, 2015 yılında Avrupa Birliği, Orta Doğu ve Arap Ülkeleri ve Diğer Ülkeler

gruplarının toplam ihracat içindeki paylarında bir önceki yıla kıyasla düşüş kaydedilirken, Türkiye'ye yapılan ihracat yüzde 58,5'ten yüzde 60,2'ye yükselmiştir. Diğer Avrupa ülkelerine yapılan ihracat 4,3 puan artarak yüzde 4,9 seviyesine ulaşmıştır.

Tablo 3.2: KKTC'nin Ülke Gruplarına Göre İhracatı (yüzde pay)

Yıllar	Türkiye	AB	Diğer Avrupa Ülkeleri	Orta Doğu ve Arap Ülkeleri	Diğer Ülkeler
2006	47,6	15,0	15,1	17,8	4,5
2007	58,4	15,8	8,8	11,6	5,4
2008	49,9	20,5	5,9	17,0	6,7
2009	54,2	18,5	1,7	19,5	6,1
2010	46,4	12,2	3,6	32,3	5,5
2011	53,3	8,3	1,3	32,0	5,1
2012	51,0	7,7	1,0	35,7	4,6
2013	52,2	7,6	2,3	31,9	6,0
2014	58,5	6,2	0,6	30,3	4,4
2015 Ocak - Haziran	60,2	2,2	4,9	30,0	2,7

Kaynak: Ticaret Dairesi

KKTC'nin ithalat yaptığı başlıca ülke ve ülke gruplarıyla, bunlardan yapılan ithalatın dağılımı Tablo 3.3'te verilmektedir. Söz konusu tablodan da görüleceği üzere, toplam ithalat içinde en büyük paya sahip olan ülke Türkiye olmakla birlikte, Türkiye'nin payı 2015 yılının Mayıs ayı itibarıyla yüzde 59'a gerileyerek 2006'dan itibaren görülen en düşük seviyeyi

kaydetmiştir. Öte yandan toplam ithalatımız içindeki payı 2014 yılında binde 7 oranında azalan AB ülkelerinden yapılan ithalatın payı, 2015 yılının Mayıs ayı itibarıyla yüzde 4,1 oranında artarak yüzde 19,2'ye yükselmiştir. Aynı dönemde Türkiye dışındaki tüm ülke grupları ile yapılan ithalatın payları artmıştır.

Tablo 3.3: KKTC'nin Ülke Gruplarına Göre İthalatı (yüzde pay)

Yıllar	Türkiye	AB	Uzak Doğu Ülkeleri	Dünya Avrupa Ülkeleri	Orta Doğu ve Arap Ülkeleri	Dünya Ülkeleri
2006	68,8	18,0	6,0	1,2	4,8	1,2
2007	67,9	16,1	7,3	2,6	4,3	1,8
2008	69,8	14,0	6,5	4,7	3,4	1,6
2009	69,6	15,5	6,6	2,3	4,0	2,0
2010	70,9	15,6	5,7	1,9	4,3	1,6
2011	68,6	16,8	4,9	2,5	5,2	2,0
2012	72,4	14,5	4,8	1,7	4,8	1,8
2013	66,7	15,8	6,6	3,8	5,4	1,7
2014	66,5	15,1	7,7	4,1	4,6	2,0
2015 Ocak - Mayıs	59,0	19,2	8,6	4,7	5,9	2,6

Not: İthalat rakamları kesin olmayan geçici rakamlardır.

Kaynak: Ticaret Dairesi

3.2: TURİZM

Tablo 3.4'te 2015 yılında KKTC'ye gelen yolcu sayıları üçer aylık dönemler itibarıyla karşılaştırılmış olarak verilmiştir. 2015 yılının ikinci çeyreğinde 373.279 olan

toplam gelen yolcu sayısı, 2014 yılının aynı dönemine göre yüzde 4,8 oranında artmıştır.

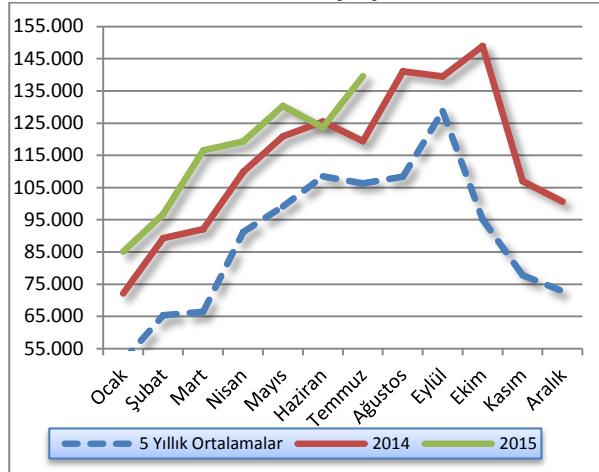
Tablo 3.4: KKTC'ye Gelen Yolcu Sayısı

Dönem	T.C. Uyruklu			3. Ülke Uyruklu			Toplam		
	2014	2015	Yüzde Değişim	2014	2015	Yüzde Değişim	2014	2015	Yüzde Değişim
Ocak	62.015	72.276	16,5	10.097	12.812	26,9	72.112	85.088	18
Şubat	74.318	76.226	2,6	14.947	20.532	37,4	89.265	96.758	8,4
Mart	69.337	80.484	16,1	22.75	36.015	58,3	92.087	116.499	26,5
I. Çeyrek	205.67	228.986	11,3	47.794	69.359	45,1	253.464	298.345	17,7
Nisan	84.413	89.525	6,1	25.405	29.721	17,0	109.818	119.246	8,6
Mayıs	94.649	104.333	10,2	26.205	26.013	-0,7	120.854	130.346	7,9
Haziran	91.815	90.035	-1,9	33.659	33.652	0,0	125.474	123.687	-1,4
II. Çeyrek	270.877	283.893	4,8	85.269	89.386	4,8	356.146	373.279	4,8
Temmuz	76.685	97.493	27,1	42.686	42.025	-1,5	119.371	139.518	16,9
Ağustos	97,8			43.305			141.105		
Eylül	98.201			41.308			139.509		
III. Çeyrek	272.686		127.299				399.985		
Ekim	113.08		35.845				148.925		
Kasım	77.869		29.12				106.989		
Aralık	80.395		20.173				100.568		
IV. Çeyrek	271.344		85.138				356.482		
Toplam	1.020.577			345.5			1.366.077		

Kaynak: Turizm Planlama Dairesi

Grafik 3.3'te 2015 yılında gelen yolcu sayısı bir önceki yıla ve son beş yılın ortalamalarıyla karşılaştırılarak verilmektedir. 2015 yılının Nisan ve Mayıs aylarında gelen toplam yolcu sayısının 2014 yılı ve son 5 yıl ortalamalarının üzerinde olduğu, Haziran ayında ise 2014 seviyesinin altına düşüğü görülmektedir.

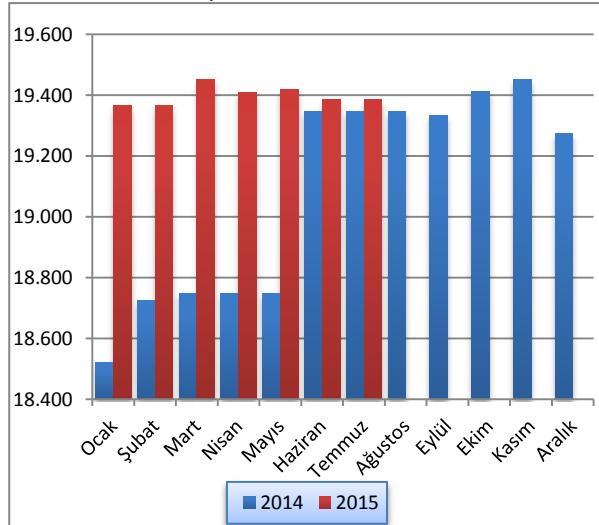
Grafik 3.3: 2015 yılında Gelen Yolcu Sayısının 2014 yılıyla ve Son 5 Yıllık Ortalamalarla Karşılaştırılması

Kaynak: Turizm Planlama Dairesi

Sektörün toplam yatak kapasitesindeki gelişimin 2014 ve 2015 yılları itibarıyla karşılaştırılarak gösterimi Grafik 3.4'te sunulmaktadır. 2014 yılsonunda 19.276 olan yatak kapasitesi, 2015 yılı ikinci çeyreği sonu itibarıyla 19.387 olmuştur.

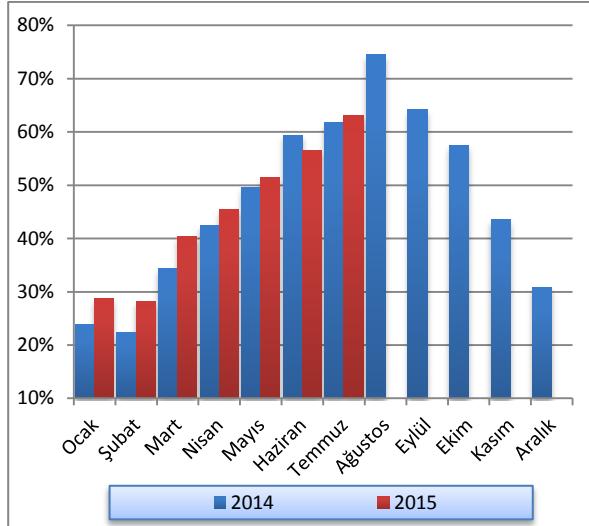
Grafik 3.4: Yatak Kapasitesi

Kaynak: Turizm Planlama Dairesi

KKTC'de bulunan turistik tesislerin 2014 ve 2015 yılları itibarıyla doluluk oranları, Grafik 3.5'te karşılaştırılarak sunulmaktadır. Buna göre doluluk oranı Haziran ayı hariç 2015 yılının ilk iki çeyreğinde bir önceki yılın aynı aylarına göre yüksek gerçekleşmiştir.

Grafik 3.5: Aylar İtibarıyla Doluluk Oranı

Kaynak: Turizm Planlama Dairesi

4: BÜTÇE GELİŞMELERİ

4.1: 2014 - 2015 YILLARI İKİNCİ ÇEYREK KARŞILAŞTIRMALARI

2015 mali yılının ikinci çeyreğinde bir önceki yılın aynı dönemine kıyasla, KKTC bütçe gelir toplamında yüzde 1,6 artış olurken gider toplamında binde 1 oranında artış olmuştur. Bu değişimlerin ardından bütçe gelirleri ve bütçe giderleri 2015 yılı ikinci çeyreğinde 893,7 ve 845,7 milyon TL olarak gerçekleşmiştir. 2014 yılının ikinci çeyreğinde 35,2 milyon TL fazla veren kamu maliyesi, 2015 yılının aynı döneminde 48 milyon TL fazla vermiştir.

Tablo 4.1: Bütçe Dengesi (Milyon TL)

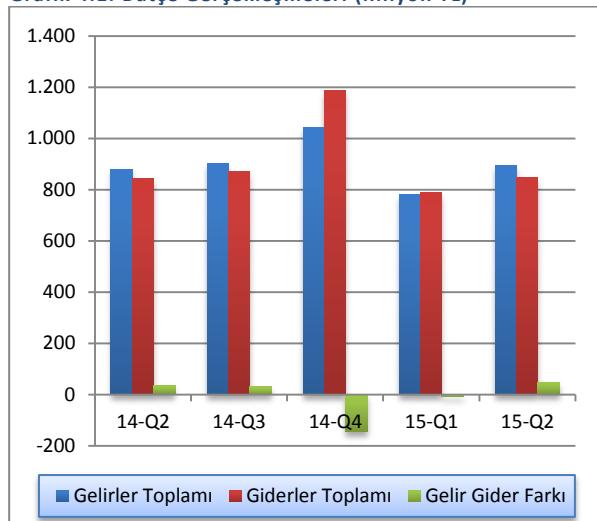
Açıklama	2014		2015		Yüzde Değişim
	Yıllık Gerçekleşme	Q2	Yıllık Öngörülen	Q2	
Bütçe Gelirleri	3.603,1	880,0	4.174,8	893,7	1,6%
Bütçe Giderleri	3.635,6	844,8	4.562,5	845,7	0,1%
Bütçe Dengesi	-32,5	35,2	-387,7	48,0	36,4%

Kaynak: Maliye Bakanlığı

2014 yılının tamamında elde edilen 3.603,1 milyon TL tutarındaki bütçe gelirleri toplamının yüzde 24,4'ü ikinci çeyrek içinde tahsil edilirken, 2015 yılının aynı döneminde öngörülen toplam bütçe gelirlerine kıyasla yapılan tahsilat yüzde 21,4 seviyesindedir. 2015 yılı içinde hizmet ve faaliyetlerin yürütülmesinde kullanılacağı tahmin edilen 4.562,5 milyon TL'nin yüzde 18,5'i ikinci çeyrekde kullanılmıştır. Bu oran bir önceki yılın aynı döneminde yüzde 23,2 olarak gerçekleşmiştir.

Bütçe gelir ve gider gerçekleştirmeleri aşağıdaki grafikte çeyrek dönemler itibarıyla verilmiştir.

Grafik 4.1: Bütçe Gerçekleştirmeleri (Milyon TL)

Kaynak: Maliye Bakanlığı

4.2: GELİRLER

2015 mali yılı ikinci çeyreği itibarıyla bütçe gelirleri, bir önceki yılın aynı dönemine göre 13,7 milyon TL artış göstererek 893,7 milyon TL olmuştur. Bütçe gelirleri içerisinde en büyük paya sahip vergi gelirleri kalemi toplamı 2015 yılı ikinci çeyreği içinde 503,2 milyon TL'ye ulaşmıştır. Vergi gelirleri toplamı 2014 yılının aynı döneminde 455,3 milyon TL idi. Bütçe gelirleri içinde ikinci en yüksek paya sahip olan alınan bağış, yardım ve krediler kalemi 2015 yılı ikinci çeyreğinde önceki yılın aynı dönemine göre yüzde 16,8 düşüş göstermiş ve 178,8 milyon TL olarak gerçekleşmiştir. 2015 yılı ikinci çeyreği içinde vergi dışı gelirler kalemi de 211,5 milyon TL olmuştur.

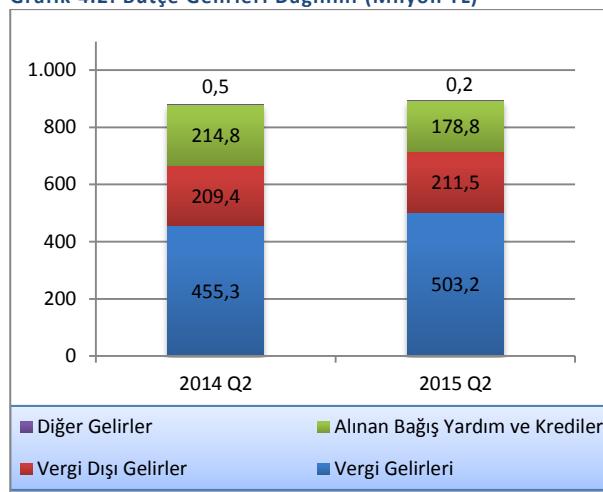
Tablo 4.2: Bütçe Gelirleri (Milyon TL)

Açıklama	2014 Q2	2015 Q2	Yüzde Değişim
Vergi Gelirleri	455,3	503,2	10,5%
Vergi Dışı Gelirler	209,4	211,5	1,0%
Alınan Bağış Yardım ve Krediler	214,8	178,8	-16,8%
Diğer Gelirler	0,5	0,2	-60,0%
Toplam	880,0	893,7	1,6%

Kaynak: Maliye Bakanlığı

2014 yılının ikinci çeyreğinde alınan bağış, yardım ve krediler kaleminin toplam bütçe gelirleri içindeki payı yüzde 24,4 iken, 2015 yılı aynı dönemde yüzde 20 seviyesindedir. Aynı dönemler içinde vergi gelirleri kaleminin payı yüzde 51,7 iken yüzde 56,3, vergi dışı gelirler kaleminin payı ise yüzde 23,8 iken, yüzde 23,7 olarak gerçekleşmiştir.

Grafik 4.2: Bütçe Gelirleri Dağılımı (Milyon TL)

Kaynak: Maliye Bakanlığı

4.3: GİDERLER

2015 yılı ikinci çeyreği itibarıyla bütçe giderleri toplamı, bir önceki yılın aynı dönemine göre binde 1 oranında artış göstermiş ve 844,8 milyon TL'den 845,7 milyon TL'ye ulaşmıştır. Söz konusu dönemlerde, cari transferler kalemine yüzde 7,7 düşüş yaşanırken, mal - hizmet alım giderleri ile personel gideri kalemleri sırasıyla yüzde 24,6 ve 8,3 oranlarında artmıştır.

KKTC Bütçesinin cari transferler gider kalemi, 2015 yılı ikinci çeyreğinde 382,1 milyon TL seviyesindedir. Bu dönemde bir önceki yılın aynı dönemine göre yüzde 8,3 oranında artış gösteren personel giderleri kalemi, 319,6 milyon TL olmuştur. Sermaye giderleri ve transferler kalemi de aynı dönemler içinde yüzde -15,4 düşüş göstermiş ve 2015 yılı ikinci çeyreğinde 42,4 milyon TL seviyesinde gerçekleşmiştir.

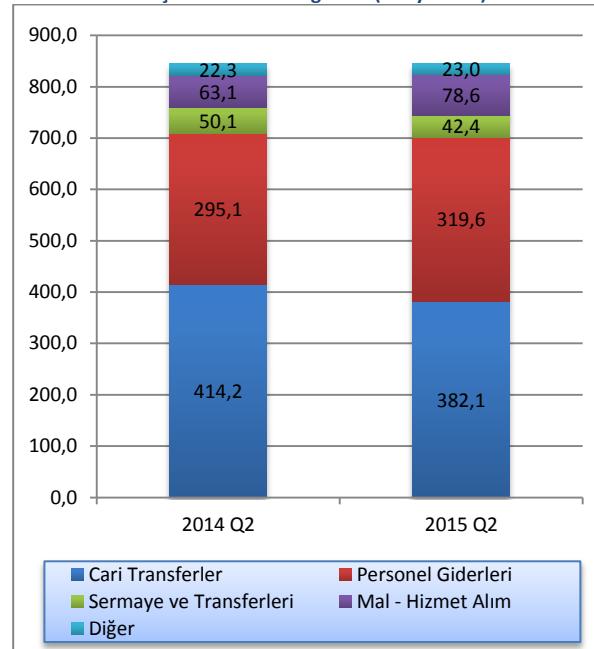
Tablo 4.3: Bütçe Giderleri (Milyon TL)

	2014 Q2	2015 Q2	Yüzde Değişim
Cari Transferler	414,2	382,1	-7,7%
Personel Giderleri	295,1	319,6	8,3%
Sermaye Giderleri ve Transferleri	50,1	42,4	-15,4%
Mal ve Hizmet Alım Giderleri	63,1	78,6	24,6%
Diğer Giderler	22,3	23,0	3,1%
Toplam	844,8	845,7	0,1%

Kaynak: Maliye Bakanlığı

Personel giderleri kaleminin toplam giderler içindeki payı, 2014 yılı ikinci çeyreği içinde yüzde 34,9 iken, 2015 yılı ikinci çeyreğinde yüzde 37,8 seviyesindedir. 2014 yılı ikinci çeyreğinde bütçe giderleri toplamının yüzde 49'unu oluşturan cari transferler kaleminin payı, 2015 yılı ikinci çeyreğinde düşüş göstererek yüzde 45,2 düzeyine gerilemiştir. Personel giderleri ile cari transferler kalemleri toplamının bütçe giderleri içindeki payı, 2014 yılı ikinci döneminde yüzde 84 iken 2015 yılı ikinci döneminde yüzde 83 olarak gerçekleşmiştir.

Grafik 4.3: Bütçe Giderleri Dağılımı (Milyon TL)

Kaynak: Maliye Bakanlığı

4.4: BÜTÇE UYGULAMA SONUÇLARI

2015 yılı ikinci çeyreği sonunda, 2015 yılı için öngörülen toplam bütçe gelirleri yüzde 40,1 oranında tahsil edilmiş, öngörülen toplam bütçe giderlerinin yüzde 35,8'i oranında harcama yapılmıştır.

2014 yılı ilk altı aylık dönemi itibarıyla yüzde 78,3 olan yerel gelirlerimiz bütçe giderlerini karşılama oranı, 2015 ilk altı aylık döneminde yüzde 81,2 olarak gerçekleşmiştir.

Tablo 4.4: Bütçe Uygulama Sonuçları (Milyon TL)

	2014 Yılı Gerçekleşme	2015 Bütçe Tahmini	2014 – 2015 Değişim	2015 Yılı İlk Altı Aylık Gerçekleşme	2015 Yılı İlk Altı Aylık Gerçekleşme Oranı
Gelirler	Vergi Gelirleri	1.950,00	1.969,40	0,99%	936,20
	Vergi Dışı Gelirler	748,70	731,10	-2,35%	391,60
	Alınan Bağış Yardım Krediler	894,10	1.472,90	64,74%	346,20
	Diğer Gelirler	10,30	1,40	-86,41%	0,30
	Genel Toplam	3.603,10	4.174,80	15,87%	1.674,30
Giderler	Cari Transferler	1.708,00	1.763,50	3,25%	796,60
	Personel Gideri	1.342,80	1.368,10	1,88%	617,90
	Sermaye Giderleri ve Transferleri	239,20	641,00	167,98%	54,50
	Mal ve Hizmet Alım Giderleri	265,30	319,60	20,47%	123,30
	Diğer Giderler	80,40	470,30	484,95%	42,60
	Genel Toplam	3.635,60	4.562,50	25,50%	1.634,90

Kaynak: Maliye Bakanlığı

4.5: FİNANSMAN DENGESİ

Bütçe gelirlerinden T.C. kredileri ve iç borçlanma kalemlerinin çıkarılması suretiyle elde edilen toplam gelir rakamı ile Bütçe giderleri arasındaki farka eşit olan finansman dengesi, 2015 yılı ikinci çeyreğinde -20,2 milyon TL seviyesindedir. Bu çeyrekte gerçekleşen açıkın kapatılması için finansman kaynağı olarak kullanılan T.C. kredileri toplamı ise, önceki yılın aynı dönemine göre düşmüş ve 90 milyon TL'den 68,2 milyon TL'ye gerilemiştir.

Vergi gelirleri kaleminde, 2015 yılının ikinci çeyreğinde bir önceki yılın aynı dönemine göre gerçekleşen 47,9 milyon TL artışa bağlı olarak, yerel gelirler kalemi yüzde 7,5 oranında yükselmiş ve 714,9 milyon TL olarak gerçekleşmiştir.

2015 yılı ikinci çeyreği itibarıyla oluşan bütçe rakamlarına göre, 2014 yılı ikinci çeyreğinde yüzde 78,7 olan yerel gelirlerimiz bütçe giderlerini karşılama oranı, yüzde 84,5 olmuştur.

Tablo 4.5: Finansman Dengesi (Milyon TL)

	2014 Q2	2015 Q2
Yerel Gelirler +Dış Yardımlar	790,0	825,5
1. Yerel Gelirler	665,2	714,9
Vergi Gelirleri	455,3	503,2
Vergi Dışı Gelirler	209,4	211,5
Diğer Gelirler	0,5	0,24
2. Dış Yardımlar	124,8	110,6
T.C. Yardımları	124,8	110,6
Bütçe Giderleri	844,8	845,7
Personel Giderleri	295,1	319,6
Cari Transferler	414,2	382,1
Sermaye Giderleri	50,1	42,4
Diğer Giderler	85,4	101,6
Finansman Dengesi	-54,8	-20,2
Finansman	90,0	68,2
T.C. Kredileri	90,0	68,2
İç Borçlanma	0,00	0,00

Kaynak: Maliye Bakanlığı

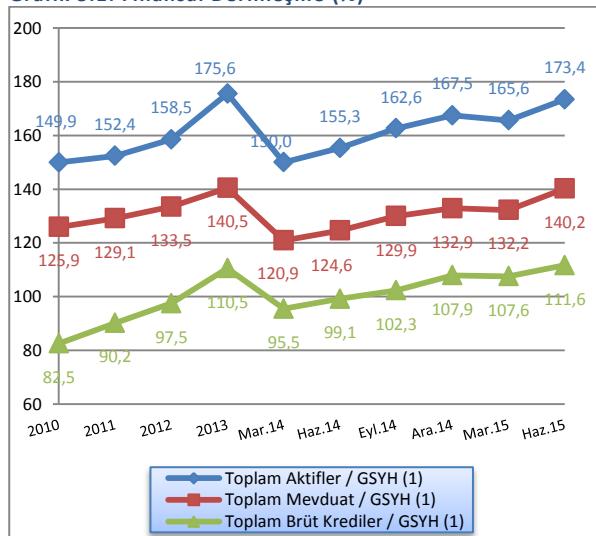
5: PARASAL VE FİNANSAL GELİŞMELER

5.1: BANKACILIK SEKTÖRÜ GENEL GÖRÜNÜMÜ

5.1.1: FİNANSAL DERİNLEŞME

2015 yılı ikinci çeyrek finansal derinleşme rakamlarını incelediğimizde; toplam brüt krediler/GSYH oranı yüzde 107,6'dan yüzde 111,6'ya, toplam mevduat/GSYH oranı yüzde 132,2'den yüzde 140,2'ye ve toplam aktiflerin GSYH'ye oranı yüzde 165,6'dan yüzde 173,4'e yükselmiştir.

Grafik 5.1: Finansal Derinleşme (%)

Not: (1) 2013 ve 2014 GSYH gerçekleşme, 2015 GSYH tahmin rakamları kullanılmıştır.

Kaynak: KKTCMB, DPÖ

5.1.2: KKTC BANKACILIK SEKTÖRÜ PERFORMANS RASYOLARI

Likit aktiflerin toplam aktifler içindeki payı 2015 yılı ikinci çeyreğinde yüzde 20,93'e gerilemiştir. Bu oran bir önceki yılın aynı döneminde yüzde 23,88 seviyesinde gerçekleşmiştir.

Sermaye yeterlilik standart rasyosu (SYSR), 2015 Mart ayına kıyasla 0,39 puan azalarak yüzde 17,36'ya gerilemiştir. Bir önceki yılın aynı döneminde ise, yüzde 17,48 idi.

TGA'nın brüt krediler içindeki payı, Haziran 2015 sonunda bir önceki döneme göre 0,04 puan artarak yüzde 6,52'ye yükselmiştir.

Mevduatın krediye dönüşüm oranını gösteren brüt krediler/mevduat, 2015 yılının ikinci çeyreğinde bir önceki döneme göre 1,72 puan azalmış ve yüzde 79,61 seviyesinde gerçekleşmiştir.

Haziran 2014'de yüzde 63,83 seviyesinde olan brüt kredilerin aktif toplamı içerisindeki payı, 2015 yılının ikinci çeyreğinde yüzde 64,38 seviyesine yükselmiştir. Bir önceki çeyrek döneme göre ise 0,57 puan azalmıştır.

Brüt kredilerdeki büyümeye hızında, 2015 yılı ikinci çeyrekte bir önceki döneme göre yüzde 3,8 oranında artış gerçekleşmiştir. Bir önceki yılın aynı döneminde ise yüzde 3,86 oranında artış yaşanmıştır.

Bir önceki çeyrek dönemle mukayese edildiğinde, Mart 2015 sonunda yüzde 4,11 oranında artan mevduat, 2015 yılının ikinci çeyreğinde yüzde 6,05 oranında artış göstermiştir.

2015 Mart sonu itibarıyla 8,81 olan finansal kaldırış oranı, 2015 yılı ikinci çeyrekte 9,49 düzeyinde gerçekleşmiştir.

Tablo 5.1: Performans Rasyoları (%)

Açıklama	2014					2015					
	Haz.	Eyl.	Ara.	Mar.	Haz.	Haz.	Eyl.	Ara.	Mar.	Haz.	
Likit Aktifler / Top. Aktifler	23,88	24,56	22,31	22,02	20,93	17,48	17,66	17,53	17,75	17,36	
SYSR						6,53	6,48	6,46	6,48	6,52	
Brüt Krediler / Top. Mevduat	79,57	78,74	81,18	81,33	79,61	Brüt Krediler / Top. Aktifler	63,83	62,92	64,42	64,95	64,38
Brüt Kredilerdeki Büyüme Hızı	3,86	3,20	5,46	4,31	3,80	Mevduattaki Büyüme Hızı	3,07	4,29	2,29	4,11	6,05
Finansal Kaldırış ¹	8,89	8,85	8,87	8,81	9,49						

Not: (1)Yabancı Kaynaklar / Toplam Özkaynaklar
Kaynak: KKTCMB

5.1.3: BANKACILIK SEKTÖRÜNÜN GELİŞİMİ

Aralık 2010 – Haziran 2015 döneminde bankacılık sektörü bilanço büyülüklerinin GSYH'ye oranı Grafik 5.2'de görülmektedir. 2015 Haziran sonunda bankacılık sektörü bilanço büyülüğünün GSYH'ye oranı yüzde 173,42'ye yükselmiştir.

Grafik 5.2: Bankacılık Sektörünün Gelişimi

Not: 2013 ve 2014 GSYH gerçekleşme, 2015 GSYH tahmin rakamları kullanılmıştır.

Kaynak: KKTCMB, DPÖ

5.1.4: BANKACILIK SEKTÖRÜNDE YOĞUNLAŞMA

Bankacılık sektöründe yoğunlaşma incelendiği zaman, 2015 yılı ikinci çeyrekte aktif büyülüğü açısından en büyük beş bankanın sektör içindeki payı yüzde 54,06'dan 54,78'e, ilk on bankanın toplam aktifler içindeki payı ise yüzde 78,35'den yüzde 78,55'e yükselmiştir.

Aynı dönemde brüt krediler büyülüğü açısından ilk beş bankanın sektör içindeki payı yüzde 58,05'den yüzde 58,55'e, ilk on bankanın payı ise, yüzde 79,47'den yüzde 79,93'e ulaşmıştır.

Mevduat büyülüğü açısından en büyük beş bankanın toplam mevduatlar içindeki payı yüzde 55,78'den yüzde 56,42'ye, ilk on bankanın payı ise yüzde 78,76'dan yüzde 79,42'ye yükselmiştir.

En büyük ilk beş bankanın toplam bankalara borçlar kalemi içerisindeki payı yüzde 75,72'den 72,86'ya, ilk on bankanın payı ise yüzde 95,7'den yüzde 95,39 seviyesine gerileme göstermiştir.

Söz konusu dönemde özkaynaklar büyülüğü açısından ilk beş bankanın toplam özkaynaklar içindeki payı yüzde 52,91'den 51,29'a, ilk on bankanın payı ise yüzde 78,27'den yüzde 77,07'ye gerilemiştir.

Tablo 5.2: Bankacılık Sektöründe Yoğunlaşma

İlk Beş Banka	2014		2015		
	Haziran	Eylül	Aralık	Mart	Haziran
Toplam Aktifler	53,89	54,09	54,18	54,06	54,78
Toplam Brüt Krediler	59,07	58,98	59,70	58,05	58,55
Toplam Mevduat	55,48	56,00	55,83	55,78	56,42
Toplam Bankalara Borçlar	73,45	75,71	72,64	75,72	72,86
Toplam Özkaynaklar	53,35	53,42	53,07	52,91	51,29
İlk On Banka					
Toplam Aktifler	79,06	78,89	78,74	78,35	78,55
Toplam Brüt Krediler	80,40	79,88	80,13	79,47	79,93
Toplam Mevduat	79,51	79,28	78,97	78,76	79,42
Toplam Bankalara Borçlar	95,27	96,97	96,51	95,70	95,39
Toplam Özkaynaklar	78,65	78,21	78,00	78,27	77,07

Kaynak: KKTCMB

5.1.5: BANKA, ŞUBE VE PERSONEL SAYISI

Bankacılık sektöründe faaliyet gösteren banka sayısı 2015 Haziran ayı sonunda 22'dir. Sektördeki 22

bankanın 2'si kamu bankası, 13'ü özel sermayeli banka ve 7'si şube bankasıdır.

Tablo 5.3: Banka Sayısındaki Gelişmeler

	2010	2011	2012	2013	Mar.14	Haz.14	Eyl.14	Ara.14	Mar.15	Haz.15
Kamu Bankaları	4	3	2	2	2	2	2	2	2	2
Özel Sermayeli Bankalar	12	12	13	13	13	13	13	13	13	13
Şube Bankaları	7	7	7	7	7	7	7	7	7	7
Toplam	23	22	22							

Kaynak: KKTCMB

Sektörde hizmet sunum birimi olan banka şubesi sayısı, 2015 yılının ilk çeyreğindekiyle aynı olup, 222'dir. Şube sayılarının banka gruplarına göre dağılımına bakıldığından, toplam şube sayısının yüzde 63,51'inin

özel sermayeli bankalara, yüzde 20,27'sinin şube bankalarına, yüzde 16,22'sinin kamu bankalarına ait olduğu görülmektedir.

Tablo 5.4: Şube ve Personel Sayılarının Gelişimi

	Şube Sayısının Gelişimi									
	2010	2011	2012	2013	Mar.14	Haz.14	Eyl.14	Ara.14	Mar.15	Haz.15
Kamu Bankaları	34	35	34	38	38	37	36	36	36	36
Özel Sermayeli Bankalar	118	117	129	139	140	141	142	139	141	141
Şube Bankaları	40	44	45	47	48	48	47	45	45	45
Toplam	192	196	208	224	226	226	225	220	222	222
Personel Sayısının Gelişimi										
Kamu Bankaları	549	552	537	561	528	527	527	524	526	524
Özel Sermayeli Bankalar	1.437	1.459	1.669	1.780	1.752	1.746	1.751	1.781	1.816	1.809
Şube Bankaları	443	474	503	541	560	556	555	540	541	552
Toplam	2.429	2.485	2.709	2.882	2.840	2.829	2.833	2.845	2.883	2.885

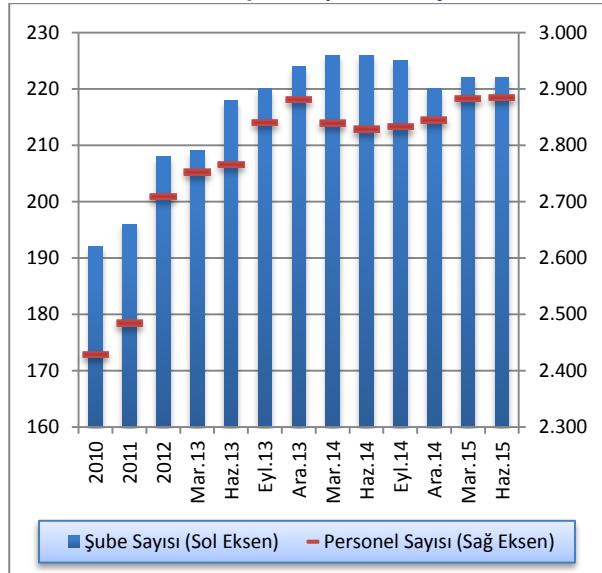
Kaynak: KKTCMB

Sektörde istihdam edilen personel sayısı, Tablo 5.4 ve Grafik 5.3'den de görüldüğü üzere, Mart 2015 – Haziran 2015 döneminde 2 kişi artarak 2.883'den 2.885'e yükselmiştir. Söz konusu personelin 1.809'u özel sermayeli bankalarda, 524'ü kamu bankalarında ve 552'si şube bankalarında çalışmaktadır. Bu dönemde, şube bankalarındaki personel sayısı 541'den 552'ye yükselmiştir. Özel sermayeli bankalardaki personel sayısı 1.816'dan 1.809'a, kamu bankalarındaki personel sayısı ise, 526'dan 524'e gerilemiştir.

Haziran 2014 - Haziran 2015 döneminde sektörde çalışan personel sayısı, 56 kişi artarak 2.829'dan 2.885'e yükselmiştir. Söz konusu personel sayısındaki değişim banka grupları bazında incelendiğinde; kamu bankaları ve şube bankalarında çalışan personel

sayısının sırasıyla 3 ve 4 kişi azlığı, özel sermayeli bankalarda çalışan personel sayısının ise 63 kişi arttığı görülmektedir (Tablo 5.4).

Haziran 2014'de sektörün toplam personel sayısının yüzde 18,63'üne sahip olan kamu bankalarının payı Haziran 2015 sonunda yüzde 18,17'ye, şube bankalarının payı ise 19,65'den yüzde 19,13'e gerilemiş, özel sermayeli bankaların payı ise yüzde 61,72'den yüzde 62,7 seviyesine ulaşmıştır.

Grafik 5.3: Personel ve Şube Sayısının Gelişimi

Kaynak: KKTCMB

5.2: BANKACILIK SEKTÖRÜ KONSOLİDE BİLANÇOSU

2015 yılı Mart ayı sonunda 15.349,8 milyon TL seviyesinde olan bankacılık sektörünün aktif toplamı, 2015 Haziran ayı sonunda yüzde 4,73 oranında artarak ve 16.075,9 milyon TL'ye yükselmiştir. İlgili dönemde, menkul değerler cüzdanında yüzde 35,28, brüt kredilerde yüzde 3,8 ve diğer aktiflerde yüzde 7,44 oranlarında artış, likit aktiflerde ise binde 4,6 oranında azalma görülmüştür. Haziran 2014 – Haziran 2015 döneminde sektörün toplam aktifleri yüzde 16,83, likit aktifleri yüzde 2,39, brüt kredileri yüzde 17,84 ve menkul değerler cüzdanı yüzde 144,58 oranlarında artış göstermiştir. Aynı dönemde mevduat yüzde 17,78, özkaynaklar ise yüzde 10,14 oranında artmıştır.

Sektörün en önemli fon kaynağı olan mevduat, Mart 2015 – Haziran 2015 döneminde yüzde 6,05 oranında artmış, özkaynaklar ise yüzde 2,04 oranında azalmıştır.

Tablo 5.5: Bankacılık Sektörü Konsolide Bilançosu (Milyon TL)

	2014		2015			Yüzde Değişim	
	Haziran	Eylül	Aralık	Mart	Haziran	03/2015-06/2015	06/2014-06/2015
Likit Aktifler	3.285,9	3.537,3	3.310,5	3.380,1	3.364,5	-0,46	2,39
MDC	424,9	411,9	890,9	768,2	1.039,2	35,28	144,58
Toplam Brüt Krediler	8.782,3	9.063,1	9.557,9	9.969,9	10.349,0	3,80	17,84
Diğer Aktifler	1.266,4	1.392,0	1.076,8	1.231,6	1.323,2	7,44	4,49
Aktif-Pasif Toplamı	13.759,5	14.404,3	14.836,1	15.349,8	16.075,9	4,73	16,83
Mevduat	11.037,3	11.510,8	11.773,9	12.258,1	13.000,0	6,05	17,78
Bankalara Borçlar	596,5	705,2	799,4	750,8	805,0	7,22	34,95
Diğer Pasifler	734,6	726,2	759,1	776,8	738,7	-4,90	0,56
Özkaynaklar	1.391,1	1.462,0	1.503,7	1.564,1	1.532,2	-2,04	10,14

Kaynak: KKTCMB

5.2.1: AKTİF / PASİF YAPISINDAKİ GELİŞMELER

2015 yılının ikinci çeyreğinde, sektörün aktif toplamı içerisindeki en büyük pay, yüzde 64,38 oran ile brüt kredilere aittir. Brüt kredileri sırasıyla yüzde 20,93 payla likit aktifler, yüzde 8,23 ile diğer aktifler ve yüzde 6,46'lık payla menkul değerler cüzdanı takip etmektedir.

Bankacılık sektörü Haziran 2014 - Haziran 2015 döneminde aktif/pasif yapısı yüzde dağılımı yönünden değerlendirildiğinde, likit aktifler ve diğer aktiflerde azalma, brüt kredilerde ve MDC'de ise genişleme olduğu görülmektedir.

Haziran 2015 itibarıyla, toplam pasifin yüzde 80,87'sini mevduat, yüzde 9,53'ünü özkaynaklar, yüzde 5,01'ini bankalara borçlar ve yüzde 4,59'unu diğer pasifler oluşturmaktadır.

Haziran 2014 - Haziran 2015 döneminde bankacılık sektörü aktif/pasif yapısı yüzde dağılımı yönünden değerlendirildiğinde, mevduat ve bankalara borçlar kalemlerinde artma, özkaynaklar ve diğer pasifler kalemlerinde ise daralma olduğu görülmektedir.

Tablo 5.6: Bankacılık Sektörü Aktif / Pasif Yapısal Yüzde Dağılımı

Aktif	2014				2015
	Haziran	Eylül	Aralık	Mart	Haziran
Likit Aktifler	23,88	24,56	22,31	22,02	20,93
MDC	3,09	2,86	6,00	5,00	6,46
Toplam Brüt Krediler	63,83	62,92	64,42	64,95	64,38
Diğer Aktifler	9,20	9,66	7,27	8,03	8,23
Toplam	100,00	100,00	100,00	100,00	100,00
Pasif					
Toplam Mevduat	80,22	79,91	79,36	79,86	80,87
Bankalara Borçlar	4,34	4,90	5,39	4,89	5,01
Diğer Pasifler	5,33	5,04	5,11	5,06	4,59
Özkaynaklar	10,11	10,15	10,14	10,19	9,53
Toplam	100,00	100,00	100,00	100,00	100,00

Kaynak: KKTCMB

Bankacılık sektörü toplam aktifinin çeyrek dönemlik yüzde değişimlerinin verildiği Grafik 5.4'e bakıldığında; toplam aktiflerin 2014 yılının ikinci çeyreğinde yüzde 3,55, Eylül ve Aralık 2014 itibarıyla ise sırasıyla yüzde 4,69 ve yüzde 3 oranlarında arttığı görülmektedir. 2015 yılının birinci ve ikinci çeyreklerinde ise yüzde 3,46 ve yüzde 4,73 oranlarında artmıştır.

Grafik 5.4: Bankacılık Sektörü Aktif Toplamları ve Çeyrek Dönemlik Yüzde Değişim

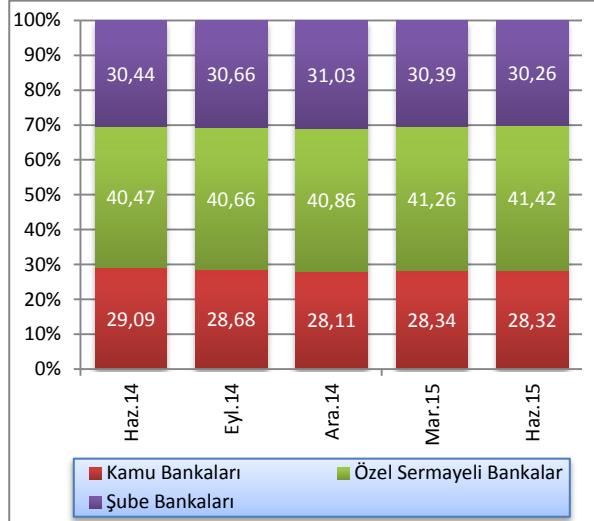

Kaynak: KKTCMB

Sektörün toplam aktiflerinin banka gruplarına göre dağılımının gösterildiği Grafik 5.5'e göre; 2015 yılının ikinci çeyreğinde bir önceki çeyreğe kıyasla, şube bankaları grubu yüzde 30,39'dan yüzde 30,26'ya, kamu bankaları grubu yüzde 28,34'den yüzde 28,32'ye gerilemiş, özel sermayeli bankalar grubu ise yüzde 41,26'dan yüzde 41,42 düzeyine yükselmiştir.

Haziran 2014 – Haziran 2015 döneminde ise, kamu bankaları ve şube bankaları gruplarında küçülme, özel sermayeli bankalar grubunda ise büyümeye görülmüştür.

Sektörün toplam aktif gelişiminin miktar bazında banka gruplarına göre gösterildiği Tablo 5.7'ye göre; 2015 yılının ikinci çeyreğinde, bir önceki çeyrek döneme göre, kamu bankaları aktif toplamında yüzde 3,93, özel sermayeli bankalarda yüzde 5,13, şube bankalarında yüzde 4,26 oranlarında artış olmuştur. Bir önceki yılın aynı dönemine göre ise, aktif toplamı kamu bankalarında yüzde 13,73, özel sermayeli bankalarda yüzde 19,59, şube bankalarında yüzde 16,15 oranlarında artmıştır.

Grafik 5.5: Banka Gruplarının Sektör Aktifindeki Payları (%)

Kaynak: KKTCMB

Tablo 5.7: Banka Grupları Bazında Toplam Aktiflerin Gelişimi

	2014			2015		Yüzde Değişim	
	Haziran	Eylül	Aralık	Mart	Haziran	03/2015-06/2015	06/2014-06/2015
Kamu Bankaları	4.003,4	4.130,6	4.171,1	4.380,9	4.552,9	3,93	13,73
Özel Sermayeli Bankalar	5.567,9	5.857,0	6.061,6	6.333,4	6.658,6	5,13	19,59
Şube Bankaları	4.188,2	4.416,7	4.603,4	4.665,5	4.864,4	4,26	16,15
Toplam	13.759,5	14.404,3	14.836,1	15.349,8	16.075,9	4,73	16,83

Kaynak: KKTCMB

5.2.2: Likit Varlıklar

Bankacılık sektörü likit aktiflerini oluşturan nakit değerler, bankalardan alacaklar, Merkez Bankası'ndan alacaklar ve BPP işlemlerinden alacaklar kalemlerinin toplamı, 2015 yılının ikinci çeyreğinde bir önceki çeyreğe göre binde 4,6 azalarak 3.380,1 milyon TL'den 3.364,5 milyon TL'ye gerilemiştir.

Bu dönemde nakit değerler kaleminde 10,6 milyon TL, Merkez Bankası'ndan alacaklar kaleminde 47 milyon TL ve BPP işlemlerinden alacaklar kaleminde 65,8 milyon TL artış gerçekleşirken, bankalardan alacaklar kalemi 139 milyon TL azalmıştır.

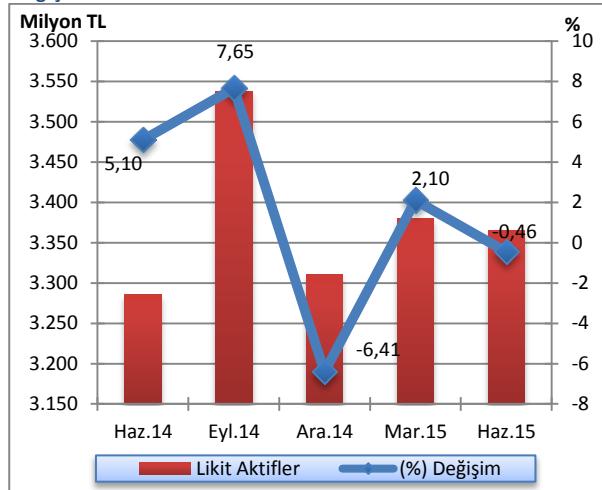
Tablo 5.8: Likit Aktiflerin Gelişimi (Milyon TL)

	2014		2015		Yüzde Değişim	
	Haziran	Eylül	Aralık	Mart	Haziran	03/2015 - 06/2015
Nakit Değerler	136,4	136,8	112,2	137,1	147,7	7,73
Merkez Bankası'ndan Alacaklar	1.627,1	1.646,2	1.464,5	1.368,3	1.415,3	3,43
BPP İşlemlerinden Alacaklar	145,6	199,4	163,3	319,3	385,1	20,61
Bankalardan Alacaklar	1.376,8	1.554,9	1.570,5	1.555,4	1.416,4	-8,94
Toplam	3.285,9	3.537,3	3.310,5	3.380,1	3.364,5	-0,46

Kaynak: KKTCMB

Likit aktiflerin çeyrek dönemler itibarıyla bir önceki çeyreğe göre yüzde değişiminin verildiği Grafik 5.6'dan da görüleceği üzere; likit aktiflerde 2014 Haziran ayı itibarıyla yüzde 5,1, Eylül ayı itibarıyla yüzde 7,65 oranlarında artmış, yılın son çeyreğinde yüzde 6,41 oranında azalmıştır. 2015 yılının ilk çeyreğinde ise sektör likit aktifleri yüzde 2,1 oranında artmış, ikinci çeyreğinde ise binde 4,6 oranında azalış göstermiştir.

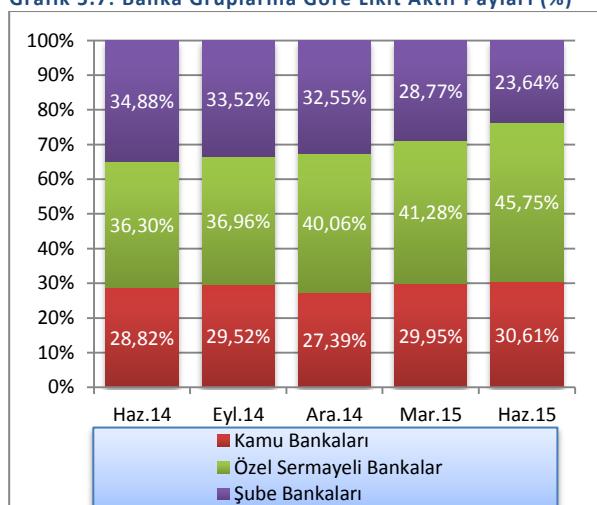
Grafik 5.6: Likit Aktiflerin Çeyrek Dönemlere Göre Yüzde Değişimi

Kavnak: KKTCMB

2014 Haziran sonunda 3.285,9 milyon TL olan likit aktifler, 2015 Haziran sonunda 3.364,5 milyon TL seviyesine yükselmiştir. Anılan dönemde, nakit değerler 136,4 milyon TL'den 147,7 milyon TL'ye, BPP işlemlerinden alacaklar kalemi 145,6 milyon TL'den 385,1 milyon TL'ye ve bankalardan alacaklar kalemi 1.376,8 milyon TL'den 1.416,4 milyon TL'ye yükselmiş, Merkez Bankası'ndan alacaklar kalemi ise 1.627,1 milyon TL'den 1.415,3 milyon TL'ye gerilemiştir.

Grafik 5.7: Banka Gruplarına Göre İkit Aktif Payları (%)

Kaynak: KKTCMB

5.2.3: KREDİLER

Kredilerin türlerine göre dağılımı Tablo 5.9'da sunulmaktadır. 2015 yılı Haziran ayı itibarıyla 5.195,8 milyon TL olan işletme kredileri, geçmiş dönemlerde olduğu gibi birinci sırada yer almaktadır. Bunu 3.033,7 milyon TL ile tüketici kredileri izlemektedir. Haziran

2014 - Haziran 2015 döneminde işletme kredileri 4.317,3 milyon TL'den 5.195,8 milyon TL'ye, tüketici kredileri ise, 2.686,1 milyon TL'den 3.033,7 milyon TL'ye yükselmiştir.

Tablo 5.9: Kredilerin (Net) Türlerine Göre Dağılımı (Milyon TL)

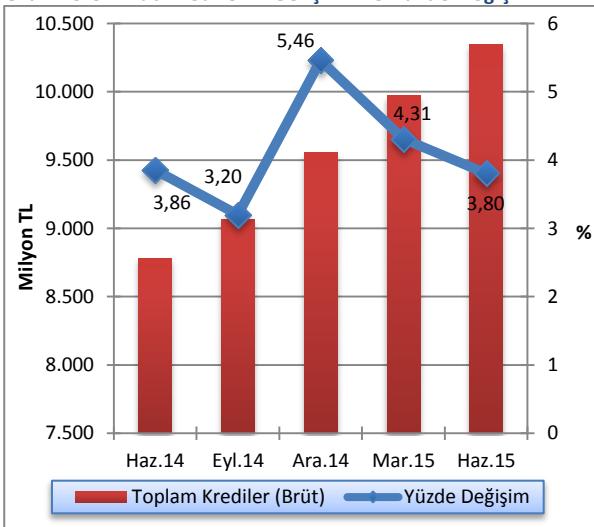
	2014					
	Haziran	Eylül	Aralık	Mart	Haziran	
İşletme Kredileri	4.317,3	4.425,5	4.802,6	4.990,3	5.195,8	
Tüketici Kredileri	2.686,1	2.780,3	2.869,0	2.936,3	3.033,7	
Kredi Kartları	219,1	225,8	229,1	251,4	257,8	
İskonto ve İstira Senetleri	110,4	102,8	95,9	98,5	117,1	
Diğer Yatırım Kredileri	59,8	64,0	76,9	83,1	92,1	
İthalat Kredileri	16,0	3,3	3,2	3,1	3,4	
Fon Kaynaklı Krediler	13,1	13,5	13,8	14,8	14,5	
ihtisas Kredileri	18,5	11,5	27,0	30,4	15,0	
ihracat Kredileri	2,6	12,7	9,3	7,4	10,1	
KKTCMB Kaynaklı Krediler	2,3	2,5	0,0	4,4	4,6	
KKTCMB Aracılığıyla Kullandırılan Krediler	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	
Müşteri Adına Menkul Değer Alım Kredileri	0,5	2,3	0,1	0,1	0,1	
ihracat Garantili Yatırım Kredileri	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	
Diğer Krediler	763,2	831,2	813,5	904,3	929,8	
Toplam Krediler	8.208,9	8.475,4	8.940,4	9.324,1	9.674,0	

Not: TGA dâhil değildir.

Kaynak: KKTCMB

Sektörün brüt kredileri, Grafik 5.8'den de görüleceği üzere, 2014 Haziran sonu itibarıyla yüzde 3,86, Eylül ve Aralık 2014 itibarıyla yüzde 3,2 ve 5,46 oranlarında artmıştır. Brüt krediler, 2015 yılı Mart ve Haziran ayı itibarıyla yüzde 4,31 ve 3,8 oranlarında artış göstermiştir.

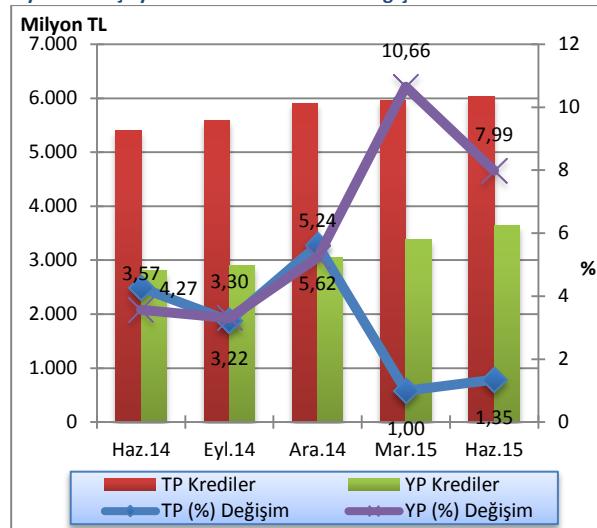
Grafik 5.8: Brüt Kredilerin Gelişimi ve Yüzde Değişim

Kaynak: KKTCMB

Sektörün kredilerinin Türk Parası (TP) - Yabancı Para (YP) ayırmı ve bu ayırmın çeyrek dönemlik değişimi Grafik 5.9'da gösterilmektedir. 2015 yılının ikinci çeyreğinde kredilerin 6.030,6 milyon TL'si TP cinsinden, 3.643,4 milyon TL'si YP cinsindendir. Söz konusu dönemde, bir önceki çeyrek döneme göre TP cinsinden kredilerde yüzde 1,35, YP cinsinden kredilerde yüzde 7,99 oranlarında artış gerçekleşmiştir.

Grafik 5.9: Bankacılık Sektörü Krediler (Net) TP ve YP Ayırımı ve Çeyrek Dönemlik Yüzde Değişim

Kaynak: KKTCMB

Sektörün brüt kredilerinin banka grupları bazında Türk Parası (TP) ve Yabancı Para (YP) ayrımı ve bu ayrımin bir önceki çeyrek döneme göre değişimi Tablo 5.10'da gösterilmektedir. 2015 yılının ikinci çeyreğinde kamu bankaları brüt kredileri, bir önceki çeyrek döneme göre TP cinsinde binde 6,4, YP cinsinde ise yüzde 1,79

oranında artmıştır. Özel sermayeli bankaların brüt kredileri TP cinsinde yüzde 1,69, YP cinsinde ise yüzde 5,42 oranında artış göstermiştir. Şube bankaların brüt kredileri söz konusu dönemde TP cinsinde yüzde 2,5, YP cinsinde yüzde 15,98 oranında yükselmiştir.

Tablo 5.10: Banka Grupları İtibarıyla Brüt Kredilerin Gelişimi (Milyon TL)

	Mart 2015			Haziran 2015			Yüzde Değişim 03/2015-06/2015		
	TP	YP	Toplam	TP	YP	Toplam	TP	YP	Toplam
Kamu Bankalar	2.142,8	691,8	2.834,6	2.156,6	704,2	2.860,8	0,64	1,79	0,92
Özel Sermayeli Bankalar	2.230,5	1.820,6	4.051,1	2.268,1	1.919,1	4.187,2	1,69	5,42	3,36
Şube Bankalar	2.048,7	1.035,5	3.084,2	2.100,0	1.201,0	3.300,0	2,50	15,98	7,00
Toplam Krediler	6.422,0	3.547,9	9.969,9	6.524,7	3.824,3	10.349,0	1,60	7,79	3,80

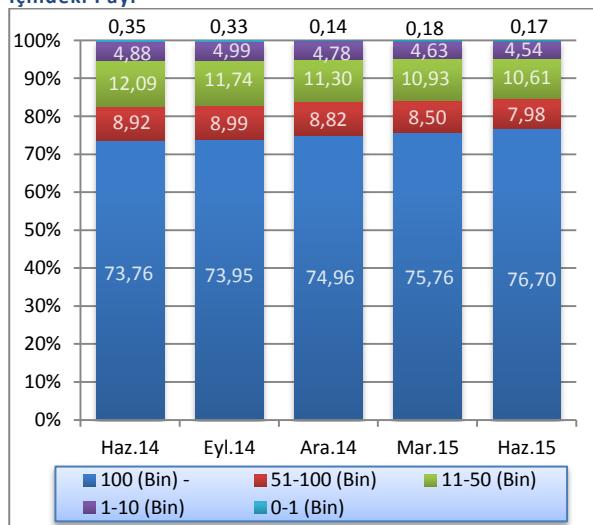
Kaynak: KKTCMB

Sektörün kredi büyüklüklerinin toplam krediler içindeki paylarına ilişkin Grafik 5.10'a bakıldığında, 2015 ikinci çeyreği sonunda 100 bin TL'den büyük kredilerin toplam krediler içindeki payı yüzde 76,7 olmuştur.

Söz konusu dönemde, kredi büyüklüklerinde ikinci sırayı yüzde 10,61'lik payla 11-50 bin TL dilimindeki krediler almaktadır. 51-100 bin TL ve 1-10 bin TL tutarlarındaki krediler ise, toplam kredilerin sırasıyla yüzde 7,98 ve 4,54'ünü oluşturmaktadır. Sektördeki en düşük kredi kullanımı ise, binde 1,7 payla bin TL'ye kadar olan krediler diliminde gerçekleşmiştir.

Haziran 2014 - Haziran 2015 döneminde; kredi büyüklüklerinin toplam krediler içindeki yüzdelik payı itibarıyla 100 bin TL'den büyük kredilerde artış, 51-100 bin TL, 11-50 bin, 1-10 bin TL ve 0-1 bin TL dilimlerindeki kredilerde ise azalış olmuştur.

Grafik 5.10: Kredi Büyüklüklerinin Toplam Krediler İçindeki Payı

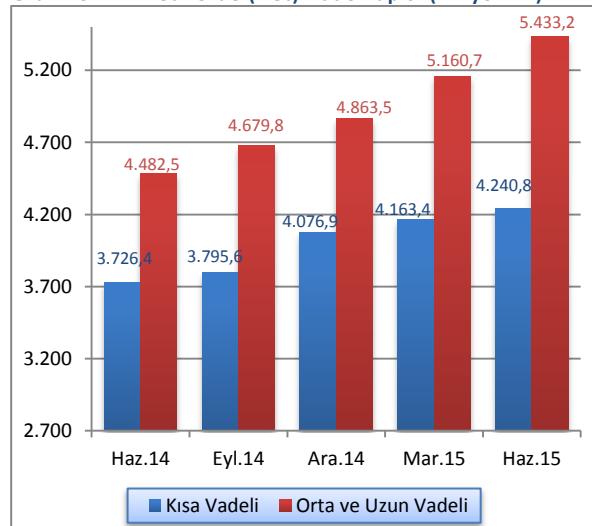

Kaynak: KKTCMB

Grafik 5.11'den de görüleceği üzere; kısa vadeli krediler, 2015 yılının ikinci çeyreğinde bir önceki döneme göre 4.163,4 milyon TL'den 4.240,8 milyon TL'ye yükselmiştir. Bu dönemde orta ve uzun vadeli

krediler, 5.160,7 milyon TL'den 5.433,2 milyon TL seviyesine yükselmiştir. Haziran 2014 - Haziran 2015 döneminde kısa vadeli krediler ile orta ve uzun vadeli kredilerde sırasıyla yüzde 13,8 ve 21,21 oranlarında genişleme olmuştur.

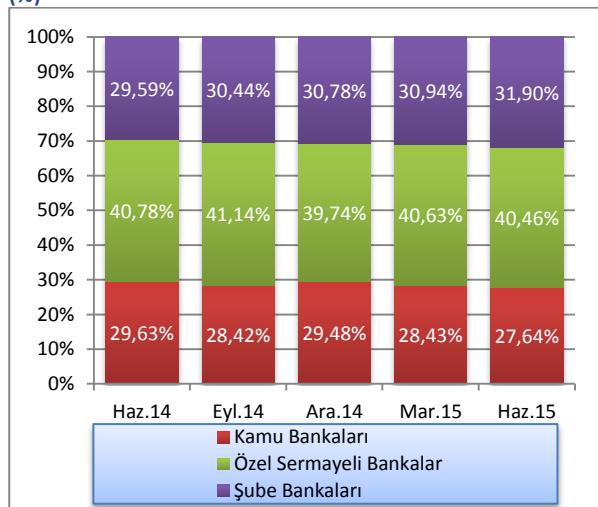
Grafik 5.11: Kredilerde (Net) Vade Yapısı (Milyon TL)

Kaynak: KKTCMB

Sektörün brüt kredilerinin banka gruplarına göre dağılımının gösterildiği Grafik 5.12'ye göre; 2015 yılının ikinci çeyreğinde bir önceki çeyreğe kıyasla şube bankalarının kullandığı kredilerin toplam krediler içindeki payı yüzde 30,94'den yüzde 31,9 düzeyine yükselmiştir. Özel sermayeli bankaların payı ise yüzde 40,63'den yüzde 40,46, kamu bankaları grubunun kullandığı krediler ise yüzde 28,43'den yüzde 27,64 seviyesine gerilemiştir. Haziran 2014 – Haziran 2015 döneminde özel sermayeli bankalar ile kamu bankalarının kullandıkları kredilerin toplam krediler içindeki payında azalış, şube bankalarının payında artış gerçekleşmiştir.

Grafik 5.12: Banka Gruplarına Göre Brüt Krediler Payları (%)

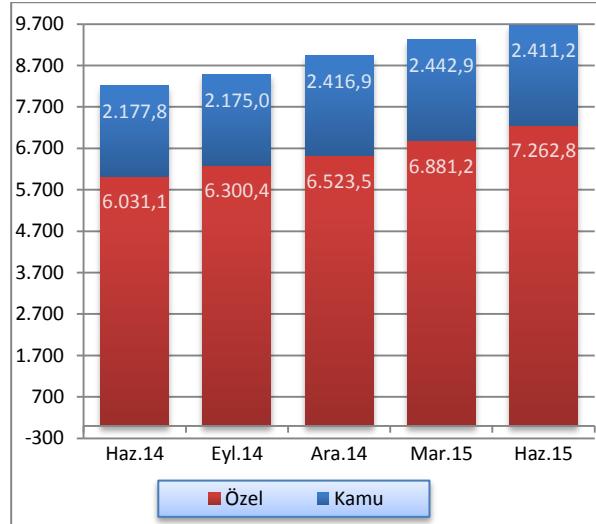

Kaynak: KKTCMB

Kredilerin kamu ve özel sektör dağılımı Grafik 5.13'de gösterilmektedir. Haziran 2015 itibarıyla bankacılık sektörü toplam kredilerinin yüzde 75,08'i özel sektörde, yüzde 24,92'si ise kamuya kullanılmıştır. Söz konusu dönemde kamu kesimi kredileri bir önceki çeyreğe göre 2.442,9 milyon TL'den 2.411,2 milyon TL'ye gerilemiş, özel kesim kredileri ise 6.881,2 milyon TL'den 7.262,8 milyon TL'ye yükselmiştir.

Haziran 2014 - Haziran 2015 döneminde kamu tarafından kullanılan kredilerin artış oranı yüzde 10,72, özel kesime kullandırılan kredilerin artış oranı ise yüzde 20,42'dir.

Grafik 5.13: Kredilerde Kamu ve Özel Sektör Dağılımı (Milyon TL)

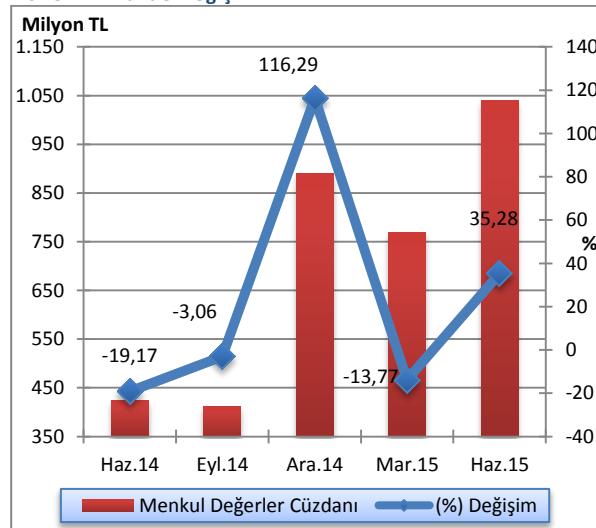

Kaynak: KKTCMB

5.2.4: MENKUL DEĞERLER CÜZDANI

Bankacılık sektörü menkul değerler czızdası (MDC) çeyrek dönemlik yüzde değişimlerinin verildiği Grafik 5.14'e bakıldığında; 2015 Haziran sonunda MDC bir önceki çeyrek döneme göre yüzde 19,17, Eylül ayı itibarıyla yüzde 3,06 oranlarında gerilemiş, 2014 yılsonu itibarıyla ise yüzde 116,29 oranında artış göstermiştir. 2015 yılı Mart ayı itibarıyla MDC yüzde 13,77 oranında azalmış, Haziran ayı itibarıyla ise yüzde 35,28 oranında artmıştır.

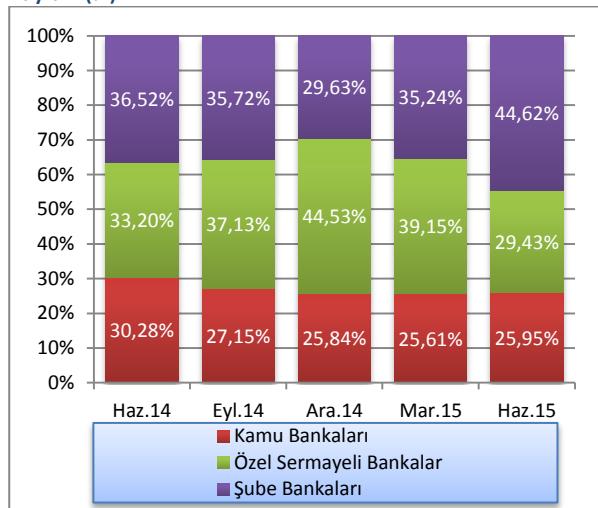
Grafik 5.14: Menkul Değerler Toplamları ve Çeyrek Dönemlik Yüzde Değişim

Kaynak: KKTCMB

MDC'nin banka gruplarına göre dağılımının gösterildiği Grafik 5.15'e göre; 2015 yılının ikinci çeyreğinde bir önceki çeyreğe kıyasla özel sermayeli bankaların toplam MDC'deki payı yüzde 39,15'den yüzde 29,43 düzeyine gerilemiş, kamu bankalarının payı yüzde 25,61'den yüzde 25,95'e, şube bankalarının payı ise yüzde 35,24'den yüzde 44,62 seviyesine yükselmiştir. Haziran 2014 - Haziran 2015 döneminde özel sermayeli bankalar ve kamu bankaları gruplarında azalış, şube bankaları grubunda ise artış gerçekleşmiştir.

Grafik 5.15: Banka Gruplarına Göre Menkul Değerler Payları (%)

Kaynak: KKTCMB

Tablo 5.11: Mevduatın Türlerine Göre Gelişimi (Milyon TL)

	2014		2015		
	Haziran	Eylül	Aralık	Mart	Haziran
Tasarruf	8.544,2	8.850,1	9.016,1	9.366,3	9.858,1
Ticari	1.461,2	1.610,1	1.696,1	1.854,6	2.063,5
Resmi	760,6	766,9	760,5	746,3	792,2
Diger	271,3	283,7	301,1	290,9	286,2
Toplam Mevduat	11.037,3	11.510,8	11.773,8	12.258,1	13.000,0
Bankalara Borçlar	596,5	705,2	799,4	750,8	805,0
Bankalara Borçlar dâhil Toplam Mevduat	11.633,8	12.216,0	12.573,2	13.008,9	13.805,0

Kaynak: KKTCMB

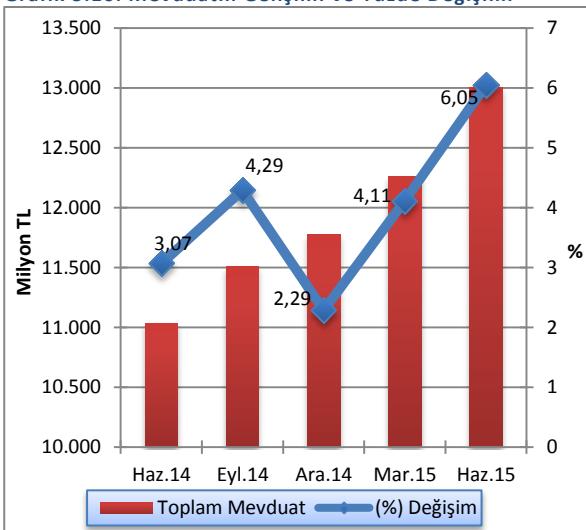
5.2.5: MEVDUAT

Mevduatın türlerine göre gelişiminin gösterildiği Tablo 5.11'den de görüleceği üzere; sektörün en önemli fon kaynağı olan mevduat, bir önceki çeyreğe göre yüzde 6,05 oranında artmıştır. Bir yıllık dönemde ise, yüzde 17,78 oranında artış göstermiş ve 2015 Haziran sonunda 13 milyar TL olmuştur.

Aynı tabloda 2015 Haziran sonu itibarıyla, geçmiş dönemlerde olduğu gibi, en büyük payın 9.858,1 milyon TL'lik meblağ ve yüzde 75,83'lük payla tasarruf mevduatına ait olduğu gözlenmektedir. Bunu sırasıyla 2.063,5 milyon TL ve yüzde 15,87'lik payla ticari mevduat, 792,2 milyon TL ve yüzde 6,1'lük payla resmi mevduat izlemektedir. Haziran 2014 - Haziran 2015 döneminde; tasarruf mevduatında yüzde 15,38, ticari mevduatta yüzde 41,22 ve resmi mevduatta yüzde 4,15 oranlarında artış gerçekleşmiştir.

Sektördeki toplam mevduatın gelişiminin gösterildiği Grafik 5.16'ya göre; toplam mevduatta 2014 ikinci çeyreğinde yüzde 3,07, üçüncü çeyreğinde yüzde 4,29, dördüncü çeyreğinde yüzde 2,29 yükselmiş, 2015 Mart sonu itibarıyla yüzde 4,11 ve Haziran sonu itibarıyla yüzde 6,05 oranlarında artmıştır.

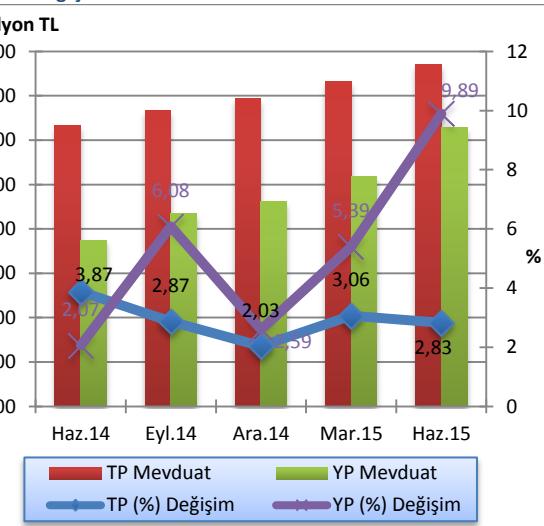
Grafik 5.16: Mevduatın Gelişimi ve Yüzde Değişimi

Kaynak: KKTCMB

Sektör mevduatının TP - YP ayırmı ve bu ayırmın çeyrek dönemlik değişimi Grafik 5.17'de verilmektedir. 2015 yılının ikinci çeyreğinde mevduatın 6.854,7 milyon TL'sinin TP cinsinden, 6.145,3 milyon TL'sinin ise YP cinsinden olduğu gözlemlenmektedir. Söz konusu dönemde, bir önceki çeyrek döneme göre TP cinsinden mevduatta yüzde 2,83, YP cinsinden mevduatta ise yüzde 9,89 oranlarında artış gerçekleşmiştir.

Grafik 5.17: Mevduatın TP-YP Ayırımı ile Çeyrek Dönemlik Yüzde Değişimi

Kaynak: KKTCMB

Sektör mevduatının banka grupları bazında TP-YP ayırmı ve bu ayırmın bir önceki çeyrek döneme göre değişimi Tablo 5.12'de gösterilmektedir. Haziran 2015 sonunda bir önceki çeyrek döneme göre kamu bankalarının TP mevduatı yüzde 3,36, YP mevduatı ise yüzde 9,98 artmıştır. Özel sermayeli bankaların TP mevduatında yüzde 1,53, YP mevduatında yüzde 10,13 oranında yükselmiştir. Aynı dönemde şube bankalarının TP mevduatında yüzde 3,99, YP mevduatında ise yüzde 9,41 oranında artış görülmüştür.

2015 yılı Haziran sonu itibarıyla bir önceki Haziran ayı sonuna göre sektör toplam mevduatındaki değişim banka grupları bazında incelendiğinde, kamu bankalarında yüzde 14,63, özel sermayeli bankalarda yüzde 21,02 ve şube bankalarında yüzde 16,22 oranlarında artmıştır.

Tablo 5.12: Banka Grupları İtibarıyla Mevduatın Gelişimi (Milyon TL)

	2014								2015								Yüzde Değişim			
	Haziran		Eylül		Aralık		Mart		Haziran		03/2015 - 06/2015		06/2014 - 06/2015		Top	TP	YP	Top		
	TP	YP	TP	YP	TP	YP	TP	YP	TP	YP	TP	YP	Top	TP	YP	Top	TP	YP	Top	
Kamu Bankaları	2.182,4	1.099,7	2.256,4	1.150,4	2.305,5	1.138,3	2.355,3	1.207,4	2.434,5	1.327,9	3,36	9,98	5,61	11,55	20,75	14,63				
Özel Sermayeli Bankalar	2.316,9	2.361,9	2.434,5	2.506,5	2.473,8	2.628,0	2.547,8	2.792,4	2.586,9	3.075,3	1,53	10,13	6,03	11,65	30,20	21,02				
Şube Bankaları	1.662,9	1.413,5	1.648,2	1.514,8	1.688,6	1.539,6	1.763,0	1.592,2	1.833,3	1.742,1	3,99	9,41	6,56	10,25	23,24	16,22				
Toplam Mevduat	6.162,2	4.875,1	6.339,1	5.171,7	6.467,9	5.305,9	6.666,1	5.592,0	6.854,7	6.145,3	2,83	9,89	6,05	11,24	26,05	17,78				

Kaynak: KKTCMB

Sektör mevduatındaki vade yoğunluğu, önceki dönemlerde olduğu gibi, yüzde 56,33'lük oranla bir ay vadeli mevduattadır. Bir ay vadeli mevduatı yüzde 16,94 oranla üç ay vadeli, yüzde 12,71 oranla vadesiz, yüzde 9,97'lük oranla bir yıl ve yüzde 4,05'lük oranla 6 ay vadeli mevduat izlemektedir.

Mevduatın vade dağılımı bir önceki çeyrek dönemde kıyaslandığında, 1 ay ve 1 yıl vadeli mevduatta sırasıyla 1,06 ve 0,1 puan azalış, vadesiz, 3 ay ve 6 ay vadeli

mevduatlarda sırasıyla 0,63, 0,27 ve 0,24 puan artış görülmüştür.

Haziran 2014 - Haziran 2015 döneminde 1 ay ve 1 yıl vadeli mevduatta sırasıyla 1,59 ve 0,48 puan azalış, vadesiz, 3 ay ve 6 ay vadeli mevduatlarda sırasıyla 0,15, 1,36 ve 0,56 puan artmıştır.

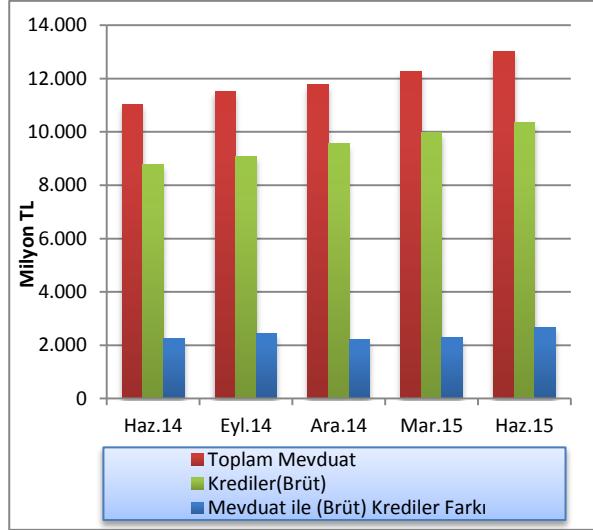
Tablo 5.13: Mevduatın Vade Dağılımı (%)

	2014			2015		Değişim (Puan)	
	Haziran	Eylül	Aralık	Mart	Haziran	03/2015-06/2015	06/2014-06/2015
Vadesiz	12,56	12,51	12,48	12,08	12,71	0,63	0,15
1 Ay Vadeli	57,92	57,11	57,28	57,39	56,33	-1,06	-1,59
3 Ay Vadeli	15,58	16,05	16,22	16,67	16,94	0,27	1,36
6 Ay Vadeli	3,49	4,03	4,20	3,81	4,05	0,24	0,56
1 Yıl Vadeli	10,45	10,30	9,82	10,07	9,97	-0,10	-0,48
Toplam	100,00	100,00	100,00	100,00	100,00		

Kaynak: KKTC MCB

Toplam mevduat ile brüt krediler arasında Mart 2015 sonunda 2.288,2 milyon TL olan fark, 2015 Haziran ayında 362,8 milyon TL artmış ve 2.651 milyon TL'ye yükselmiştir (Grafik 5.18).

Grafik 5.18: Mevduatlar, Brüt Krediler ve Fark

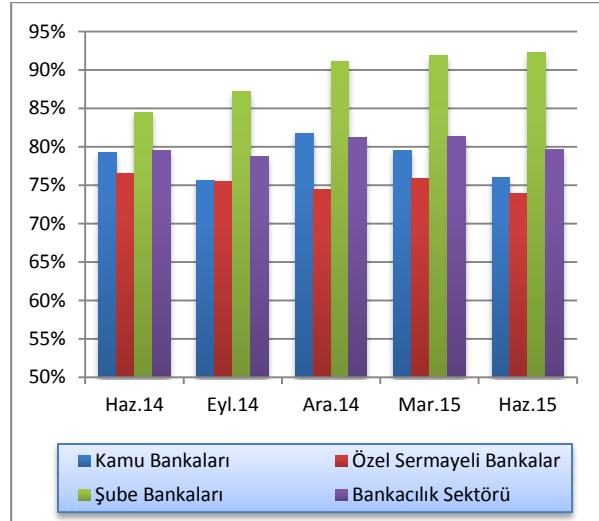

Kaynak: KKTCMB

Bankacılık sektörünün derinliği ile aracılık fonksiyonunun göstergelerinden biri olan kredilerin toplam mevduata oranı, Mart 2015 sonunda yüzde 81,33 oranında gerçekleşmiş ve Haziran 2015 sonunda yüzde 79,61 seviyesine gerilemiştir. Kredilerin toplam mevduata oranı bir yıllık dönemde 0,04 puan artmıştır.

Mevduatın kredilere dönüşüm oranı bankalar bazında incelendiği zaman, şube bankaları yüzde 92,33 ile birinci sırada yer almaktadır. Şube bankalarını yüzde 76,03 oranla kamu bankaları takip etmektedir. Özel sermayeli bankalar ise yüzde 73,95 dönüşüm oranına sahiptir (Grafik 5.19).

Grafik 5.19: Banka Grupları Bazında Mevduatın Kredilere (Brüt) Dönüşüm Oranı

Kaynak: KKTCMB

5.2.6: ÖZKAYNAKLAR

Sektörün istikrarı ve sağlıklı gelişmesi açısından büyük önem taşıyan özkaynaklar, bir önceki çeyrege göre yüzde 2,04 oranında azalarak 2015 yılının ikinci çeyreği sonunda 1.532,2 milyon TL düzeyine gerilemiştir.

Özkaynaklar Haziran 2014 - Haziran 2015 döneminde ise yüzde 10,14 oranında artış göstermiştir. Bir yıllık dönemde sektörün ödenmiş sermayesi 13,1 milyon TL azalmış, yedek akçeler ise 93,8 milyon TL artmıştır.

Tablo 5.14: Özkaynakların Gelişimi (Milyon TL)

	2014					2015				
	Haz.	Eyl.	Ara.	Mar.	Haz.	Haz.	Eyl.	Ara.	Mar.	Haz.
Ödenmiş Sermaye	785,1	796,5	800,7	802,4	772,0	785,1	796,5	800,7	802,4	772,0
Yedek Akçeler	260,0	260,4	261,6	307,6	353,8	260,0	260,4	261,6	307,6	353,8
Sabit Kıymet Yeniden Değerleme Fonu	1,4	1,4	1,5	1,6	1,3	1,4	1,4	1,5	1,6	1,3
Menkul Değerler Değer Artış Fonu	13,5	13,5	13,5	13,5	14,7	13,5	13,5	13,5	13,5	14,7
Dönem Kârı (Zararı)	117,8	177,4	214,7	79,9	128,4	117,8	177,4	214,7	79,9	128,4
Geçmiş Yıllar Kârı (Zararı)	213,3	212,8	211,7	359,0	262,0	213,3	212,8	211,7	359,0	262,0
Toplam	1.391,1	1.462,0	1.503,7	1.564,0	1.532,2	1.391,1	1.462,0	1.503,7	1.564,0	1.532,2

Kaynak: KKTCMB

5.2.7: PARA ARZI

En dar tanımlı para arzı M1, Mart 2015 dönemine göre Haziran 2015 sonunda yüzde 8,3 oranında artarak 2.338,5 milyon TL seviyesinden 2.532,7 milyon TL'ye yükselmiştir. M1 para arzında bir yıllık dönemde yüzde 17,67 oranında artış olmuştur.

Mart 2015 sonunda 12.470,8 milyon TL düzeyinde olan M2 tanımlı para arzı, 2015 yılının ikinci çeyreğinde yüzde 5,94 oranında artarak 13.211,3 milyon TL'ye yükselmiştir. M2 para arzı bir yıllık dönemde yüzde 18,69 oranında artış göstermiştir.

Tablo 5.15: Para Arzı Verileri (Milyon TL)

Yıllar	Devre	M1	Yüzde Değişim	M2	Yüzde Değişim	M3	Yüzde Değişim
2007		859,5	3,73	4.620,4	5,79	5.138,7	4,70
2008		898,4	4,53	5.294,0	14,58	5.901,7	14,85
2009		1.152,2	28,25	6.193,4	16,99	6.842,3	15,94
2010		1.174,0	1,89	6.592,6	6,45	7.292,8	6,58
2011		1.560,7	10,06	8.021,7	3,13	8.623,7	2,93
2012		1.661,2	8,18	8.765,9	4,32	9.585,4	6,22
2013	I	1.690,9	1,79	8.958,1	2,19	9.608,9	0,25
	II	1.767,3	4,52	9.507,6	6,13	10.177,6	5,92
	III	1.853,2	4,86	9.994,6	5,12	10.787,2	5,99
	IV	1.963,4	5,95	10.562,0	5,68	11.345,1	5,17
2014	I	2.049,8	4,40	10.794,4	2,20	11.601,9	2,26
	II	2.152,4	5,01	11.130,9	3,12	11.957,3	3,06
	III	2.163,0	0,49	11.578,9	4,02	12.433,8	3,99
	IV	2.211,0	2,22	11.880,2	2,60	12.660,2	1,82
2015	I	2.338,5	5,77	12.470,8	4,97	13.249,2	4,65
	II	2.532,7	8,30	13.211,3	5,94	14.056,5	6,09

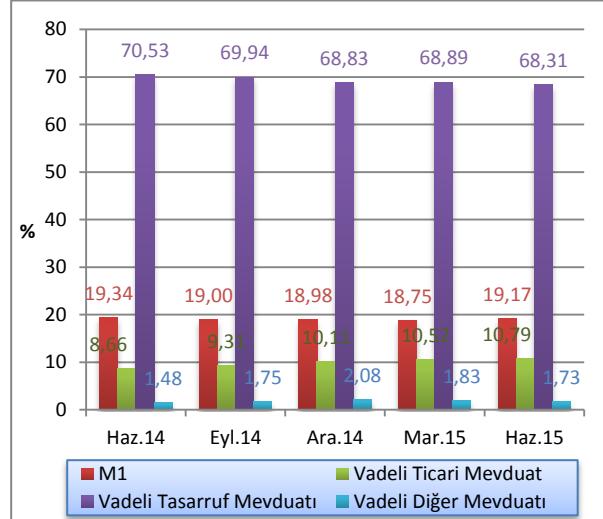
Kaynak: KKTCMB

M2 para arzının yapısına ilişkin bilgi verilen Grafik 5.20'ye bakıldığında, önceki dönemlerde olduğu gibi, Haziran 2015 itibarıyla en büyük payın yüzde 68,31 oranla vadeli tasarruf mevduatında olduğu görülmektedir. Bunu sırasıyla, yüzde 19,17'lik payla M1, yüzde 10,79 ile vadeli ticari mevduat ve yüzde 1,73'lük oranla vadeli diğer mevduat izlemektedir.

M2'nin yapısı içinde en büyük payı oluşturan vadeli tasarruf mevduatı, Haziran 2014 - Haziran 2015 döneminde oransal olarak 2,22 puan azalarak yüzde 68,31'e gerilemiştir. Söz konusu dönemde, M2'nin diğer alt bileşenlerinden vadeli ticari mevduat yüzde 8,66'dan yüzde 10,79'a, vadeli diğer mevduat yüzde 1,48'den yüzde 1,73'e yükselmiş, M1 ise yüzde 19,34'den yüzde 19,17'ye gerilemiştir.

M2 para arzına resmi mevduat ve KKTC Merkez Bankası nezdindeki diğer mevduatın ilave edilmesiyle bulunan en geniş tanımlı para arzı M3, 2015 yılının ikinci çeyreğinde bir önceki çeyreğe göre, yüzde 6,09 artarak 13.249,2 milyon TL'den 14.056,5 milyon TL seviyesine yükselmiştir. M3'te bir önceki yılın aynı dönemine göre meydana gelen artış oranı yüzde 17,56'dır.

Grafik 5.20: M2'nin Yapısı

Kaynak: KKTCMB

M3 tanımlı para arzının TP-YP yüzde dağılımı Haziran 2015 itibarıyla incelendiğinde, TP mevduatın M3 içindeki payının yüzde 54,03, YP mevduatın ise yüzde 45,97 oranında olduğu görülmektedir. Bu oranlar Mart 2015 sonunda TP'de yüzde 55,75, YP'de ise yüzde 44,25 seviyesinde idi.

5.3: BANKALARARASI PARA PİYASASI GENEL GÖRÜNÜM

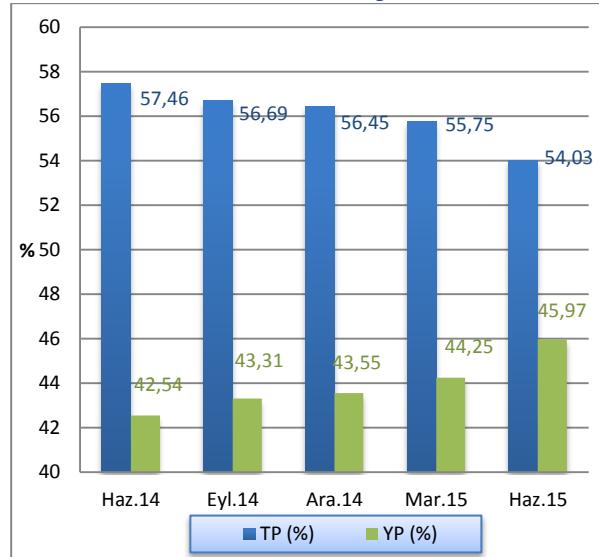
2014 ve 2015 yılı içerisinde para cinslerine göre gerçekleşen işlemlerin hacmi ve adedi tablo 5.16'da detaylı olarak verilmektedir. 2015 yılı birinci çeyrek itibarıyla TL'de 399, ABD dolarında 159, avroda 155 ve sterlinde 272 adet gerçekleşen işlem bulunmaktadır. Söz konusu dönemde, TP cinsinden 3.965,5 milyon TL, YP cinsinden ABD dolarında 782,4 milyon \$, avroda 504 milyon € ve sterlinde 2.913,2 milyon £ tutarında işlem gerçekleşmiştir.

Tablo 5.16: Gerçekleşen İşlem Hacmi ve Adedi

	TL			\$			€			£		
	Adet	Hacim	Adet	Hacim	Adet	Hacim	Adet	Hacim	Adet	Hacim	Adet	Hacim
2014	1.675	4.914.500	457	763.450	728	1.085.000	945	3.985.500				
Q1	189	183.000	30	20.650	8	5.500						
Q2	597	843.000	200	135.100	283	220.000	394	512.000				
Q3	453	1.672.000	86	146.200	214	267.000	277	1.452.000				
Q4	436	2.216.500	141	461.500	223	592.500	274	2.021.500				
2015												
Q1	435	3.160.000	190	522.750	173	667.500	285	2.096.500				
Q2	399	3.965.500	159	782.400	155	504.000	272	2.913.150				

Kaynak: KKTCMB

Grafik 5.21: M3'ün TP - YP Yüzde Dağılımı

Kaynak: KKTCMB

2015 yılı ikinci çeyrekte gerçekleşen işlemlerin hacim dağılımlarına baktığımızda, TL'de yüzde 95,31, ABD dolarında yüzde 99,74, avroda yüzde 98,41 ve sterlinde yüzde 100 oranlarında gecelik vade ilgi

görmüştür. Bir ay vadeli işlemlerin hacim dağılımlarına baktığımızda, TL'de yüzde 4,69, ABD dolarında binde 2,6 ve avroda yüzde 1,59 oranlarında aylık vade tercih edilmiştir.

Tablo 5.17: Gerçekleşen İşlem Hacmi (x 1.000)

	TL	\$	€	£				
	Hacim	Pay (%)	Hacim	Pay (%)	Hacim	Pay (%)	Hacim	Pay (%)
2014 Q2	843.000	31,25	135.100	44,74	220.000	44,67	512.000	26,07
O/N	628.500	74,56	102.000	75,50	218.000	99,09	512.000	100,00
1W			1.000	0,74				
1M	214.500	25,44	32.100	23,76	2.000	0,91		
2014 Q3	1.672.000	61,97	146.200	48,42	267.000	54,21	1.452.000	73,93
O/N	1.462.000	87,44	139.500	95,42	263.000	98,50	1.451.000	99,93
1W			1.000	0,68				
1M	210.000	12,56	5.700	3,90	4.000	1,50	1.000	0,07
2014 Q4	2.216.500	45,10%	461.500	60,45%	592.500	54,61%	2.021.500	50,72%
O/N	1.958.500	88,36%	456.000	98,81%	587.500	99,16%	2.021.500	100,00%
1W	2.000	0,09%						
2W	12.000	0,54%						
1M	244.000	11,01%	5.500	1,19%	5.000	0,84%		
2015 Q1	3.160.000	75,90%	522.750	65,28%	667.500	78,25%	2.096.500	71,21%
O/N	2.951.000	93,39%	508.000	97,18%	652.500	97,75%	2.096.500	100,00%
1W	3.000	0,09%						
1M	206.000	6,52%	14.750	2,82%	15.000	2,25%		
2015 Q2	3.965.500	45,80%	782.400	48,50%	504.000	38,36%	2.913.150	45,73%
O/N	3.779.500	95,31%	780.400	99,74%	496.000	98,41%	2.913.150	100,00%
1M	186.000	4,69%	2.000	0,26%	8.000	1,59%		

Kaynak: KKTCMB

2014 yılı ve 2015 yılı gerçekleşen işlemlerin vadelerine göre ağırlıklı ortalama faiz oranları Tablo 5.18'de yer almaktadır.

2015 yılı ilk çeyreğinde gerçekleşen gecelik vadeli işlemlerde ortalama faiz oranları TL'de yüzde 7,25,

ABD dolarında ve avroda yüzde 0,5, sterlinde yüzde 0,75'tir. 1 ay vadeli işlemlerin ortalama faiz oranları ise TL'de yüzde 8,61, ABD dolarında yüzde 1,13 ve avroda yüzde 1,75'dir.

Tablo 5.18: Ortalama Faiz Oranları (%)

	TL	\$	€	£								
	O/N	1W	1M	2W	Top.	O/N	1W	1M	Top.	O/N	1M	Top.
2014 Q1		6,75	7,90		7,89		0,53	0,53		1,86	1,86	
Q2	8,23		9,39		8,53	0,50	0,75	0,71	1,00	1,75	1,01	0,75
Q3	7,76		8,74		7,88	0,50	0,75	0,55	0,98	1,69	0,99	0,75
Q4	7,75	8,25	8,75	8,75	7,86	0,50		0,52	1,00	1,60	1,01	0,75
2015 Q1	7,56	8,50	8,67		7,63	0,50		0,53	0,85	1,75	0,87	0,75
Q2	7,25		8,61		7,31	0,50		0,51	0,50	1,75	0,52	0,75

Kaynak: KKTCMB

5.4: KREDİ KARTLARI AZAMI FAİZ ORANLARI

20 Kasım 2014 tarih, 232 sayılı Resmi Gazetede yayımlanarak yürürlüğe giren 58/2014 Sayılı “Banka Kartları ve Kredi Kartları Yasası”, kredi kartları işlemlerinde uygulanacak azami aylık akdi ve gecikme faiz oranlarını belirleme görev ve yetkisini KKTC Merkez Bankası'na vermiştir.

Bankamız bu çerçevede kredi kartları azami aylık akdi ve gecikme faiz oranlarını ilk kez 2 Ocak 2015 tarihinde yayımlayarak yürürlüğe koymuştur.

KKTCMB tarafından belirlenerek yayımlanan kredi kartları azami aylık akdi ve gecikme faiz oranlarına ilişkin bilgi aşağıdaki tabloda sunulmuştur.

Tablo 5.19: Kredi Kartları Azami Faiz Oranları (%)

Yürürlük Tarihi	TP		YP	
	Azami Aylık Akdi	Azami Aylık Gecikme	Azami Aylık Akdi	Azami Aylık Gecikme
2/1/2015 (RG 1)	1.96	2.46	1.34	1.84
3/4/2015 (RG 53)	1.90	2.40	1.33	1.83
3/7/2015 (RG 108)	1,88	2,38	1,31	1,81

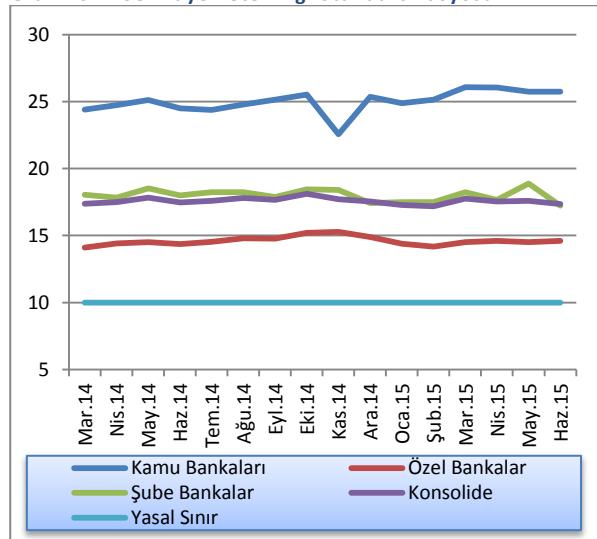
6: FİNANSAL İSTİKRAR ANALİZİ

6.1: SERMAYE YETERLİLİĞİ

2015 yılının ikinci çeyreğinde sektörün sermaye yeterliliği standart rasyosu bir önceki çeyreğe göre 0,39 puan azalmış ancak yüzde 10 olan yasal sınırın oldukça üzerinde, yüzde 17,36 düzeyinde gerçekleşmiştir. 2014 yılı ikinci çeyreğinde ise SYSR oranı yüzde 17,47 idi.

Haziran 2015 itibarıyla banka grupları bazında SYSR, kamu bankalarında yüzde 25,74, özel bankalarda yüzde 14,61 ve şube bankalarında yüzde 17,24 olarak gerçekleşmiştir. Mart 2015 itibarıyla bu oranlar sırasıyla yüzde 26,08, 14,51 ve 18,23 seviyesinde idi. Önceki yılın aynı dönemi ile karşılaştırıldığında, SYSR kamu bankalarında 1,25, özel bankalarda 0,25 puan artmış, ancak şube bankalarında 0,76 puan azalmıştır.

Grafik 6.1: Sermaye Yeterliliği Standart Rasyosu

Kaynak: KKTCMB

Tablo 6.1'den de görüleceği üzere, sektörün risk ağırlıklı varlıklarını, Haziran 2015 sonunda bir önceki dönemle kıyaslandığında, yüzde 0 risk ağırlığı taşıyan varlıklarda yüzde 7,44, yüzde 20 risk ağırlığı taşıyan varlıklarda yüzde 9,2, yüzde 50 risk ağırlığı taşıyan varlıklarda yüzde 14,14 oranlarında artmıştır. Aynı dönemde yüzde 100 risk ağırlığı taşıyan varlıklar yüzde 4,25 oranında azalmıştır. İlgili dönemde piyasa riski ve operasyonel risk toplamı bir önceki döneme göre 65,9 milyon TL artarak 1.832,9 milyon TL'ye yükselmiştir.

Tablo 6.1 Risk Ağırlıklı Varlıklar

	Haz. 2014	Eyl. 2014	Ara. 2014	Mar. 2015	Haz. 2015	Yüzde Değişim (3/15-6/15)
% 0	6.199,2	6.435,9	6.664,6	6.814,9	7.322,1	7,44
% 20	954,8	1.091,8	1.121,1	1.289,2	1.408,0	9,20
% 50	2.243,7	2.340,5	2.352,0	2.652,9	3.028,1	14,14
% 100	5.031,1	5.249,6	5.522,6	5.423,5	5.193,1	-4,25
Piyasa Riski + Operasyonel Risk	1.551,4	1.643,7	1.743,3	1.767,0	1.832,9	3,73

Kaynak: KKTCMB

Grafik 6.2'de risk ağırlıklı varlıkların ağırlıklandırılmış toplamları ile özkaynaklar üzerinden yapılan değerlendirme yer almaktadır. 2015 yılının ikinci çeyreğinde bir önceki çeyreğe göre, risk ağırlıklı varlıklarda binde 5,3 oranında artış, özkaynaklarda ise yüzde 1,69 oranında azalış olmuştur. Mart 2015 itibarıyla yüzde 17,75 olan sektörün SYSR'sı, Haziran 2015 itibarıyla yüzde 17,36 seviyesine gerilemiştir. Bir önceki çeyrek sonunda 8.774,8 milyon TL olan risk ağırlıklı varlıkların ağırlıklandırılmış toplamı, Haziran 2015 sonunda 8.821,6 milyon TL olmuş, ilgili dönemde özkaynaklar 1.557,4 milyon TL'den 1.531,1 milyon TL'ye gerilemiştir.

Sektörün özkaynakları ile risk ağırlıklı varlıkları önceki yılın aynı dönemine göre; sırasıyla yüzde 10,93 ve yüzde 11,73 oranlarında artmıştır.

Grafik 6.2: Özkaynaklar, Risk Ağırlıklı Varlıklar ve Sermaye Yeterliliği Standart Rasyosu

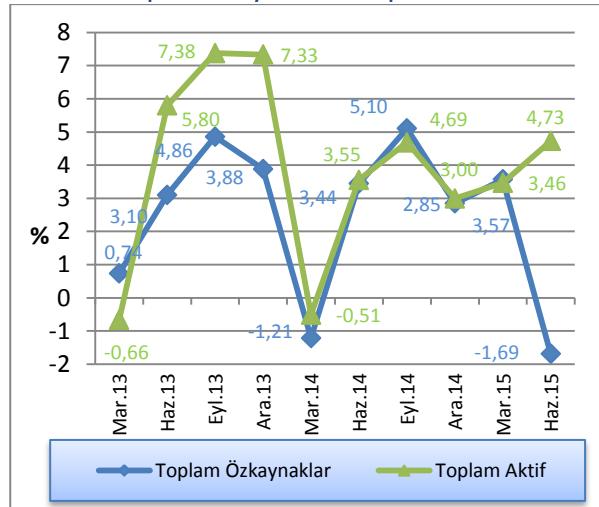

Not: Özkaynaklar, KKTC Bankalar Yasası, Madde 33 Altındaki Tebliğ'in 3. maddesine göre hesaplanmıştır.

Kaynak: KKTCMB

Toplam özkaynaklar ve aktiflerin bir önceki çeyrek döneme göre yüzdelik değişimlerini gösteren Grafik 6.3'te de görüldüğü üzere, Haziran 2015 sonu itibarıyla toplam aktifler yüzde 4,73 oranında artmış, toplam özkaynaklar ise yüzde 1,69 oranında azalmıştır. Toplam aktifler ve özkaynaklar önceki yılın aynı dönemine göre sırasıyla, yüzde 16,84 ve yüzde 10,06 oranlarında artmıştır.

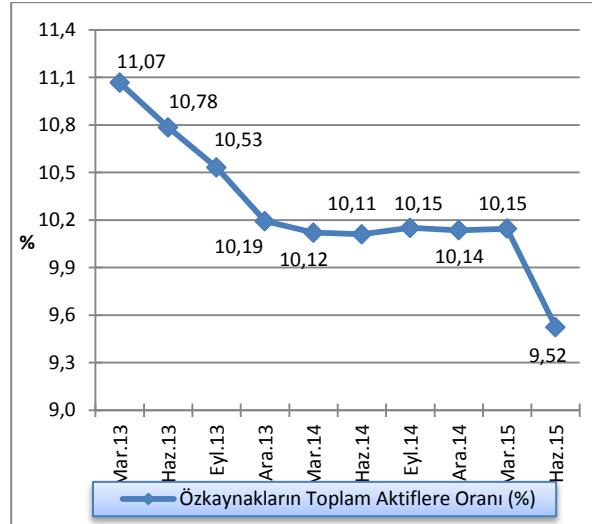
Grafik 6.3: Toplam Özkaynaklar ve Toplam Aktifler

Kaynak: KKTCMB

Bankacılık sektöründeki toplam özkaynakların toplam aktiflere oranı, Mart 2014'de yüzde 10,12, Aralık 2014'de yüzde 10,14 seviyesinde gerçekleşmiştir. 2015 yılının ilk çeyreği itibarıyla yüzde 10,15'e yükselen özkaynakların aktiflere oranı, Haziran 2015 itibarıyla da yüzde 9,52 seviyesinde gerçekleşmiştir (Grafik 6.4).

Grafik 6.4: Bankacılık Sektörü Özkaynaklarının Toplam Aktiflere Oranı

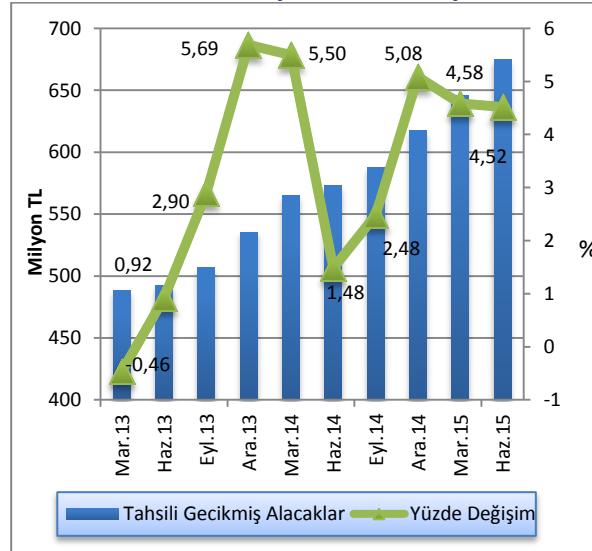

Kaynak: KKTCMB

6.2: TAHSİLİ GECİKMİŞ ALACAKLAR

Tahsil gecikmiş alacakların çeyrek dönemler bazında gelişimi Grafik 6.5'de gösterilmektedir. Mart 2015 sonu itibarıyla 645,8 milyon TL olan sektörün toplam tahsil gecikmiş alacakları, Haziran 2015 sonunda yüzde 4,52 oranında artarak 675 milyon TL'ye ulaşmıştır. Bir önceki yılın aynı dönem ile kıyaslandığında 101,6 milyon TL artış gerçekleşmiştir.

Grafik 6.5: Tahsil Gecikmiş Alacakların Gelişimi

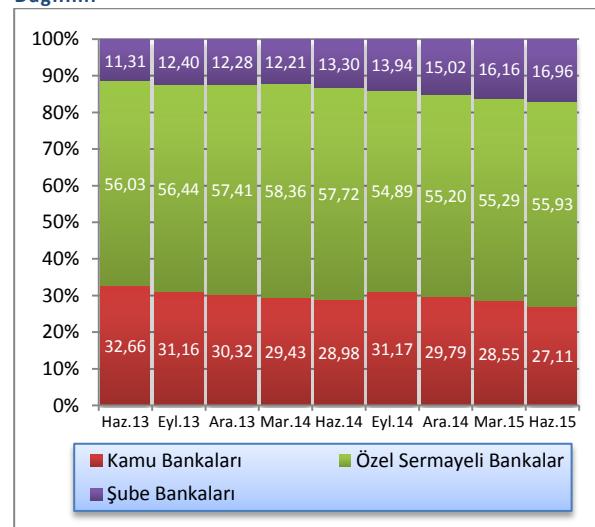

Kaynak: KKTCMB

TGA'nın banka gruplarına göre dağılımının verildiği Grafik 6.6'ya bakıldığında; 2015 yılı ikinci çeyrek sonu itibarıyla özel bankalar ile şube bankalarının toplam TGA içindeki paylarında artış, kamu bankalarının payında azalış olduğu görülmektedir. Buna göre, Mart 2015 - Haziran 2015 döneminde kamu bankalarının toplam TGA içindeki payı yüzde 28,55'den yüzde 27,11'e gerilerken, özel bankaların toplam TGA içindeki payı yüzde 55,29'den yüzde 55,93'e, şube bankalarının payı yüzde 16,16'dan yüzde 16,96'ya yükselmiştir. Haziran 2014 - Haziran 2015 döneminde kamu bankalarının toplam TGA içindeki payı yüzde 28,98'den yüzde 27,11'e, özel sermayeli bankaların payı yüzde 57,72'den yüzde 55,93'e gerilemiş, bu dönemde şube bankalarının payı ise yüzde 13,3'den yüzde 16,96'ya yükselmiştir.

Tablo 6.2'den de görülebileceği üzere, 2015 yılı ikinci çeyreğinde, toplam aktifler 16.075,8 milyon TL, toplam brüt krediler 10.349 milyon TL seviyesinde gerçekleşmiş, tahsili gecikmiş alacaklar 675 milyon TL, özel karşılıklar 396,5 milyon TL olmuştur. Banka grupları bazında incelendiğinde, Haziran 2015 itibarıyla kamu bankalarında toplam aktifler 4.552,9 milyon TL, toplam brüt krediler 2.860,8 milyon TL, tahsili gecikmiş alacaklar 183 milyon TL, özel karşılıklar ise 103,5

Grafik 6.6: Banka Gruplarına Göre Takipteki Alacakların Dağılımı

Kaynak: KKTCMB

milyon TL seviyesindedir. Özel bankalarda toplam aktifler 6.658,6 milyon TL, toplam brüt krediler 4.187,3 milyon TL, tahsili gecikmiş alacaklar 377,5 milyon TL, özel karşılıklar 196,4 milyon TL düzeyindedir. Şube bankalarında ise toplam aktifler 4.864,3 milyon TL, toplam brüt krediler 3.300,9 milyon TL, tahsili gecikmiş alacaklar 114,5 milyon TL, özel karşılıklar 96,6 milyon TL seviyesindedir.

Tablo 6.2: Banka Gruplarına Göre TGA'lar, Özel Karşılıklar, Toplam Aktifler ve Brüt Krediler Gelişimi (Milyon TL)

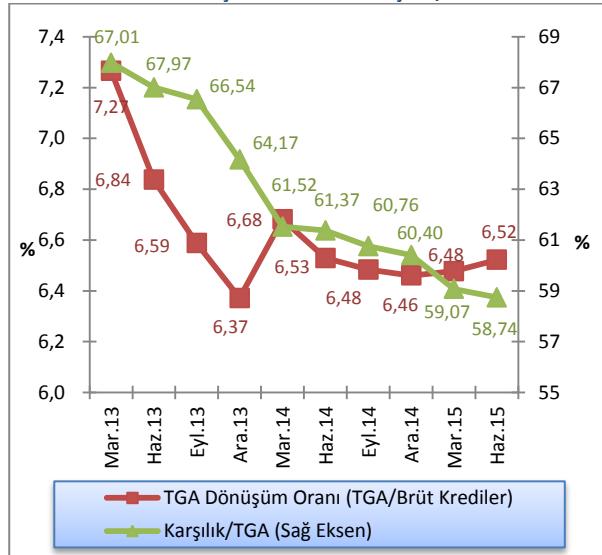
	Toplam Aktifler			Toplam Brüt Krediler				TGA			Özel Karşılıklar		
	Ara.14	Mar.15	Haz.15	Ara.14	Mar.15	Haz.15	Ara.14	Mar.15	Haz.15	Ara.14	Mar.15	Haz.15	
Kamu Bankaları	4.171,1	4.350,9	4.552,9	2.817,1	2.834,6	2.860,8	183,9	184,4	183,0	117,7	104,5	103,5	
Özel Sermayeli Bankalar	6.061,6	6.333,4	6.658,6	3.798,7	4.051,1	4.187,3	340,9	357,0	377,5	180,0	189,6	196,4	
Şube Bankaları	4.603,4	4.665,5	4.864,3	2.942,1	3.084,2	3.300,9	92,7	104,4	114,5	75,3	87,4	96,6	
Toplam	14.836,1	15.349,8	16.075,8	9.557,9	9.969,9	10.349,0	617,5	645,8	675,0	373,0	381,5	396,5	

Kaynak: KKTCMB

Mart 2015'de yüzde 6,48 olan TGA dönüşüm oranı, Haziran 2015 sonunda yüzde 6,52 seviyesine yükselmiştir.

TGA için ayrılan karşılıkların toplam TGA'ya oranı, Mart 2015 itibarıyla yüzde 59,07 iken, Haziran 2015'de 0,33 puan azalmış ve yüzde 58,74'e gerilemiştir. Haziran 2014 - Haziran 2015 döneminde TGA için ayrılan karşılıkların toplam TGA'ya oranı 2,63 puan azalmıştır.

Grafik 6.7: TGA Dönüşüm Oranı ve Karşılık/TGA

Kaynak: KKTCMB

Mart 2015 sonunda yüzde 1,62 olan sektör aktif kârlılığı, 2015 yılı ikinci çeyrekte yüzde 1,51'e, yüzde 15,84 olan özkaynak kârlılığı yüzde 14,92'ye, yüzde 3,37 olan net faiz marjı yüzde 3,33'e gerilemiştir.

Tablo 6.3 : Aktif ve Özkaynak Kârlılığı ile Net Faiz Geliri Rasyoları

Açıklama	2014		2015		
	Haz.	Eyl.	Ara.	Mar.	Haz.
Aktif Kârlılığı ¹	1,74	1,68	1,55	1,62	1,51
Özkaynak Kârlılığı ²	16,69	16,28	15,14	15,84	14,92
Net Faiz Marji ³	3,75	3,63	3,47	3,37	3,33

1 Aktif Kârlılığı: Net Kâr / Toplam Aktif

2 Özkaynak Kârlılığı: Net Kâr / Toplam Özkaynak

3 (Provizyon Sonrası Net Faiz Marjı+TGA Özel Provizyonu) / Toplam Aktif
Kaynak: KKTCMB

6.3: FİNANSAL SAĞLAMLIK ENDEKSI

Bankacılık sektörünün finansal sağlamlığını, konsolideli riskini ve kırılganlıklarını izlemek amacıyla oluşturulan Finansal Sağlamlık Endeksi (FSE), bu sektördeki risk ve kırılganlıkları en iyi yansıtacak rasyoların kullanılması sonucunda ayrı ayrı oluşturulan aktif kalitesi, likidite, kârlılık ve sermaye yeterliliği alt endekslerinin ortalamalarının alınmasıyla elde edilmektedir.

KKTC bankacılık sektörünün sağlamlığını, risklerini ve kırılganlıklarını ortaya koymak amacıyla Bankamızca hazırlanan bu endeksin sonuçları, sektörün gidişatına dair bir yol gösterici olarak algılanmalıdır.

Tablo 6.4: Finansal Sağlamlık Endeksi Değişkenleri

	Finansal Sağlamlık Göstergeleri	Endekse Etkinin Yönü	Ağırlık
Aktif Kalitesi	Brüt Takipteki Alacaklar / Brüt Kredi	Negatif	0,33
	Net Takipteki Alacaklar / Özkaynaklar	Negatif	0,33
	Duran Aktifler ¹ / Toplam Aktifler	Negatif	0,33
Likidite	Likit Aktifler ² / Toplam Aktifler	Pozitif	1,00
Kârlılık	Net Kâr / Toplam Aktifler	Pozitif	0,50
	Net Kâr / Öz Kaynaklar	Pozitif	0,50
Sermaye Yeterliliği	Serbest Sermaye ³ / Toplam Aktifler	Pozitif	0,50
	SYSR	Pozitif	0,50

¹ Duran Aktifler; iştirak, bağlı ortaklık, elden çıkarılacak kıymetler, sabit kıymetler ve net takipteki alacaklar toplamından oluşmaktadır.

² Likit Aktifler; nakit değerler, MB'den alacaklar, BPP işlemlerinden alacaklar, bankalardan alacaklar toplamından oluşmaktadır.

³ Serbest sermaye, öz kaynak tutarından duran aktiflerin çıkarılmasıyla hesaplanmaktadır.

Finansal Sağlamlık Endeksi oluştururan alt endeksler aşağıda sırası ile irdelenmiştir.

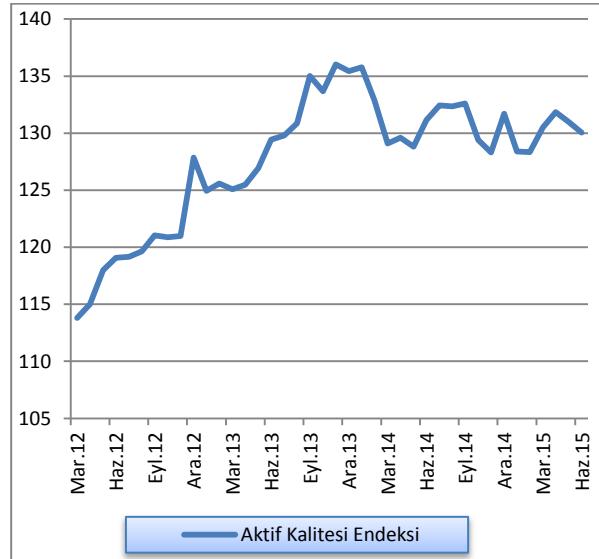
6.3.1: AKTİF KALİTESİ ENDEKSI

2013 yılsonu itibarıyla 135,43 seviyesinde gerçekleşen aktif kalitesi endeksi, 2014 yılı ilk çeyreğinde 129,08 seviyesine gerilemiş, ikinci çeyrek içinde artışa geçen endeks 131,14'e, üçüncü çeyrekte 132,6'ya yükselmiştir. Yılın son çeyreğinde azalan endeks, Aralık 2014 itibarıyla 131,71 seviyesine gerilemiştir. Aktif kalitesi endeksi, 2015 yılının ilk çeyreğinde 130,5, ikinci çeyreğinde ise 130 seviyesinde gerçekleşmiştir. Aktif kalitesi endeksinde görülen artış/azalış bankacılık sektöründe gerek duran aktiflerin toplam aktifler içindeki payı, gerekse takibe dönüşüm oranlarına bağlı olarak güçlendiğini/zayıfladığını ifade etmektedir.

FSE, sektör ve KKTC ekonomisi ile ilgili yapılan analiz ve yorumlara ışık tutması amacıyla yayınlanmaktadır. Sadece bu endekse bakılarak sektörle ilgili olumlu ya da olumsuz yargı ve sonuçlara ulaşılması yaniltıcı olabilir.

FSE'nin elde edilmesi için oluşturulan alt endekslere ulaşılırken rasyolar, önceden belirlenen ağırlıklara göre kullanılmaktadır. Bu alt endeksler ve kullanılan rasyoların ağırlıkları aşağıdaki tabloda verilmektedir.

Grafik 6.8: Aktif Kalitesi Endeksi

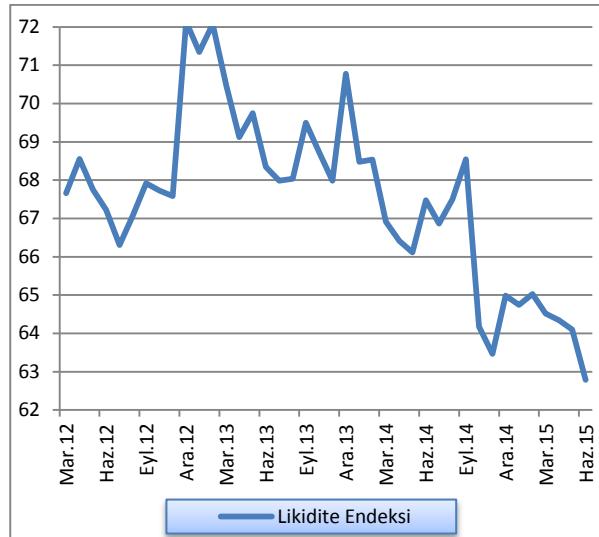

Kaynak: KKTCMB

6.3.2: LİKİDİTE ENDEKSİ

Liquidite endeksi 2013 yılı sonunda 70,78 düzeyinde iken, 2014 yılının ilk yarısını 67,47 seviyesinde kapatmıştır. 2014 yılının üçüncü çeyreğinde 68,55'e yükselen liquidite endeksi, yılsonunda 64,98 düzeyine gerilemiştir. 2015 yılının ilk yarısında da azalış trendini sürdürerek endeks Mart sonu itibarıyla 64,52, Haziran sonunda ise 62,79 seviyesindedir. Liquidite endeksinde görülen artış/azalış bankacılık sektörünün likit aktiflerinin toplam aktifler oranına bağlı olarak güçlendiğine/zayıfladığına dikkat çekmektedir.

Grafik 6.9: Likidite Endeksi

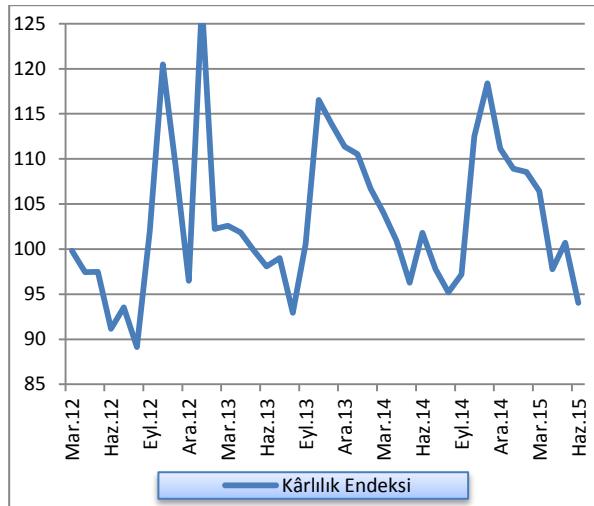

Kaynak: KKTCMB

6.3.3: KÂRLILIK ENDEKSİ

Finansal Sağlamlık endekleri arasında en fazla oynaklı gösteren kârlılık endeksi; 2013 yılı sonunda 97,2 seviyesinde iken, 2014 yılı Mart sonu itibarıyla 111,16, Haziran sonunda ise 106,43 düzeyindedir. 2014 yılsonu itibarıyla 97,86 seviyesine gerileyen endeks, Mart 2015'de 108,34 yükselmiş, 2015 ikinci çeyrek sonunda 107,48 seviyesindedir. Kârlılık endeksinde görülen artış/azalış bankacılık sektöründeki net kârin gerek toplam aktifler, gerekse özkaynaklar içindeki oranlarına bağlı olarak güçlendiğini/zayıfladığını göstermektedir.

Grafik 6.10: Kârlılık Endeksi

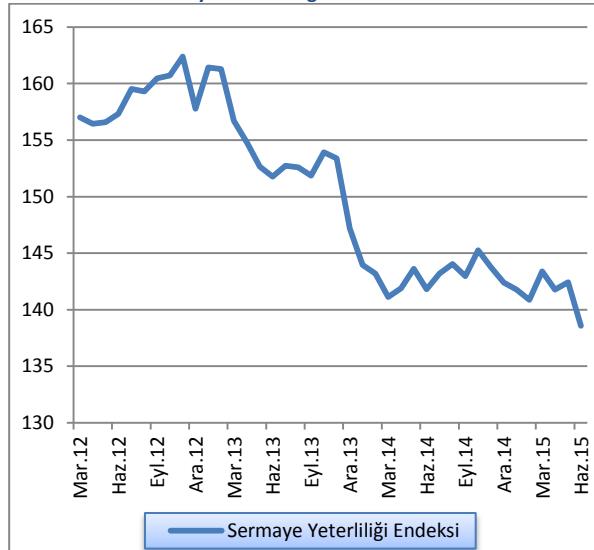

Kaynak: KKTCMB

6.3.4: SERMAYE YETERLİLİĞİ ENDEKSİ

2013 yılının dördüncü çeyreğinde 147,19 seviyesinde olan sermaye yeterliliği endeksi, 2014 yılı Mart sonu itibarıyla 141,13, Haziran sonunda 141,81, Eylül sonunda 142,96 ve Aralık 2014 sonunda 142,4 seviyesindedir. Sermaye yeterliliği endeksi Mart 2015 itibarıyla 143,38 düzeyinde iken, Haziran 2015 sonunda 138,57 seviyesinde gerçekleşmiştir. Sermaye yeterliliği endeksinde görülen artış/azalış bankacılık sektörünün özkaynaklarının güçlendiğine/zayıfladığını işaret etmektedir.

Grafik 6.11: Sermaye Yeterliliği Endeksi

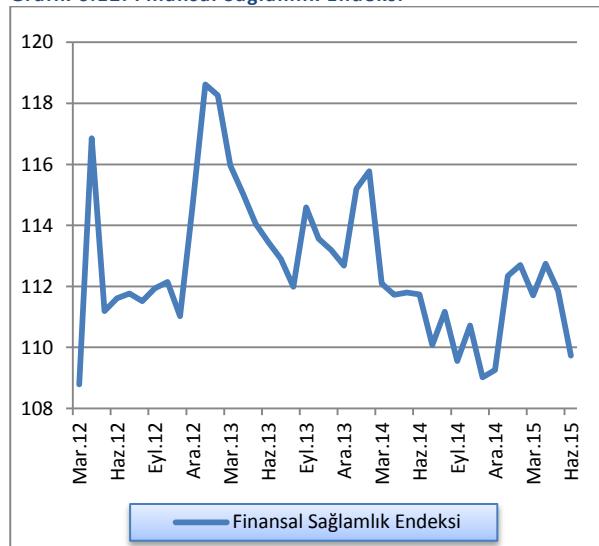

Kaynak: KKTCMB

6.3.5: FİNANSAL SAĞLAMLIK ENDEKSİ

Bankacılık sektörünün finansal sağlamlığının ve kırılganlıklarının genel hatlarıyla tespit edilebilmesi ve tek bir göstergede özet bir şekilde izlenebilmesi amacıyla, seçilmiş rasyolardan yararlanılarak oluşturulan ve Aralık 2013 sonunda 112,68 olan Finansal Sağlamlık Endeksi, 2014 yılı birinci çeyreğinde 112,1, ikinci çeyrek sonunda 111,74, üçüncü çeyrekte 109,55 ve 2014 yılsonunda ise 109,26 olarak gerçekleşmiştir. 2015 yılı birinci çeyreğinde 111,7 seviyesinde olan endeks, ikinci çeyrek sonunda 109,73 düzeyindedir. Finansal sağlamlık endeksi, bankacılık sektörünün finansal yapısının sağlamlığının ne yönde hareket ettiğine ilişkin bir “bileşik gösterge” oluşturmak amacıyla hesaplanmaktadır. Endeks de görülen artış/azalış aktif kalitesi, likidite, kârlılık ve sermaye yeterliliği endekslere bağlı olarak sektör genelinin güçlendiğini/zayıfladığını ifade etmektedir.

Grafik 6.12: Finansal Sağlamlık Endeksi

Kaynak: KKTCMB

EK A. EKONOMİK KARARLAR

Tablo A.1: Ekonomik Kararlar - KKTC Merkez Bankası

Konu	Tebliğ, Genelge ve Resmi Gazete'de Yayımlanan Yönetim Kurulu Kararları		Resmi Gazete	
	Tarih	Numara	Tarih	Numara

Tablo A.2: Ekonomik Kararlar - KKTC Cumhuriyet Meclisi

Konu	Yasa/Yasa Tasarısı		Resmi Gazete	
	Tarih	Numara	Tarih	Numara
Yasalar				
Yasa Tasarıları				
Banka Kartları ve Kredi Kartları (Değişiklik) Yasa Tasarısı	-	Y.T.:171/3/2015	26.06.2015	101
Cumhurbaşkanlığı'ncı Onaylanacak Yasalar				
Tüzükler				
Banka Kartları ve Kredi Kartlarının Kullanımına İlişkin Usul ve Esaslar Tüzüğü	17.06.2015	Y(K-1) 1128-2015	02.07.2015	106

EK B. İSTATİSTİK TABLOLARI

Tablo B.1: KKTCMB Seçilmiş Bilanço Kalemleri (TL)

Tarih	Likit Varlıklar	Krediler	Diğer Aktifler	Aktif Toplamı	Özkaynaklar	Mevduatlar	Yasal Karşılıklar	Diğer Pasifler	Pasif Toplamı
31 Mar. 2011	1.748.892.393	126.314.616	1.578.560	1.876.785.569	173.458.225	972.150.758	593.676.788	137.499.798	1.876.785.569
30 Haz. 2011	1.713.776.587	128.556.362	1.762.373	1.844.095.322	166.918.505	880.984.358	618.854.443	177.338.016	1.844.095.322
30 Eyl. 2011	1.907.242.898	130.795.555	1.720.340	2.039.758.793	239.855.500	974.059.560	652.645.993	173.197.740	2.039.758.793
31 Ara. 2011	2.048.219.876	105.307.355	34.359.045	2.187.886.276	234.385.757	1.104.172.084	656.680.143	192.648.292	2.187.886.276
31 Mar. 2012	1.910.176.349	107.106.497	1.559.683	2.018.842.529	189.239.560	939.798.281	662.028.513	227.776.175	2.018.842.529
30 Haz. 2012	1.922.297.719	133.825.379	1.645.791	2.057.768.889	190.100.113	930.807.533	671.272.129	265.589.114	2.057.768.889
30 Eyl. 2012	2.024.266.363	153.308.695	1.725.758	2.179.300.816	191.283.228	982.830.467	691.217.788	313.969.333	2.179.300.816
31 Ara. 2012	2.454.557.334	91.651.874	40.831.510	2.587.040.718	260.911.511	1.357.819.974	700.000.506	268.308.727	2.587.040.718
31 Mar. 2013	2.529.386.602	99.080.149	2.320.907	2.630.787.658	217.047.397	1.366.592.597	746.030.636	301.117.028	2.630.787.658
30 Haz. 2013	2.622.682.346	105.015.585	1.830.484	2.729.528.415	217.783.359	1.352.697.549	805.019.967	354.027.540	2.729.528.415
30 Eyl. 2013	3.052.496.431	139.133.835	1.799.949	3.193.430.215	218.683.984	1.724.387.219	828.836.908	421.522.104	3.193.430.215
31 Ara. 2013	3.213.649.639	78.854.104	63.070.913	3.355.574.656	291.100.579	1.818.251.291	870.763.371	436.559.672	3.355.574.656
31 Mar. 2014	3.079.515.185	147.484.184	1.728.249	3.228.727.618	245.971.070	1.675.102.982	876.948.620	430.704.946	3.228.727.618
30 Haz. 2014	3.270.433.195	121.218.064	1.804.149	3.393.455.408	247.254.958	1.792.772.785	890.156.351	463.271.314	3.393.455.408
30 Eyl. 2014	3.511.228.059	119.312.114	1.752.480	3.632.292.653	248.132.449	1.917.060.863	938.524.944	528.574.397	3.632.292.653
31 Ara. 2014	3.645.697.257	171.220.524	25.331.106	3.842.248.887	258.929.182	1.493.119.701	954.982.558	1.135.217.446	3.842.248.887
31 Mar. 2015	3.739.517.315	115.254.133	2.248.301	3.857.019.749	276.152.356	1.408.442.288	1.006.554.132	1.165.870.973	3.857.019.749
30 Haz. 2015	4.297.312.709	132.031.767	18.942.188	4.448.286.664	276.996.548	1.482.713.730	1.062.691.010	1.625.885.376	4.448.286.664

Not: Mevduat toplamına bankalara borçlar kalemi dahildir.

Kaynak: KKTCMB

Tablo B.2: KKTCMB Likit Varlıklar (TL)

Tarih	Nakit Değerler	Altın Deposu	Bankalar Nezdindeki Mevduat (TP)	Bankalar Nezdindeki Mevduat (YP)	Yurt Dışı Bankalar	MDC	Toplam
31 Mar.2011	41.962.279	1.842.719	991.175.321	689.296.008	24.616.066	-	1.748.892.393
30 Haz. 2011	28.611.782	1.842.719	970.094.347	688.233.683	24.994.056	-	1.713.776.587
30 Eyl. 2011	64.835.489	1.842.719	1.044.627.429	771.463.393	24.473.868	-	1.907.242.898
31 Ara. 2011	52.452.796	2.510.610	1.104.161.634	802.876.430	62.943.406	23.275.000	2.048.219.876
31 Mar. 2012	51.628.782	2.510.610	931.735.115	845.174.892	46.371.650	32.755.300	1.910.176.349
30 Haz. 2012	32.888.691	2.510.610	897.704.643	915.582.330	27.756.201	45.855.244	1.922.297.719
30 Eyl. 2012	37.746.858	2.510.610	937.959.685	991.822.178	17.852.088	36.374.944	2.024.266.363
31 Ara. 2012	41.824.170	2.506.876	1.224.645.577	1.016.589.138	126.405.173	42.586.400	2.454.557.334
31 Mar. 2013	48.582.643	2.506.876	1.248.835.118	1.153.243.815	23.927.150	52.291.000	2.529.386.602
30 Haz. 2013	61.108.724	2.506.876	1.274.274.978	1.206.215.874	36.180.430	42.395.464	2.622.682.346
30 Eyl. 2013	88.890.514	2.506.876	1.359.032.554	1.456.467.434	26.347.485	119.251.568	3.052.496.431
31 Ara. 2013	62.270.427	2.146.362	1.403.280.967	1.522.482.954	78.923.761	144.545.168	3.213.649.639
31 Mar. 2014	57.681.769	2.146.362	1.068.596.270	1.717.402.462	35.043.690	198.644.632	3.079.515.185
30 Haz. 2014	37.813.934	2.146.362	1.173.711.609	1.837.164.805	51.540.117	168.056.368	3.270.433.195
30 Eyl. 2014	63.855.297	2.146.362	1.167.075.364	1.915.670.506	63.391.520	299.089.010	3.511.228.059
31 Ara. 2014	59.575.201	2.341.331	1.307.875.937	1.925.886.634	60.933.484	289.084.670	3.645.697.257
31 Mar. 2015	93.270.862	2.341.331	1.456.217.149	1.979.335.666	48.438.307	159.914.000	3.739.517.315
30 Haz. 2015	82.385.984	2.341.331	1.467.167.127	2.411.582.643	113.843.324	219.992.300	4.297.312.709

Kaynak: KKTCMB

Tablo B.3: KKTCMB Tarafından Bankacılık Sektörüne Kullandırılan Krediler (TL)

Tarih	Tarım	Ticari	Sanayi	İhracat	Küçük Esnaf	Turizm	Eğitim	Toplam
31 Mar. 2011		607.245	1.305.250				3.883.051	5.795.546
30 Haz. 2011			2.871.605				4.129.096	7.000.701
30 Eyl. 2011		693.532	2.908.030				4.720.429	8.321.991
31 Ara. 2011			1.944.518					1.944.518
31 Mar. 2012		649.673	1.294.691				4.461.879	6.406.243
30 Haz. 2012		630.574	1.262.944				4.591.479	6.484.997
30 Eyl. 2012			1.629.494				4.581.056	6.210.550
31 Ara. 2012			453.024					453.024
31 Mar. 2013			464.117				2.369.863	2.833.980
30 Haz. 2013							2.546.937	2.546.937
30 Eyl. 2013							2.718.359	2.718.359
31 Ara. 2013								-
31 Mar. 2014							2.431.745	2.431.745
30 Haz. 2014							2.381.303	2.381.303
30 Eyl. 2014							2.580.963	2.580.963
31 Ara. 2014								-
31 Mar. 2015							4.466.517	4.466.517
30 Haz. 2015							4.642.279	4.642.279

Not: Rakamlara faiz gelir reeskontları dâhil edilmiştir.

Kaynak: KKTCMB

Tablo B.4: KKTCMB Nezdindeki Mevduat (TL)

Tarih	Kamu Mevduatı		Bankalar				Diğer		Toplam	
			A-Serbest		B-Zorunlu Karşılıklar					
	TP	YP	TP	YP	TP	YP	TP	YP		
31 Mar. 2011	27.518.933	10.726.226	493.038.906	436.700.665	374.071.687	219.605.101	2.622.860	1.543.168	1.565.827.546	
30 Haz. 2011	39.155.386	9.938.706	439.150.886	386.531.843	387.113.721	231.740.722	4.766.666	1.440.871	1.499.838.801	
30 Eyl. 2011	58.693.790	11.223.063	413.007.975	489.658.420	403.547.033	249.098.960	353.745	1.122.567	1.626.705.553	
31 Ara. 2011	27.731.396	10.675.726	536.918.341	527.722.327	402.779.176	253.900.967	630.168	494.126	1.760.852.227	
31 Mar. 2012	31.379.984	20.450.950	346.170.321	540.025.452	411.506.192	250.522.321	422.942	1.348.632	1.601.826.794	
30 Haz. 2012	30.289.431	7.340.149	316.499.424	555.341.233	417.689.731	253.582.398	444.930	20.892.366	1.602.079.662	
30 Eyl. 2012	14.402.529	6.604.084	346.198.534	580.702.034	417.571.483	273.646.305	448.719	34.474.567	1.674.048.255	
31 Ara. 2012	29.068.032	12.594.336	569.036.541	705.950.851	427.106.666	272.893.840	6.803.900	34.366.314	2.057.820.480	
31 Mar. 2013	48.816.728	11.822.337	613.253.255	654.092.851	453.851.811	292.178.825	6.076.543	32.530.883	2.112.623.233	
30 Haz. 2013	55.172.326	12.858.690	491.417.120	772.260.838	486.606.486	318.413.481	396.500	20.592.075	1.157.717.516	
30 Eyl. 2013	86.265.299	18.449.179	620.407.179	975.835.456	482.994.224	345.842.684	426.258	23.003.848	2.553.224.127	
31 Ara. 2013	18.846.398	20.578.975	735.826.294	1.013.142.338	487.900.228	382.863.143	609.831	29.247.455	2.689.014.662	
31 Mar. 2014	38.950.361	43.565.188	472.182.955	1.094.180.494	491.575.544	385.373.076	438.945	25.785.039	2.552.051.602	
30 Haz. 2014	53.919.830	11.982.605	466.591.523	1.122.184.360	499.327.153	390.829.198	17.474.716	120.619.751	2.682.929.136	
30 Eyl. 2014	69.233.058	18.698.887	502.033.797	1.136.473.300	526.918.645	411.606.299	27.425.327	163.196.494	2.855.585.807	
31 Ara. 2014	17.094.271	9.256.228	567.445.436	868.076.651	532.525.648	422.456.910	629.724	30.617.391	2.448.102.259	
31 Mar. 2015	10.753.910	21.354.653	497.415.629	849.731.141	555.437.616	451.116.516	441.602	28.745.353	2.414.996.420	
30 Haz. 2015	18.278.584	34.669.328	421.856.540	988.595.032	565.747.200	496.943.810	428.189	18.886.057	2.545.404.740	

Kaynak: KKTCMB

Tablo B.5: KKTCMB Döviz Kurları

Yıllar	Aylar	USD		EURO		GBP	
		Aalış	Satış	Aalış	Satış	Aalış	Satış
2010		1,5460	1,5535	2,0491	2,0590	2,3886	2,4011
2011		1,8889	1,8980	2,4438	2,4556	2,9170	2,9322
2012		1,7826	1,7912	2,3517	2,3630	2,8708	2,8858
2013		2,1343	2,1381	2,9365	2,9418	3,5114	3,5297
2014		2,3189	2,3230	2,8207	2,8258	3,5961	3,6149
2015	1	2,4176	2,4219	2,7397	2,7446	3,6374	3,6564
	2	2,5077	2,5123	2,8148	2,8198	3,8596	3,8797
	3	2,6102	2,6149	2,8309	2,8360	3,8611	3,8812
	4	2,6644	2,6692	2,9302	2,9355	4,0895	4,1108
	5	2.6587	2.6635	2.9146	2.9199	4.0562	4.0773
	6	2.6863	2.6911	2.9822	2.9875	4.2104	4.2324
	7	2.7745	2.7795	3.0423	3.0478	4.3252	4.3478
	8						
	9						
	10						
	11						
	12						

Kaynak: KKTCMB

Tablo B.6: Çapraz Kurlar

Yıllar	Aylar	Yabancı Para / ABD doları	
		£	€
2010		1,5456	1,3254
2011		1,5449	1,2938
2012		1,6111	1,3192
2013		1,6480	1,3759
2014		1,5535	1,2164
2015	1	1,5072	1,1332
	2	1,5417	1,1224
	3	1,4817	1,0846
	4	1,4821	1,0822
	5	1.5282	1.0963
	6	1.5701	1.1102
	7	1.5616	1.0965
	8		
	9		
	10		
	11		
	12		

Kaynak: KKTCM&B

Tablo B.7: KKTCMB Tarafından Türk Lirası ve Döviz Mevduatına Uygulanan Faiz Oranları (%)

Yürürlük Tarihi	Para Cinsi				Yönetim Kurulu Kararı		Resmi Gazete	
	₺	\$	€	£	Tarih	Sayı	Tarih	Sayı
05.02.2008	15,00	3,00	2,25	4,25	05.02.2008	635	19.02.2008	32
29.02.2008	14,75	2,10	2,25	4,00	29.02.2008	640	13.03.2008	50
25.03.2008	14,75	1,50	2,25	4,00	25.03.2008	646	03.04.2008	59
22.05.2008	15,25	1,25	2,25	3,75	22.05.2008	652	16.06.2008	113
26.06.2008	15,75	1,25	2,25	3,75	26.06.2008	662	02.07.2008	124
30.07.2008	16,25	1,25	2,25	3,75	30.07.2008	666	15.08.2008	153
17.10.2008	16,25	0,75	2,00	3,25	16.10.2008	673	22.10.2008	187
14.11.2008	16,25	0,25	1,75	2,25	13.11.2008	676	26.11.2008	207
28.11.2008	15,75	0,25	1,75	2,25	27.11.2008	679	16.12.2008	217
22.12.2008	14,50	0,05	1,25	1,00	19.12.2008	682	25.12.2008	223
19.01.2009	12,60	0,05	1,25	0,75	16.01.2009	691	23.01.2009	18
20.02.2009	11,25	0,05	1,25	0,50	20.02.2009	698	04.03.2009	47
20.03.2009	10,25	0,05	1,25	0,50	20.03.2009	708	27.03.2009	58
17.04.2009	9,50	0,05	1,00	0,50	17.04.2009	712	27.04.2009	78
08.05.2009	9,50	0,05	0,75	0,50	08.05.2009	718	18.05.2009	85
15.05.2009	9,00	0,05	0,75	0,50	15.05.2009	720	28.05.2009	92
17.06.2009	8,50	0,05	0,75	0,50	17.06.2009	725	22.06.2009	107
17.07.2009	8,00	0,05	0,75	0,50	17.07.2009	729	03.08.2009	133
19.08.2009	7,50	0,05	0,75	0,50	19.08.2009	734	03.09.2009	152
18.09.2009	7,00	0,05	0,75	0,50	18.09.2009	738	06.10.2009	170
16.10.2009	6,50	0,05	0,75	0,50	16.10.2009	741	22.10.2009	182
07.12.2009	6,25	0,05	0,75	0,50	04.12.2009	749	15.12.2009	211
17.09.2010	6,00	0,05	0,75	0,50	17.09.2010	786	29.09.2010	167
15.10.2010	5,50	0,05	0,75	0,50	15.10.2010	788	25.10.2010	183
27.12.2010	5,00	0,05	0,75	0,50	24.12.2010	796	31.12.2010	220
01.01.2013	4,00	0,05	0,75	0,50	20.12.2012	835	21.12.2012	212
01.06.2013	3,50	0,05	0,75	0,50	09.05.2013	847	16.05.2013	85
01.09.2013	4,00	0,05	0,75	0,50	22.08.2013	853	29.08.2013	138
03.02.2014	5,00	0,25	0,75	0,50	30.01.2014	869	04.02.2014	26
01.04.2014	7,00	0,25	0,75	0,50	20.03.2014	876	27.03.2014	70
01.03.2015	6,50	0,25	0,25	0,50	10.02.2015	900	17.02.2015	25

Not: Vadesiz Türk Lirası ve döviz mevduatına uygulanan faiz oranları, vadeli mevduat için de geçerlidir.

Kaynak: KKTCMB

Tablo B.8: KKTCMB Tarafından Yasal Karşılıklara Uygulanan Faiz Oranları (%)

Yürürlük Tarihi	Para Cinsi				Yönetim Kurulu Kararı		Resmi Gazete	
	₺	\$	€	£	Tarih	Sayı	Tarih	Sayı
07.05.2002	12,00	0,50	0,50	1,50	30.04.2002	474	07.05.2002	50
12.12.2002	12,00	0,35	0,50	1,25	29.11.2002	483	12.12.2002	121
09.07.2003	12,00	0,25	0,50	1,25	02.07.2003	498	09.07.2003	79
01.09.2004	12,00	0,50	0,50	1,75	25.08.2004	531	01.09.2004	127
01.04.2005	10,00	0,75	0,50	1,75	29.03.2005	549	31.03.2005	47
01.11.2005	10,00	1,25	0,75	2,00	27.10.2005	567	08.11.2005	197
01.02.2006	10,00	2,00	1,00	2,00	31.01.2006	577	10.02.2006	27
03.07.2006	12,00	2,00	1,00	2,00	29.06.2006	587	14.07.2006	119
26.10.2007	11,75	2,00	1,00	2,00	26.10.2007	620	06.11.2007	197
22.11.2007	11,25	2,00	1,00	2,00	22.11.2007	622	04.12.2007	214
14.12.2007	10,75	2,00	1,00	2,00	14.12.2007	627	19.12.2007	224
18.01.2008	10,50	1,50	1,00	2,00	18.01.2008	632	24.01.2008	17
05.02.2008	10,50	1,00	1,00	2,00	05.02.2008	636	19.02.2008	32
29.02.2008	10,25	1,00	1,00	2,00	29.02.2008	638	13.03.2008	50
25.03.2008	10,25	0,50	1,00	2,00	25.03.2008	647	03.04.2008	59
22.05.2008	10,75	0,50	1,00	2,00	22.05.2008	653	16.06.2008	113
30.07.2008	11,00	0,50	1,00	2,00	30.07.2008	665	15.08.2008	153
17.10.2008	11,00	0,25	1,00	1,75	16.10.2008	674	22.10.2008	187
14.11.2008	11,00	0,10	1,00	1,25	13.11.2008	675	26.11.2008	207
28.11.2008	10,75	0,10	1,00	1,25	27.11.2008	680	16.12.2008	217
22.12.2008	9,75	0,00	0,75	0,50	19.12.2008	683	25.12.2008	223
19.01.2009	8,00	0,00	0,75	0,25	16.01.2009	692	23.01.2009	18
20.02.2009	6,50	0,00	0,75	0,25	20.02.2009	699	04.03.2009	47
08.05.2009	6,50	0,00	0,50	0,25	08.05.2009	719	18.05.2009	85
17.07.2009	6,00	0,00	0,50	0,25	17.07.2009	730	03.08.2009	133
19.08.2009	5,50	0,00	0,50	0,25	19.08.2009	735	15.09.2009	157
16.10.2009	5,25	0,00	0,50	0,25	16.10.2009	742	22.10.2009	182
07.12.2009	5,00	0,00	0,50	0,25	04.12.2009	750	15.12.2009	211
01.01.2013	4,00	0,00	0,50	0,25	20.12.2012	836	21.12.2012	212
01.06.2013	3,50	0,00	0,50	0,25	09.05.2013	849	16.05.2013	85
01.03.2015	3,50	0,00	0,00	0,00	10.02.2015	899	17.02.2015	25

Kaynak: KKTCMB

Tablo B.9: Reeskont Faiz Oranları (%)

Yürürlük Tarihi	Para Cinsi																
	TL				\$				€				£				
	Tic.	San. Tur. Tar. Eğt.	İhr.	Esn.	Döv. Muk. Avs	Tic.	San. Tur. Eğt.	İhr.	Döv. Muk. Avs	Tic.	San. Tur. Eğt.	İhr.	Döv. Muk. Avs	Tic.	San. Tur. Eğt.	İhr.	Döv. Muk. Avs
06.02.04	55	42	40	35	35	10	6	6	8	10	6	6	8	11	7	7	9
10.12.04	42	32	30	28	28	10	6	6	8	10	6	6	8	11	7	7	9
04.02.05	35	30	28	26	26	10	6	6	6	10	6	6	6	11	7	7	7
01.04.05	33	28	26	24	24	10	6	6	6	10	6	6	6	11	7	7	7
03.06.05	30	26	24	22	22	10	6	6	6	10	6	6	6	11	7	7	7
01.11.05	26	24	22	20	20	10	6	6	6	10	6	6	6	11	7	7	7
01.06.06	26	24	22	20	20	12	8	8	8	10	6	6	6	11	7	7	7
03.07.06	33	28	26	24	24	12	8	8	8	10	6	6	6	11	7	7	7
21.09.07	30	26	24	22	22	12	8	8	8	10	6	6	6	11	7	7	7
26.10.07	30	26	24	22	22	10,5	6,5	6,5	6,5	10	6	6	6	11	7	7	7
29.02.08	28	24	22	20	20	9	6	6	6	9	6	6	6	11	7	7	7
25.03.08	28	24	22	20	20	9	6	6	6	9	6	6	6	11	7	7	7
29.12.08	22	19	19	18	19	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5
02.03.09	20	17	17	16	16	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4
25.06.09	17	15	15	14	14	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4
27.12.10	14	12	12	11	11	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4
01.01.13	11	8	8	8	8	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4
01.06.13	11	7	7	7	7	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4

Kaynak: KKTCM&B

Tablo B.10: Yasal Karşılık Oranları (%)

Yürürlüğe Giriş Tarihi	Açıklama	Türk Parası Yükümlülüklerde	Yabancı Para Yükümlülüklerde
30.06.2002		15	16
30.11.2002		14	15
30.04.2003		13	14
30.10.2003		12	13
31.01.2004		11	12
31.07.2004		10	11
31.12.2005		10	11
30.06.2006		9	10
30.09.2007		9	9
31.12.2008		8	8
31.07.2012	Üç aya kadar vadeli mevduatlarda (üç ay dâhil)	8	8
	Üç aydan uzun altı aya kadar vadeli mevduatlarda (altı ay dâhil)	7	8
	Altı aydan uzun bir yıla kadar vadeli mevduatlarda (bir yıl dâhil)	6	8
	Bir yıldan uzun vadeli mevduatlarda	5	8
	Mevduat hariç Türk Parası diğer yükümlülüklerde	8	8
	Kıymetli Maden Yükümlülüklerde	0	0
28.02.2014	Üç aya kadar vadeli mevduatlarda (üç ay dâhil)	8	8
	Üç aydan uzun altı aya kadar vadeli mevduatlarda (altı ay dâhil)	7	7
	Altı aydan uzun bir yıla kadar vadeli mevduatlarda (bir yıl dâhil)	6	6
	Bir yıldan uzun vadeli mevduatlarda	5	5
	Mevduat hariç Türk Parası diğer yükümlülüklerde	8	8
	Kıymetli Maden Yükümlülüklerde	0	0

Kaynak: KKTCM&B

Tablo B.11: Karşılıksız Çekler

Yıllar	Aylar	Çek Kullanmaktan Men Edilenler (Şahıs Adedi)		
		Aylık Toplam	Kümülatif Toplam	
2010			3.329	
2011			3.244	
2012			3.842	
2013			2.910	
2014	1	208	208	
	2	216	424	
	3	257	681	
	4	249	930	
	5	225	1.155	
	6	254	1.409	
	7	260	1.669	
	8	287	1.956	
	9	309	2.265	
	10	318	2.583	
	11	385	2.968	
	12	398	3.366	
2015	1	454	454	
	2	275	729	
	3	325	1.054	
	4	346	1.400	
	5	225	1.625	
	6	258	1.883	
	7	260	2.143	
	8			
	9			
	10			
	11			
	12			

Kaynak: KKTCMİB

Tablo B.12: Bankacılık Sektörü Aktif / Pasif Özetleri (Milyon TL)

Tarih	Likit Aktifler	Menkul Değerler Cüzdanı	Mevduat Munzam Karşılıkları	Brüt Krediler	Ayrılan Karşılıklar	Diğer	Aktif Toplam	Mevduat	Diğer	Özkaynak	Pasif Toplam
31 Mar. 2012	2.355,7	853,4	663,4	5.842,6	-307,2	407,5	9.815,4	8.274,4	448,7	1.092,3	9.815,4
30 Haz. 2012	2.387,0	830,0	670,9	5.523,1	-302,5	953,6	10.062,1	8.450,4	488,3	1.123,4	10.062,1
30 Eyl. 2012	2.507,5	723,4	691,5	6.168,8	-301,7	589,9	10.379,4	8.696,2	508,1	1.175,1	10.379,4
31 Ara. 2012	2.957,3	560,1	700,0	6.778,1	-332,5	362,5	11.025,5	9.284,1	538,2	1.203,2	11.025,5
31 Mar. 2013	2.823,5	528,9	744,8	6.716,9	-331,7	469,9	10.952,3	9.201,6	538,6	1.212,1	10.952,3
30 Haz. 2013	2.830,6	423,5	802,7	7.203,6	-330,0	657,3	11.587,7	9.821,1	516,9	1.249,7	11.587,7
30 Eyl. 2013	3.130,5	381,8	826,8	7.693,6	-337,2	747,3	12.442,8	10.517,1	615,3	1.310,4	12.442,8
31 Ara. 2013	3.463,2	416,6	869,3	8.405,8	-343,6	544,0	13.355,3	11.323,6	670,4	1.361,3	13.355,3
31 Mar. 2014	3.126,5	525,7	868,5	8.456,2	-347,5	657,9	13.287,3	10.708,9	1.233,6	1.344,8	13.287,3
30 Haz. 2014	3.285,9	424,9	888,4	8.782,3	-352,2	730,2	13.759,5	11.037,3	1.331,1	1.391,1	13.759,5
30 Eyl. 2014	3.537,4	411,9	935,7	9.063,1	-357,0	813,2	14.404,3	11.510,8	1.431,4	1.462,1	14.404,3
31 Ara. 2014	3.310,5	890,9	958,4	9.557,8	-373,0	491,5	14.836,1	11.773,8	1.558,7	1.503,6	14.836,1
31 Mar. 2015	3.380,1	768,2	1.002,9	9.969,9	-381,5	610,2	15.349,8	12.258,1	1.527,7	1.564,0	15.349,8
30 Haz. 2015	3.364,5	1.039,2	1.059,3	9.674,0	-396,4	1.335,3	16.075,9	13.000,0	1.543,7	1.532,2	16.075,9

Kaynak: KKTCMB

Tablo B.13: Krediler (Toplam) - Türlerine Göre (Milyon TL)

Tarih	İskonto ve İstira Senetleri	İhracat Kredileri	İthalat Kredileri	İhracat Garantili Yatırım Kredileri	Düger Yatırım Kredileri	İşletme Kredileri	ihtisas Kredileri	Fon Kaynaklı Krediler	Tüketicili Kredileri	Kredi Kartları	Müşteri Adına Menkul Değer Alım Kredileri	KKTCMB Kaynaklı Krediler	KKTCMB Aracılığıyla Kullanılan Krediler	Diğer Krediler	Toplam
31 Mar. 2012	61,0	16,2	23,9	0,0	32,6	2.857,6	18,0	12,7	1.739,9	172,0	0,1	5,3	1,2	420,9	5.361,4
30 Haz. 2012	68,8	14,7	30,1	0,0	31,8	2.956,0	12,1	12,0	1.836,7	184,0	0,5	5,2	1,1	369,9	5.523,1
30 Eyl. 2012	70,9	13,8	16,9	0,0	31,2	2.945,5	7,8	11,0	1.998,8	188,2	0,3	4,9	1,2	412,6	5.703,1
31 Ara. 2012	71,2	9,9	18,2	0,0	40,6	3.465,3	13,6	10,5	2.020,7	199,8	0,3	0,4	0,0	437,3	6.287,8
31 Mar. 2013	68,6	9,3	16,9	0,0	48,3	3.229,6	18,1	10,1	2.085,7	184,3	0,5	2,8	0,0	554,7	6.228,9
30 Haz. 2013	70,1	9,8	43,5	0,0	55,2	3.290,8	11,7	10,5	2.254,8	208,1	1,8	2,5	0,0	752,3	6.711,1
30 Eyl. 2013	81,4	8,6	32,4	0,0	61,2	3.501,6	8,0	10,8	2.436,4	210,2	2,9	2,6	0,0	830,8	7.186,9
31 Ara. 2013	90,4	8,2	15,0	0,0	77,2	3.964,7	16,7	11,2	2.563,3	217,1	4,0	0,0	0,0	902,4	7.870,2
31 Mar. 2014	99,6	6,8	6,6	0,0	65,4	4.192,7	20,2	12,2	2.601,0	208,3	2,1	2,4	0,0	673,9	7.891,2
30 Haz. 2014	110,3	2,6	16,0	0,0	59,8	4.317,3	18,5	13,1	2.686,1	219,1	0,6	2,3	0,0	763,2	8.208,9
30 Eyl. 2014	102,8	12,8	3,3	0,0	64,0	4.425,5	11,5	13,5	2.780,3	225,8	2,3	2,5	0,0	831,1	8.475,4
31 Ara. 2014	95,9	9,3	3,2	0,0	77,0	4.802,6	27,0	13,7	2.869,0	229,1	0,1	0,0	0,0	813,5	8.940,4
31 Mar. 2015	98,5	7,4	3,1	0,0	83,1	4.990,4	30,5	14,7	2.936,2	251,4	0,1	4,4	0,0	904,3	9.324,1
30 Haz. 2015	117,1	10,1	3,4	0,0	92,1	5.195,8	15,0	14,5	3.033,7	257,8	0,1	4,6	0,0	929,8	9.674,0

Kaynak: KKTCMB

Tablo B.14: Krediler (TP) - Türlerine Göre (Milyon TL)

Tarih	İskonto ve İştira Senetleri	İhracat Kredileri	İthalat Kredileri	İhracat Garantili Yatırım Kredileri	Düger Yatırım Kredileri	İşletme Kredileri	İhtisas Kredileri	Fon Kaynaklı Krediler	Tüketici Kredileri	Kredi Kartları	Müşteri Adına Menkul Değer Alım Kredileri	KKTCMB Kaynaklı Krediler	KKTCMB Aracılığıyla Kullanılan Krediler	Diğer Krediler	Toplam
31 Mar. 2012	48,3	0,3	8,3	0	27,0	1.977,1	18,0	5,1	1.161,4	166,8	0,5	0	0	257,1	3.669,9
30 Haz. 2012	53,8	0,4	14,0	0	26,7	2.022,2	12,1	4,3	1.221,4	181,7	0,5	0	0	222,2	3.759,6
30 Eyl. 2012	55,5	0,5	0,5	0	26,8	2.045,9	7,8	3,6	1.293,9	185,7	0,3	0	0	255,7	3.877,2
31 Ara. 2012	54,7	0,0	0,5	0	31,6	2.288,1	13,6	3,5	1.309,7	198,2	0,3	0	0	253,3	4.153,5
31 Mar. 2013	52,9	0,3	0,7	0	40,0	2.246,0	18,1	3,0	1.414,4	183,6	0,4	0	0	339,2	4.298,6
30 Haz. 2013	50,2	0,5	26,6	0	51,1	2.242,0	11,7	3,2	1.544,4	207,3	1,8	0	0	400,4	4.539,2
30 Eyl. 2013	61,5	0,3	18,8	0	58,1	2.276,1	8,0	3,4	1.670,8	209,3	2,9	0	0	444,1	4.753,3
31 Ara. 2013	69,1	0,3	0,4	0	58,0	2.550,4	16,7	3,6	1.762,5	216,3	3,9	0	0	482,0	5.163,2
31 Mar. 2014	74,6	0,2	0,1	0	55,9	2.537,7	20,2	4,6	1.823,3	207,6	2,1	0	0	456,9	5.183,2
30 Haz. 2014	82,9	0,2	9,7	0	52,6	2.616,4	18,5	5,6	1.883,5	218,1	0,6	0	0	516,3	5.404,4
30 Eyl. 2014	75,4	0	0,1	0	56,8	2.679,4	11,5	5,4	1.958,4	224,7	2,3	0	0	564,2	5.578,2
31 Ara. 2014	66,3	0	0,1	0	60,9	2.898,0	27,0	5,8	2.038,4	228,2	0,1	0	0	566,7	5.891,5
31 Mar. 2015	72,0	0	0,1	0	63,7	2.898,1	30,5	5,8	2.036,9	250,6	0,1	0	0	592,5	5.950,3
30 Haz. 2015	90,2	0	0,1	0	68,0	2.897,1	15,0	5,4	2.084,3	257,0	0,1	0	0	613,4	6.030,6

Kaynak: KKTCMB

Tablo B.15: Krediler (YP) - Türlerine Göre (Milyon TL)

Tarih	İskonto ve İstira Senetleri	İhracat Kredileri	İthalat Kredileri	İhracat Garantili Yatırım Kredileri	Düger Yatırım Kredileri	İşletme Kredileri	İhtisas Kredileri	Fon Kaynaklı Krediler	Tüketici Kredileri	Kredi Kartları	Müşteri Adına Menkul Değer Alım Kredileri	KKTCMB Kaynaklı Krediler	KKTCMB Aracılığıyla Kullanılan Krediler	Düger Krediler	Toplam
31 Mar. 2012	12,7	15,9	15,6	0	5,4	880,5	0	7,6	578,5	5,2	0	5,2	1,2	163,7	1.691,5
30 Haz. 2012	14,9	14,3	16,1	0	5,1	933,7	0	7,6	651,2	2,3	0	5,2	1,1	147,7	1.763,5
30 Eyl. 2012	15,4	13,3	16,4	0	4,4	898,6	0	7,4	705,0	2,5	0	4,9	1,1	156,9	1.825,9
31 Ara. 2012	16,5	9,9	17,7	0	9,0	1.177,2	0	7,0	711,0	1,6	0	0,4	0	184,0	2.134,3
31 Mar. 2013	15,7	9,0	16,2	0	8,3	983,5	0	7,1	671,3	0,8	0	2,8	0	215,6	1.930,3
30 Haz. 2013	19,9	9,3	16,8	0	4,0	1.048,8	0	7,3	710,4	0,8	0	2,5	0	352,1	2.171,9
30 Eyl. 2013	19,8	8,2	13,6	0	3,0	1.225,6	0	7,5	765,7	0,9	0	2,6	0	386,7	2.433,6
31 Ara. 2013	21,3	7,9	14,7	0	19,2	1.414,4	0	7,6	800,8	0,8	0	0	0	420,3	2.707,0
31 Mar. 2014	24,9	6,6	6,5	0	9,5	1.655,1	0	7,6	777,7	0,7	0	2,4	0	217,0	2.708,0
30 Haz. 2014	27,5	2,4	6,3	0	7,2	1.700,9	0	7,6	802,4	1,0	0	2,4	0	246,9	2.804,6
30 Eyl. 2014	27,4	12,7	3,2	0	7,1	1.746,2	0	8,1	821,9	1,1	0	2,5	0	267,0	2.897,2
31 Ara. 2014	29,6	9,3	3,1	0	16,0	1.904,6	0	7,8	830,6	1,0	0	0	0	246,9	3.048,9
31 Mar. 2015	26,6	7,5	3,1	0	19,4	2.092,3	0	9,0	899,5	0,1	0	4,5	0	311,8	3.373,8
30 Haz. 2015	26,9	10,1	3,4	0	24,2	2.298,8	0	9,0	949,4	0,7	0	4,5	0	316,4	3.643,4

Kaynak: KKTCMB

Tablo B.16: Krediler - Vadeli Göre (Milyon TL)

Tarih	Kısa Vadeli Krediler	Yüzde Değişim	Orta ve Uzun Vadeli Krediler	Yüzde Değişim	Toplam	Yüzde Değişim
31 Mar. 2012	2.803,1	-2,95	2.558,4	1,77	5.361,4	-0,76
30 Haz. 2012	2.833,0	1,07	2.690,1	5,15	5.523,1	3,02
30 Eyl. 2012	2.823,1	-0,35	2.880,0	7,04	5.703,1	3,26
31 Ara. 2012	3.255,7	15,32	3.032,1	5,28	6.287,8	10,25
31 Mar. 2013	3.027,2	-7,02	3.201,7	5,59	6.228,9	-0,94
30 Haz. 2013	3.150,7	4,08	3.560,4	11,20	6.711,1	7,74
30 Eyl. 2013	3.309,4	5,04	3.877,4	8,90	7.186,9	7,09
31 Ara. 2013	3.709,6	12,10	4.160,6	7,31	7.870,2	9,51
31 Mar. 2014	3.624,4	-2,30	4.266,8	2,56	7.891,2	0,27
30 Haz. 2014	3.726,4	2,81	4.482,5	5,01	8.208,9	4,03
30 Eyl. 2014	3.795,6	1,86	4.679,8	4,40	8.475,4	3,25
31 Ara. 2014	4.076,9	7,41	4.863,5	3,92	8.940,4	5,49
31 Mar. 2015	4.163,4	2,12	5.160,7	6,11	9.324,1	4,29
30 Haz. 2015	4.240,8	1,86	5.433,2	5,28	9.674,0	3,75

Kaynak: KKTCMB

Tablo B.17: Krediler - Kamu Özel Ayırımı (Milyon TL)

Tarih	Kamu Kredileri	Yüzde Değişim	Özel Krediler	Yüzde Değişim	Toplam	Yüzde Değişim
31 Mar. 2012	1.664,0	-5,03	3.697,4	1,30	5.361,4	-0,76
30 Haz. 2012	1.662,4	-0,10	3.860,7	4,42	5.523,1	3,02
30 Eyl. 2012	1.721,7	3,57	3.981,4	3,13	5.703,1	3,26
31 Ara. 2012	2.003,1	16,34	4.284,7	7,61	6.287,8	10,25
31 Mar. 2013	1.811,1	-9,58	4.417,8	3,11	6.228,9	-9,94
30 Haz. 2013	1.855,2	2,43	4.855,9	9,92	6.711,1	7,74
30 Eyl. 2013	1.898,5	2,33	5.288,4	8,91	7.186,9	7,09
31 Ara. 2013	2.115,0	11,41	5.755,3	8,83	7.870,2	9,51
31 Mar. 2014	2.093,7	-1,01	5.797,5	0,74	7.891,2	0,27
30 Haz. 2014	2.177,8	4,02	6.031,1	4,03	8.208,9	4,03
30 Eyl. 2014	2.174,9	-0,13	6.300,5	4,47	8.475,4	3,25
31 Ara. 2014	2.416,9	11,13	6.523,5	3,54	8.940,4	5,49
31 Mar. 2015	2.442,9	1,07	6.881,2	5,48	9.324,1	4,29
30 Haz. 2015	2.411,2	-1,29	7.262,8	5,55	9.674,0	3,75

Kaynak: KKTCMB

Tablo B.18: Kredi Büyüklükleri (Milyon TL)

Tarih	100 Bin TL'den Büyük Krediler	51-100 Bin TL Arasındaki Krediler	11-50 Bin TL Arasındaki Krediler	1 - 10 Bin TL Arasındaki Krediler	Bin TL'den Küçük Krediler	Genel Toplam
31 Mar. 2012	3.617,2	521,8	782,3	300,9	139,2	5.361,4
30 Haz. 2012	3.716,3	514,6	824,3	318,0	149,9	5.523,1
30 Eyl. 2012	3.834,6	524,9	852,3	333,4	157,9	5.703,1
31 Ara. 2012	4.340,4	587,7	865,7	332,7	161,3	6.287,8
31 Mar. 2013	4.197,4	636,3	872,5	365,9	156,8	6.228,9
30 Haz. 2013	4.737,3	713,5	891,0	348,3	21,0	6.711,1
30 Eyl. 2013	5.136,7	712,9	943,3	352,6	41,4	7.186,9
31 Ara. 2013	5.801,7	712,8	960,8	358,1	36,8	7.870,2
31 Mar. 2014	5.771,9	707,7	984,9	396,9	29,8	7.891,2
30 Haz. 2014	6.063,1	729,1	988,8	399,1	28,8	8.208,9
30 Eyl. 2014	6.278,3	759,4	991,4	419,3	27,0	8.475,4
31 Ara. 2014	6.706,8	784,8	1.008,3	424,9	15,6	8.940,4
31 Mar. 2015	7.074,3	787,4	1.017,0	429,6	15,8	9.324,1
30 Haz. 2015	7.428,9	768,4	1.023,5	437,4	15,8	9.674,0

Kaynak: KKTCMB

Tablo B.19: Özkaynakların Gelişimi (Milyon TL)

Tarih	Ödenmiş Sermaye	Yedek Akçeler	Sabit Kİymet Yeniden Değ. Fonu	Menkul Değerler Değer Artış Fonu	Dönem Kârı (Zarar)	Geçmiş yıl Kârı (Zararı)	Toplam
31 Mar. 2012	653,5	150,6	3,5	6,3	44,5	233,9	1.092,3
30 Haz. 2012	667,3	162,5	3,5	6,3	103,7	180,1	1.123,4
30 Eylül 2012	680,5	168,5	3,5	6,4	148,6	167,6	1.175,1
31 Ara. 2012	683,0	166,8	3,5	6,3	178,0	165,6	1.203,2
31 Mar. 2013	684,4	180,8	3,5	10,5	55,6	277,3	1.212,1
30 Haz. 2013	731,4	210,2	3,5	9,6	108,2	186,9	1.249,7
30 Eylül 2013	735,0	210,2	3,5	9,6	167,6	184,5	1.310,4
31 Ara. 2013	738,1	210,8	3,6	9,6	215,3	183,9	1.361,3
31 Mar. 2014	741,1	222,5	1,4	11,8	63,1	304,9	1.344,8
30 Haz. 2014	785,1	260,0	1,4	13,5	117,8	213,3	1.391,1
30 Eylül 2014	796,6	260,4	1,4	13,5	177,4	212,8	1.462,1
31 Ara. 2014	800,8	261,6	1,4	13,5	214,7	211,6	1.503,6
31 Mar. 2015	802,4	307,6	1,6	13,5	79,9	359,1	1.564,1
30 Haz. 2015	771,9	353,8	1,4	14,7	128,4	262,0	1.532,2

Kaynak: KKTCMB

Tablo B.20: Sermaye Yeterliliği Rasyosu (%)

Tarih	Kamu Bankaları	Özel Sermayeli Bankalar	Şube Bankaları	Bankacılık Sektörü	Yasal Sınır
31 Mar. 2012	20,23	16,14	26,79	20,60	10,00
30 Haz. 2012	22,57	15,74	25,44	20,49	10,00
30 Eyl. 2012	23,76	15,98	26,35	21,11	10,00
31 Ara. 2012	23,02	15,26	26,29	20,61	10,00
31 Mar. 2013	24,76	15,41	24,26	20,28	10,00
30 Haz. 2013	25,07	14,82	21,94	19,25	10,00
30 Eyl. 2013	26,11	14,53	22,28	19,42	10,00
31 Ara. 2013	24,02	13,81	21,07	18,28	10,00
31 Mar. 2014	24,39	14,09	18,04	17,38	10,00
30 Haz. 2014	24,49	14,36	18,00	17,47	10,00
30 Eyl. 2014	25,15	14,77	17,87	17,66	10,00
31 Ara. 2014	25,35	14,90	17,43	17,53	10,00
31 Mar. 2015	26,08	14,51	18,23	17,75	10,00
30 Haz. 2014	25,74	14,61	17,24	17,36	10,00

Kaynak: KKTCMB

Tablo B.21: Kâr / Zarar Tablosu (Milyon TL)

Tarih	Faiz Gelirleri	Faiz Giderleri	Faiz Dışı Gelirler	Faiz Dışı Giderler	Dönem Net Kâr / Zararı
31 Mar. 2012	250,9	94,9	44,8	79,1	44,5
30 Haz. 2012	504,7	184,3	99,9	160,9	103,7
30 Eyl. 2012	761,0	274,8	145,3	242,9	148,6
31 Ara. 2012	1.027,0	347,6	187,7	327,6	178,0
31 Mar. 2013	253,2	94,7	54,4	89,296	55,6
30 Haz. 2013	504,4	187,1	106,3	178,4	108,2
30 Eyl. 2013	771,1	285,9	163,8	275,8	167,6
31 Ara. 2013	1.054,2	382,4	227,7	390,5	215,3
31 Mar. 2014	300,8	114,0	60,0	106,6	63,0
30 Haz. 2014	603,5	214,2	125,2	210,1	117,8
30 Eyl. 2014	914,7	315,9	184,8	320,0	177,4
31 Ara. 2014	1.230,1	409,3	246,6	438,5	214,7
31 Mar. 2015	330,9	109,3	68,5	110,6	79,9
30 Haz. 2015	672,2	215,3	132,6	228,3	128,4

Kaynak: KKTCMB

Tablo B.22: Mevduat (Toplam) - Vade Gruplarına Göre (Milyon TL)

Tarih	Vadesiz	1 Ay Vadeli	3 Ay Vadeli	6 Ay Vadeli	1 Yıl Vadeli	Toplam
31 Mar. 2012	1.254,3	5.013,7	1.061,7	298,3	646,4	8.274,4
30 Haz. 2012	1.300,5	5.095,5	1.109,7	290,4	654,4	8.450,5
30 Eyl. 2012	1.297,6	5.236,5	1.194,9	266,3	700,9	8.696,2
31 Ara. 2012	1.466,7	5.599,1	1.187,8	304,3	726,2	9.284,1
31 Mar. 2013	1.438,0	5.495,9	1.204,2	287,7	775,8	9.201,6
30 Haz. 2013	1.572,0	5.605,9	1.370,2	263,2	1.009,8	9.821,1
30 Eyl. 2013	1.704,1	5.793,6	1.589,9	317,4	1.112,0	10.517,0
31 Ara. 2013	1.996,7	6.136,3	1.629,7	360,6	1.200,3	11.323,6
31 Mar. 2014	1.901,6	6.162,5	1.701,8	391,4	1.156,3	11.313,6
30 Haz. 2014	1.386,0	6.392,3	1.719,3	386,0	1.153,7	11.037,3
30 Eyl. 2014	1.440,2	6.573,9	1.847,5	463,2	1.186,0	11.510,8
31 Ara. 2014	1.469,5	6.744,4	1.910,0	493,0	1.156,9	11.773,8
31 Mar. 2015	1.480,3	7.034,4	2.043,0	466,5	1.233,8	12.258,0
30 Haz. 2015	1.651,8	7.323,3	2.202,8	526,6	1.295,5	13.000,0

Kaynak: KKTCM&B

Tablo B.23: Mevduat (TP) - Vade Gruplarına Göre (Milyon TL)

Tarih	Vadesiz	1 Ay Vadeli	3 Ay Vadeli	6 Ay Vadeli	1 Yıl Vadeli	Toplam
31 Mar. 2012	645,4	3.437,4	706,4	175,7	131,7	5.096,6
30 Haz. 2012	652,6	3.476,0	718,4	168,4	132,7	5.148,3
30 Eyl. 2012	668,4	3.563,4	777,9	134,4	163,1	5.307,2
31 Ara. 2012	774,2	3.667,8	752,7	151,9	175,9	5.522,5
31 Mar. 2012	747,5	3.778,6	764,5	139,9	225,4	5.656,0
30 Haz. 2013	783,6	3.826,2	870,2	142,6	335,2	5.957,8
30 Eyl. 2013	808,1	3.822,4	952,8	159,8	344,6	6.087,7
31 Ara. 2013	1.008,5	3.901,3	927,3	174,2	348,1	6.359,4
31 Mar. 2014	955,5	3.811,3	938,5	169,6	316,3	6.191,2
30 Haz. 2014	749,7	3.968,1	968,8	178,9	296,7	6.162,2
30 Eyl. 2014	749,1	4.052,1	1.005,7	221,2	311,0	6.339,1
31 Ara. 2014	798,0	4.122,7	1.013,8	234,3	299,1	6.467,9
31 Mar. 2015	769,5	4.328,5	1.068,6	213,9	285,6	6.666,1
30 Haz. 2015	821,1	4.403,3	1.137,2	207,8	285,3	6.854,7

Kaynak: KKTCM&B

Tablo B.24: Mevduat (YP) - Vade Gruplarına Göre (Milyon TL)

Tarih	Vadesiz	1 Ay Vadeli	3 Ay Vadeli	6 Ay Vadeli	1 Yıl Vadeli	Toplam
31 Mar. 2012	608,9	1.576,2	355,4	122,6	514,7	3.177,8
30 Haz. 2012	647,8	1.619,5	391,3	122,0	521,6	3.302,2
30 Eyl. 2012	629,2	1.673,1	416,9	131,9	537,9	3.389,0
31 Ara. 2012	692,5	1.931,4	435,1	152,3	550,3	3.761,6
31 Mar. 2013	690,4	1.717,3	439,7	147,7	550,5	3.545,6
30 Haz. 2013	788,4	1.779,7	500,0	120,6	674,6	3.863,3
30 Eyl. 2013	896,0	1.971,2	637,1	157,5	767,5	4.429,3
31 Ara. 2013	988,1	2.235,1	702,4	186,4	852,2	4.964,2
31 Mar. 2014	600,0	2.351,2	763,3	221,8	840,0	4.776,4
30 Haz. 2014	636,2	2.424,3	750,5	207,1	857,0	4.875,1
30 Eyl. 2014	691,0	2.521,8	841,8	242,1	875,0	5.171,7
31 Ara. 2014	671,5	2.621,7	896,3	258,7	857,7	5.305,9
31 Mar. 2015	710,8	2.705,9	974,5	252,5	948,2	5.591,9
30 Haz. 2015	830,8	2.919,9	1.065,5	318,8	1.010,3	6.145,3

Kaynak: KKTCMB

Tablo B.25: Mevduat (Toplam) - Türlerine Göre (Milyon TL)

Tarih	Resmi	Ticari	Tasarruf	Diğer	Bankalar	Toplam
31 Mar. 2012	568,5	850,6	6.324,6	272,1	258,6	8.274,4
30 Haz. 2012	598,2	871,4	6.432,8	294,6	253,5	8.450,5
30 Eyl. 2012	600,8	905,0	6.652,3	292,3	245,8	8.696,2
31 Ara. 2012	782,9	976,8	6.952,3	261,8	310,3	9.284,1
31 Mar. 2013	590,2	1.015,7	7.022,6	274,8	298,3	9.201,6
30 Haz. 2013	602,0	1.258,1	7.304,9	271,5	384,6	9.821,1
30 Eyl. 2013	688,0	1.358,6	7.633,3	387,1	450,1	10.517,1
31 Ara. 2013	749,1	1.457,6	8.056,6	421,7	638,5	11.323,6
31 Mar. 2014	750,0	1.399,4	8.225,9	333,7	604,6	11.313,6
30 Haz. 2014	760,6	1.461,2	8.544,2	271,3	596,5	11.633,8
30 Eyl. 2014	767,0	1.610,1	8.850,1	283,6	705,2	12.216,0
31 Ara. 2014	760,4	1.696,1	9.016,1	301,2	799,4	12.573,2
31 Mar. 2015	746,3	1.854,6	9.366,2	291,0	750,8	13.008,9
30 Haz. 2015	792,2	2.063,5	9.858,0	286,3	805,0	13.805,0

Kaynak: KKTCMB

Tablo B.26: Mevduat (TP) - Türlerine Göre (Milyon TL)

Tarih	Resmi	Ticari	Tasarruf	Diğer	Bankalar	Toplam
31 Mar. 2012	491,5	507,8	3.812,9	189,5	94,9	5.096,6
30 Haz. 2012	515,1	501,9	3.847,6	211,9	71,8	5.148,3
30 Eyl. 2012	520,0	522,3	3.976,3	203,7	84,9	5.307,2
31 Ara. 2012	455,7	609,6	4.215,1	174,8	67,3	5.522,5
31 Mar. 2013	500,8	615,8	4.262,7	189,3	87,4	5.656,0
30 Haz. 2013	502,5	769,7	4.407,5	174,8	103,3	5.957,8
30 Eyl. 2013	524,1	815,8	4.450,5	172,2	125,1	6.087,7
31 Ara. 2013	559,5	862,2	4.567,2	163,7	206,7	6.359,4
31 Mar. 2014	569,2	785,9	4.471,4	106,1	258,6	6.191,2
30 Haz. 2014	612,0	791,2	4.632,2	126,8	266,6	6.428,8
30 Eyl. 2014	594,3	868,7	4.737,8	138,3	357,8	6.696,9
31 Ara. 2014	577,2	879,8	4.875,8	135,1	399,0	6.866,9
31 Mar. 2015	552,5	965,0	5.006,1	142,5	331,0	6.997,1
30 Haz. 2015	588,9	1.015,5	5.120,9	129,4	276,2	7.130,9

Kaynak: KKTC MİB

Tablo B.27: Mevduat (YP) - Türlerine Göre (Milyon TL)

Tarih	Resmi	Ticari	Tasarruf	Diğer	Bankalar	Toplam
31 Mar. 2012	76,9	342,9	2.511,6	82,6	163,8	3.177,8
30 Haz. 2012	83,1	369,5	2.585,3	82,7	181,6	3.302,2
30 Eyl. 2012	80,8	382,7	2.676,0	88,6	160,9	3.389,0
31 Ara. 2012	327,2	367,1	2.737,2	87,0	243,1	3.761,6
31 Mar. 2013	89,4	399,9	2.759,9	85,5	210,9	3.545,6
30 Haz. 2013	99,5	488,5	2.897,4	96,7	281,2	3.863,3
30 Eyl. 2013	163,8	542,8	3.182,8	214,9	325,1	4.429,4
31 Ara. 2013	189,7	595,4	3.489,4	257,9	431,8	4.964,2
31 Mar. 2014	180,8	613,4	3.754,6	227,6	346,0	5.122,4
30 Haz. 2014	148,5	670,0	3.912,1	144,5	329,8	5.204,9
30 Eyl. 2014	172,6	741,5	4.112,3	145,3	347,4	5.519,1
31 Ara. 2014	183,2	816,3	4.140,3	166,1	400,4	5.706,3
31 Mar. 2015	193,8	889,5	4.360,2	148,5	419,8	6.011,8
30 Haz. 2015	203,3	1.048,0	4.737,1	156,9	528,8	6.674,1

Kaynak: KKTC M&B

Tablo B.28: Para Arzı (Milyon TL)

Yıl	Devre	M1	Yüzde Değişim	M2	Yüzde Değişim	M3	Yüzde Değişim
2007		859,5	3,73	4.620,4	5,79	5.138,7	4,70
2008		898,4	4,53	5.294,0	14,58	5.901,7	14,85
2009		1.152,2	28,25	6.193,4	16,99	6.842,3	15,94
2010		1.174,0	1,89	6.592,6	6,45	7.292,8	6,58
2011		1.560,7	10,06	8.021,7	3,13	8.623,7	2,93
2012	I	1.445,9	-7,35	7.967,1	-0,68	8.587,4	-0,42
	II	1.490,4	3,07	8.133,7	2,09	8.769,5	2,12
	III	1.535,6	3,03	8.402,6	3,31	9.024,4	2,91
	IV	1.661,2	8,18	8.765,9	4,32	9.585,4	6,22
2013	I	1.690,9	1,79	8.958,1	2,19	9.608,9	0,25
	II	1.767,3	4,52	9.507,6	6,13	10.177,6	5,92
	III	1.853,2	7,90	9.994,6	5,67	10.787,2	6,51
	IV	1.963,4	5,95	10.562,0	5,68	11.345,1	5,17
2014	I	2.049,8	4,40	10.794,4	2,20	11.601,9	2,26
	II	2.152,4	5,01	11.130,9	3,12	11.957,3	3,06
	III	2.163,0	0,49	11.578,9	4,02	12.433,8	3,99
	IV	2.211,0	2,22	11.880,2	2,60	12.660,2	1,82
2015	I	2.338,5	5,77	12.470,8	4,97	13.249,2	4,65
	II	2.532,7	8,30	13.211,3	5,94	14.056,5	6,09
	III						
IV							

Kaynak: KKTCMB

Tablo B.29: Bankalar Yasası Altında Faaliyet Gösteren Lisanslı Bankalar

1	KIBRIS VAKIFLAR BANKASI LTD.
2	AKFİNANS BANK LTD.
3	CREDITWEST BANK LTD.
4	NOVA BANK LTD.
5	ASBANK LTD.
6	KIBRIS İKTİSAT BANKASI LTD.
7	KIBRIS TÜRK KOOPERATİF MERKEZ BANKASI LTD.
8	LİMASOL TÜRK KOOPERATİF BANKASI LTD.
9	ŞEKERBANK (KIBRIS) LTD.
10	TÜRK BANKASI LTD.
11	UNİVERSAL BANK LTD.
12	VİYA BANK LTD.
13	YAKINDOĞU BANK LTD.
14	KIBRIS KAPİTAL BANK LTD.
15	KIBRIS FAİSAL İSLAM BANKASI LTD.
16	HSBC BANK A.Ş.
17	T. GARANTİ BANKASI A.Ş.
18	T. HALK BANKASI A.Ş.
19	T. İŞ BANKASI A.Ş.
20	TC ZİRAAT BANKASI A.Ş.
21	ING BANK A.Ş.
22	TÜRK EKONOMİ BANKASI A.Ş.

Kaynak: KKTCMB

Tablo B.30: Temel Ekonomik ve Sosyal Göstergeler

	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
GSMH (Cari Fiyatlarla Milyon ₺)	2.520,8	3.143,7	4.101,4	4.671,3	5.128,3	5.415,3	5.649,5	6.559,2	6.915,8	7.579,4	8.840,4	9.238,9 ^(T)
GSMH (Milyon ABD doları)	1.765,2	2.327,8	2.845,2	3.598,8	3.995,6	3.502,5	3.750,6	3.908,5	3.840,8	3.969,5	4.031,9 ^(T)	3.598,8 ^(T)
Fert Başına GSMH (Cari Fiyatlarla TL)	11.560	14.271	17.063	19.165	20.739	21.538	22.147	25.850	27.077	29.217	n.a	n.a
Fert Başına GSMH (ABD)	8.095	10.567	11.837	14.765	16.158	13.930	14.703	15.404	15.038	15.302	n.a	n.a
Enflasyon Oranı (%)	11,6	2,7	19,2	9,4	14,5	5,7	3,3	14,7	3,6	10,2	6,5	n.a
Bütçe Açığı (Milyon ABD doları) (1)	104,2	185,3	287,3	221,2	369,6	491,0	375,8	299,1	128,2	285,0	n.a	n.a
Mevduatlar (Milyon ABD doları) (2)	2.372,1	2.659,3	3.294,9	4.166,1	3.645,7	4.277,0	4.426,1	4.281,8	5.034,1	5.006,4	5.077,3	4.696,2
Döviz Rezervi (Milyon ABD doları)	1.544,6	1.597,6	2.030,9	2.072,1	1.802,6	1.974,7	2.069,1	2.116,4	1.775,6	1.556,6	n.a	n.a
İhracat (Milyon ABD doları) (3)	61,5	66,6	64,9	79,0	74,5	71,1	96,4	152,9	122,4	120,7	134,0 ^(T)	141,5 ^(T)
İthalat (Milyon ABD) (4)	853,1	1.186,3	1.376,2	1.539,2	1.680,7	1.326,2	1.604,2	1.699,9	1.705,3	1.699,4	1.784,3	1.861,0 ^(T)
Dış Ticaret Dengesi (Milyon ABD doları)	-791,6	-1.119,7	-1.311,3	-1.460,2	-1.606,2	-1.255,1	-1.507,8	-1.547,0	-1.582,9	-1.578,7	-1.650,3 ^(T)	1.719,5 ^(T)
İhracat / İthalat (%)	7,2	5,6	4,7	5,1	4,4	5,4	6,0	9,0	7,2	7,1	7,5 ^(T)	7,6 ^(T)
Gelen Turist Sayısı	599.012	652.779	715.749	791.036	808.682	800.376	902.390	1.022.089	1.166.186	1.232.753	n.a	n.a
a) Türkiye	434.744	488.023	572.633	634.580	650.405	638.700	741.925	801.326	904.505	923.308	n.a	n.a
b) Diğer	164.268	164.756	143.116	156.456	158.277	161.676	160.465	220.763	261.681	309.445	n.a	n.a
Net Turizm Geliri (Milyon ABD doları)	288,3	328,8	303,2	381,0	383,7	390,7	405,8	459,4	571,9	613,4	691,6	746,7 ^(T)
İşihdam	86.914	85.583	91.815	89.787	91.223	91.550	93.498	93.470	96.539	97.867	99.876 ^(T)	101.936 ^(T)
İşsiz Sayısı	9.678	7.665	9.552	9.361	9.881	12.941	12.619	9.864	9.174	8.929	n.a	n.a
İşsizlik Oranı (%)	10,0	8,2	9,4	9,4	9,8	12,4	11,9	9,5	8,7	8,4	8,3 ^(T)	8,2 ^(T)
Nüfus (5)	218.066	220.289	257.513	268.011	274.436	283.736	277.680	283.281	292.129	301.988	n.a	n.a
Yıllık Nüfus Artışı (%)	1,1	1,0	16,9	4,1	2,4	3,4	1,1	1,7	1,5	1,5	n.a	n.a
Nüfus Yoğunluğu	67,3	68,0	79,4	82,7	84,7	87,5	85,7	87,4	90,1	93,1	n.a	n.a
Sağlık Giderleri / GSMH (%)	3,0	2,0	3,4	3,9	3,5	3,5	3,4	3,1	3,1	3,2	n.a	n.a
Sağlık Giderleri / Bütçe (%)	6,0	6,0	7,2	8,6	7,6	7,4	7,3	7,2	7,3	7,4	n.a	n.a
Yıllık Ortalama 1 ABD=₺	1.428.058	1.3505	1.4415	1.2980	1.2835	1.5461	1.5063	1.6782	1.8006	1.9094	2.1926 ^(T)	2.5672 ^(T)

1) Dış yardımalar dâhil değildir.

2) Türk Lirası mevduatlar ile döviz mevduatları içermektedir.

3) Güney Kıbrıs'a yapılan ihracat dâhil değildir.

4) Hidrokarbon İthalatı dâhil değildir.

5) De-jure

(T) Tahmin

(n.a.) Not available (Bilgi mevcut değildir.)

Kaynak: DPÖ, KKTCMB, Ticaret Dairesi, Turizm Planlama Dairesi.

Tablo B.31: Gayri Safi Milli Hasıladaki Sektörel Gelişmeler (Cari Fiyatlarla TL)

Sektörler	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
1. Tarım	222.993.161	214.199.034	249.446.249	288.151.830	259.154.101	300.616.431	330.292.725	366.385.942	386.521.999	404.964.639	489.292.258
2. Sanayi	231.046.611	281.023.837	377.504.439	430.808.660	542.766.477	516.727.436	552.836.167	558.480.244	587.060.603	636.625.616	779.705.019
3. İnşaat	106.808.649	164.910.648	314.785.286	364.429.418	362.216.035	346.383.112	312.118.707	408.495.971	335.779.569	370.660.075	370.162.027
4. Ticaret - Turizm	391.227.279	541.407.692	617.508.618	630.286.930	721.709.047	766.293.098	900.033.652	1.216.786.131	1.385.288.667	1.527.899.266	1.829.097.335
5. Ulaştırma - Haberleşme	257.580.209	328.773.502	437.242.766	533.409.559	614.527.377	597.262.859	525.213.182	553.109.189	642.862.533	711.369.494	787.953.318
6. Mali Müesseseler	187.245.582	195.523.141	259.316.016	309.354.672	357.835.273	388.421.732	404.370.969	472.603.396	506.016.654	579.666.453	637.360.140
7. Konut Gelirleri	61.591.937	70.261.205	117.722.526	144.191.223	175.938.465	202.491.464	220.581.154	274.371.577	305.768.610	358.244.276	398.926.982
8. Serbest Meslek ve Hizmetler	225.376.845	307.873.501	441.919.623	493.519.363	525.208.661	609.293.196	652.317.269	727.498.986	801.773.079	891.643.479	1.026.098.609
9. Kamu Hizmetleri	510.392.550	628.119.922	808.000.153	1.003.489.893	1.103.967.143	1.201.228.086	1.180.064.552	1.294.282.252	1.294.895.633	1.349.944.886	1.603.620.782
10. İthalat Vergileri	262.481.261	338.288.483	364.654.029	406.650.517	416.585.101	447.601.464	536.308.506	636.982.662	709.117.363	775.880.451	936.370.117
11. GSYH (Milyon TL)	2.456,7	3.070,4	3.988,1	4.604,3	5.079,9	5.376,3	5.614,1	6.509,0	6.955,1	7.606,9	8.858,6
12. Net Dış Alem Faktör Gelirleri (Milyon TL)	64,1	73,3	113,3	66,9	48,4	38,9	35,4	50,2	-39,3	-27,5	-18,2
GSMH (Milyon TL)	2.520,8	3.143,7	4.101,4	4.671,2	5.128,3	5.415,3	5.649,5	6.559,2	6.915,8	7.579,4	8.840,4

Kaynak: DPÖ

Tablo B.32: Gayri Safi Yurt İçi Hasılanın Yüzde Dağılımı

Sektörler	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014 ^(T)
1. Tarım	7,0	6,3	6,3	5,1	5,6	5,9	5,6	5,6	5,3	4,4
2. Sanayi	9,2	9,5	9,4	10,7	9,6	9,8	8,6	8,4	8,4	7,8
2.1. Taşocakçılığı	0,6	1,0	1,1	0,8	0,7	0,6	0,7	0,6	0,6	0,7
2.2. İmalat Sanayi	4,8	4,5	4,4	4,0	3,2	2,3	2,5	2,8	2,9	2,7
2.3. Elektrik-Su	3,8	3,9	3,9	5,9	5,8	6,9	5,3	5,1	4,8	4,4
3. İnşaat	5,4	7,9	7,9	7,1	6,5	5,6	6,3	4,8	4,9	5,3
4. Ticaret - Turizm	17,6	15,5	13,7	14,2	14,3	16,0	18,7	19,9	20,1	20,5
4.1. Toptan ve Perakende Ticaret	12,1	12,1	9,5	9,7	9,0	10,7	11,1	11,4	11,2	11,6
4.2. Otelcilik ve Lokantacılık	5,6	5,6	4,2	4,5	5,2	5,4	7,6	8,5	8,9	8,8
5. Ulaştırma - Haberleşme	10,7	10,7	11,6	12,1	11,1	9,4	8,5	9,3	9,4	9,2
6. Mali Müesseseler	6,4	6,5	6,7	7,1	7,2	7,2	7,2	7,3	7,6	7,2
7. Konut Sahipliği	2,3	3,0	3,1	3,5	3,8	3,9	4,2	4,4	4,7	4,5
8. Serbest Meslek ve Hizmetler	10,0	11,1	10,7	10,3	11,3	11,6	11,2	11,5	11,7	11,7
9. Kamu Hizmetleri	20,4	20,3	21,8	21,7	22,3	21,0	19,9	18,6	17,7	18,3
10. İthalat Vergileri	11,0	9,2	8,8	8,2	8,3	9,6	9,8	10,2	10,2	11,1
GSYH	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0

^(T) Tahmin

Kaynak: DPÖ

Tablo B.33: Ekonominin Genel Dengesi (Cari Fiyatlarla TL)

	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
1. Toplam Kaynaklar	2.540.942.363	3.516.842.761	4.394.876.590	4.996.275.085	5.629.284.184	5.516.650.698	6.064.972.476	6.849.670.949	7.141.086.689	7.664.753.456
2. Toplam Yatırımlar	509.834.737	686.011.306	1.018.044.241	1.089.189.810	1.049.142.187	946.606.139	1.049.584.498	1.266.526.161	1.175.511.687	147.835.548
3. Toplam Tüketim	2.031.107.625	2.830.831.454	3.376.832.349	3.907.085.275	4.580.141.996	4.570.044.559	5.015.387.977	5.583.108.788	5.965.575.003	6.516.917.908
4. Kamu Harcanabilir Geliri	428.522.480	561.687.554	755.998.286	904.709.892	1.105.639.508	751.938.260	962.203.917	1.059.244.716	1.491.823.326	1.341.301.972
5. Özel Harcanabilir Gelir	2.092.284.267	2.582.012.057	3.345.388.904	3.766.545.993	4.022.694.626	4.663.342.438	4.687.331.019	5.449.926.813	5.424.008.303	6.238.101.305
6. Özel Tasarruf Oranı (%)	31,5	19,4	28,6	29,0	20,1	33,9	26,0	28,0	20,8	25,0
7. Toplam Yurt İçi Tasarruflar	489.699.121	312.868.156	724.554.841	764.170.610	548.192.137	845.236.139	634.146.958	976.065.741	950.256.627	1.062.485.368

(T) Tahmin

Kaynak: DPÖ

Tablo B.34: Sektörel Katma Değerlerin Reel Büyüme Hızları (%)

Sektörler	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
1. Tarım	8,5	2,8	-3,2	0,4	-18,2	8,2	10,0	10,8	3,7	-1,6
2. Sanayi	10,6	6,4	20,0	-0,9	-10,3	-9,1	-0,2	3,4	-0,7	1,7
3. İnşaat	5,3	18,9	68,1	4,2	-8,0	-18,5	3,8	3,3	-16,0	-0,3
4. Ticaret-Turizm	25,5	20,8	9,5	-2,7	-2,1	-8,7	18,3	6,0	6,1	1,4
5. Ulaştırma-Haberleşme	8,8	14,2	-0,7	-3,6	2,2	-2,8	-20,0	-4,3	5,7	2,0
6. Mali Mıseseler	-0,3	4,2	8,9	6,3	9,6	1,7	0,3	1,4	8,1	7,5
7. Konut Gelirleri	2,4	3,4	20,1	4,6	2,7	3,8	4,0	3,9	3,7	3,2
8. Serbest Meslek ve Hizmetler	26,0	19,1	12,5	6,6	4,3	3,4	-5,3	4,3	1,5	2,3
9. Kamu Hizmetleri	5,2	6,8	2,4	8,2	1,2	-5,0	0,4	2,8	1,9	1,4
10. İthalat Vergileri	46,8	29,7	-0,6	12,3	-0,8	-7,1	18,6	3,9	8,9	-2,1
11. GSYH	14,2	13,8	12,7	2,8	-2,9	-5,5	3,7	3,9	1,8	1,1
12. Net Dış Alem Faktör Gelirleri	88,5	7,4	34,1	-47,3	-36,4	-28,2	-9,8	27,1	-174,5	35,3
GSMH	15,4	13,5	13,2	1,5	-3,4	-5,7	3,6	4,0	0,5	1,3

Kaynak: DPÖ

Tablo B.35: Sabit Sermaye Yatırımlarının Sektörel Dağılımı (Cari Fiyatlarla TL)

Sektörler	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
1. Tarım	25.067.329,5	30.288.995,7	37.031.696,5	25.096.397,8	33.118.594,9	27.058.393,7	49.136.362,5	51.058.138,0	54.190.288,2	71.537.594,6
2. Sanayi	70.693.090,7	84.573.998,0	154.480.514,6	188.370.607,1	199.708.263,8	103.835.938,2	142.669.112,1	196.282.358,0	182.282.511,4	134.113.143,5
3. İnşaat	21.259.857	43.258.675,4	34.687.310,1	20.913.624,0	14.016.685,2	14.168.717,1	18.049.456,8	23.777.795,6	20.184.643,4	18.218.607,7
4. Ticaret-Turizm	55.650.643,9	68.847.433,3	90.649.789,0	101.226.532,6	82.215.951,7	55.600.413,0	71.044.040,8	204.894.425,1	99.378.955,6	97.417.516,7
5. Ulaştırma-Haberleşme	63.636.784,3	86.087.316,9	125.687.146,5	71.995.694,2	97.322.396,4	92.568.156,3	143.832.803,7	94.706.890,3	125.649.623,3	124.633.379,9
6. Mali Müesseseler	7.523.937	9.103.826,6	10.069.587,4	11.418.664,9	14.893.304,4	24.946.590,4	12.573.295,1	10.385.135,1	14.068.264,1	12.817.823,9
7. Konut Sahipliği	121.390.563,7	204.215.564,9	353.405.768,1	466.969.956,7	480.192.774,8	427.358.059,0	403.403.564,2	506.363.162,1	450.364.349,3	543.245.804,8
8. Serbest Meslek ve Hizmetler	22.014.944,9	25.959.956,5	49.092.282,6	88.371.762,0	78.727.130,8	122.716.573,1	143.639.163,1	68.177.274,4	71.148.838,9	57.283.971,0
9. Kamu Hizmetleri	79.363.510,0	93.124.289,1	37.031.696,5	89.918.968,8	62.507.292,3	62.094.630,6	32.150.546,4	54.257.302,8	77.170.851,6	88.418.427,5
Toplam	466.600.661,0	645.460.056,4	966.659.314,9	1.064.282.208,1	1.062.702.394,2	930.347.471,4	1.016.498.344,7	1.209.955.946,4	1.094.397.325,7	1.147.686.269,5

Kaynak: DPÖ

Tablo B.36: Kamu Kesimi Genel Dengesi (Cari Fiyatlarla TL)

	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
1. Kamu Gelirleri	1.023.173.117,8	1.253.787.499,2	1.524.019.743,1	1.739.498.572,7	1.986.206.692,7	1.862.053.831,4	2.089.052.564,2	2.303.325.976,6	2.773.761.861,1	2.796.812.940,2
2. Transferler	594.650.637,6	692.099.945,0	768.021.456,6	834.788.680,2	944.710.702,4	1.110.115.570,6	1.126.848.647,3	1.244.081.261,1	1.281.938.535,1	1.455.510.968,5
3. Kamu Harcanabilir Geliri	428.522.480,2	561.687.554,2	755.998.286,5	904.709.892,4	1.041.495.990,3	751.938.260,8	962.203.916,8	1.059.244.715,5	1.491.823.326,0	1.341.301.971,7
4. Kamu Cari Giderleri	597.959.676,7	749.134.768,6	988.884.634,8	1.231.306.843,6	1.366.456.132,8	1.487.589.785,8	1.547.895.080,9	1.621.100.773,5	1.667.829.509,0	1.836.123.617,8
5. Kamu Tasarrufu	-169.437.196,5	-187.447.214,4	-232.886.348,3	-326.596.951,2	-324.960.142,5	-735.651.525,0	-585.691.164,1	-561.856.058,0	-176.006.183,0	-494.821.646,1
6. Kamu Yatırımı	147.760.223,3	181.099.777,0	315.787.586,7	255.504.843,5	281.025.335,4	185.112.669,3	181.161.264,3	196.745.696,8	237.422.206,9	183.704.785,6
7. Kamu Finansman Gereği	317.197.419,8	368.546.991,4	548.673.935,0	582.101.794,7	605.985.477,9	920.764.194,3	766.852.428,4	758.601.754,8	413.428.389,9	678.526.431,7

Kaynak: DPÖ

Tablo B.37: Özel Kesim Genel Dengesi (Cari Fiyatlarla TL)

	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
1. Özel Harcanabilir Gelir	2.092.284.267,2	2.582.012.057,4	3.345.388.904,0	3.766.545.993,5	4.086.838.144,1	4.663.342.438,0	4.687.331.019,2	5.499.929.813,2	5.424.008.303,3	6.238.101.304,5
2. Özel Tüketim	1.433.147.949,1	2.081.696.686,2	2.387.947.714,7	2.675.778.431,4	3.213.685.863,7	3.082.454.773,9	3.467.492.896,7	3.962.008.014,7	4.297.745.493,7	4.680.794.290,1
3. Özel Tasarruf	659.136.318,1	500.315.371,2	957.441.189,3	1.090.767.562,1	873.152.280,4	1.580.887.664,1	1.219.838.122,5	1.537.921.798,5	1.126.262.809,6	1.557.307.014,4
4. Özel Yatırım	362.074.514,0	504.911.529,8	702.256.654,3	833.684.967,4	768.116.852,5	761.493.469,8	868.423.234,0	1.069.816.463,7	938.089.479,7	964.130.762,7
5. Kamu Kesimine İkraz	297.061.804,1	-4.596.158,6	255.184.535,0	257.082.594,7	105.035.427,9	819.394.194,3	351.414.888,5	468.105.334,8	188.173.329,9	593.176.251,7

Kaynak: DPÖ

Tablo B.38: Devlet Bütçe Dengesi (Cari Fiyatlarla TL)

	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
I. Bütçe Gelirleri	1.113.058.470,5	1.249.910.179,1	1.509.540.794,2	1.912.021.359,7	1.928.800.834,9	1.850.579.976,4	2.094.884.139,9	2.342.746.054,0	2.733.508.126,6	2.717.380.643,9
1. Yerel Gelirler	937.103.669,8	1.042.305.418,6	1.215.615.338,9	1.628.462.492,5	1.634.990.825,2	1.577.760.033,6	1.791.246.833,6	1.952.147.952,7	2.338.729.397,3	2.286.524.201,4
2. Dış Yardımlar	175.954.800,7	207.604.760,5	293.925.455,2	283.558.867,2	293.810.009,7	272.819.942,9	303.637.306,3	390.598.101,3	394.778.729,3	430.856.442,4
II. Bütçe Giderleri	1.261.834.304,7	1.500.220.978,1	1.923.710.074,6	2.125.063.562,9	2.364.729.328,4	2.575.108.349,3	2.660.956.990,0	2.844.717.192,2	2.964.278.216,8	3.261.442.097,7
1. Cari Giderler	436.157.692,2	571.203.866,0	742.526.703,9	932.560.258,6	1.024.958.715,7	1.103.415.414,9	1.140.049.984,5	1.159.028.230,4	1.199.857.540,4	1.295.770.450,0
2. Transferler	617.197.819,0	700.234.763,2	784.546.989,9	844.881.606,6	974.597.265,7	1.154.300.902,4	1.169.441.199,0	1.254.351.944,3	1.319.785.540,6	1.458.418.886,8
3. Savunma	78.000.000,0	80.145.649,0	118.843.456,0	120.047.875,5	146.813.407,4	167.395.579,2	163.327.202,5	199.979.873,2	194.687.299,6	201.795.988,0
4. Yatırımlar	130.478.793,4	148.636.700,0	277.792.924,8	227.573.822,2	218.359.939,6	149.996.452,8	188.138.604,0	231.357.144,3	249.947.836,2	305.456.773,0
III. Finansman Dengesi	-148.775.834,2	-250.310.799,0	-414.169.280,4	-287.087.316,2	-474.386.821,0	-759.185.805,2	-566.072.850,1	-501.971.138,2	-230.770.090,2	-544.061.453,9
GSMH	2.520.806.747,4	3.143.699.611,6	4.101.387.190,5	4.671.255.885,9	5.128.334.134,4	5.415.280.698,8	5.649.534.936,0	6.559.174.528,7	6.915.831.629,3	7.579.403.276,2

Kaynak: DPÖ

Tablo B.39: Devlet Bütçe Dengesi (GSMH Yüzdesi)

	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
I. Bütçe Gelirleri	40,1	44,7	39,8	36,8	40,9	37,6	34,2	37,1	35,7	39,5	35,9
1. Yerel Gelirleri	31,5	37,7	33,2	29,6	34,9	31,9	29,1	31,7	29,8	33,8	30,2
2. Dış Yardımlar ve Krediler	8,6	7,1	6,6	7,2	6,1	5,7	5,0	5,4	6,0	5,7	5,7
II. Bütçe Giderleri	53,9	50,7	47,7	46,9	45,5	46,1	47,6	47,1	43,4	42,9	43,0
1. Cari Giderler	17,5	17,5	18,2	18,1	20,0	20,0	20,4	20,2	17,7	17,3	17,1
2. Transferler	26,6	24,8	22,3	19,1	18,1	19,0	21,3	20,7	19,1	19,1	19,2
3. Savunma	3,6	3,1	2,5	2,9	2,6	2,9	3,1	2,9	3,0	2,8	2,7
4. Yatırımlar	6,1	5,2	4,7	6,8	4,9	4,3	2,8	3,3	3,5	3,6	4,0
III. Bütçe Dengesi	-13,7	-6,0	-7,9	-10,1	-4,6	-8,5	-13,4	-10,0	-7,7	-3,3	-7,2

Kaynak: DPÖ

Tablo B.40: Ödemeler Dengesi (Milyon ABD doları)

	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
1. Cari İşlemler Dengesi	19,4	-14,1	-276,3	-203,6	-250,4	-390,3	-65,4	-275,8	-173,1	-125,1	-44,7
2. Sermaye Hareketleri Dengesi	225,5	254,7	283,2	390,9	335,0	410,5	495,0	438,5	326,5	346,2	259,7
3. Rezerv Hareketleri (- Artış, + Azalış)	-281	-322	-53	-433,3	-41,2	269,5	-172,1	-94,4	-47,3	-340,8	-219,9
4. Net Hata ve Noksan	36,1	81,4	46,1	246,0	-43,4	-289,7	-257,5	-68,3	-106,1	119,7	4,9

Kaynak: DPÖ

Tablo B.41: Bir Önceki Yılın Aralık Ayına Göre Tüketicilerin Fiyatları Endeksi Yüzde Değişim Oranları

Aylar	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Ocak	4,6	4,9	4,3	2,6	1,8	3,4	0,7	-0,9	1,0	1,3	1,6	-0,1	-0,27	1,39	-0,70	1,00	2,09	-0,88
Şubat	13,1	9,5	10,7	5,9	3,9	6,0	0,3	-0,9	0,7	2,0	2,2	0,1	-0,31	2,10	-0,95	0,46	4,43	-2,14
Mart	19,0	15,5	16,6	13,3	6,2	7,9	1,8	-0,9	2,5	3,5	3,8	1,1	0,00	3,88	-0,03	0,66	5,02	-0,41
Nisan	24,4	18,9	19,8	30,7	7,3	9,8	2,4	0,5	4,2	4,2	6,3	1,2	0,71	4,85	1,83	1,51	5,38	1,09
Mayıs	29,2	21,0	21,0	34,5	7,3	12,9	4,6	-0,2	6,4	4,3	7,9	2,5	0,29	6,46	1,69	1,80	4,56	2,73
Haziran	32,8	23,8	25,3	39,2	8,2	9,0	4,2	-0,4	8,5	3,4	9,8	3,2	0,31	5,95	0,73	3,30	4,89	3,18
Temmuz	36,7	26,3	32,2	43,3	11,4	6,9	4,2	-0,2	10,2	3,6	11,5	0,8	0,92	7,02	-0,28	3,21	5,15	1,90
Ağustos	43,9	34,1	38,9	50,8	15,2	7,1	6,5	0,5	12,6	5,9	11,3	2,6	1,92	9,49	0,84	4,17	5,77	
Eylül	53,0	42,9	42,9	59,7	16,9	9,1	8,4	2,0	15,9	7,7	14,3	3,3	2,58	10,39	2,57	6,30	5,84	
Ekim	56,1	47,5	46,4	69,1	20,7	10,9	10,3	2,5	18,6	9,3	15,6	4,9	3,61	11,90	3,52	7,89	7,69	
Kasım	61,1	50,2	49,2	71,9	21,9	11,7	10,9	2,3	19,0	9,0	16,4	6,0	3,54	13,91	3,61	8,29	6,97	
Aralık	66,5	55,3	53,2	76,8	24,5	12,6	11,6	2,7	19,2	9,4	14,5	5,7	3,27	14,72	3,60	10,22	6,49	

Kaynak: DPO

Tablo B.42: KKTC ve T.C. Enflasyon Oranları

Yıllar	KKTC	TC	Yıllar	KKTC	TC	Yıllar	KKTC	TC
1984	70,7	49,7	1998	66,5	69,7	2012	3,60	6,16
1985	43,0	44,2	1999	55,3	68,8	2013	10,22	7,40
1986	48,1	30,7	2000	53,2	39,0	2014	8,17	6,49
1987	43,0	55,1	2001	76,8	68,5			
1988	62,6	77,1	2002	24,5	29,8			
1989	51,8	64,3	2003	12,6	18,4			
1990	69,4	60,4	2004	11,6	9,3			
1991	46,3	71,1	2005	2,7	7,7			
1992	63,4	66,0	2006	19,2	9,7			
1993	61,2	71,1	2007	9,4	8,4			
1994	215,0	125,5	2008	14,5	10,1			
1995	72,2	76,1	2009	5,7	6,5			
1996	87,5	79,8	2010	3,2	6,4			
1997	81,7	99,1	2011	14,7	10,4			

Kaynak: DPÖ, TCMB

Tablo B.43: Tüketiciler Fiyatları Endeksi (2008 = 100 Temel Yılı)

Ana Gruplar	2015											
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
1. Gıda ve Alkolsüz İçecekler	0,35	0,22	0,49	0,33	-0,35	-0,33	-1,07					
2. Alkollü İçecekler ve Tütün	0,00	0,03	0,17	-0,01	0,00	0,01	0,01					
3. Giyim ve Ayakkabı	-0,17	-0,47	0,18	0,57	0,30	0,17	-0,14					
4. Konut, Su, Elek., Gaz ve Diğer Yakıtlar	-0,09	-1,03	0,12	0,05	0,14	0,05	-0,07					
5. Mobilya, Ev Aletleri ve Ev Bakım Hizmetleri	0,01	0,06	0,08	0,02	0,13	0,11	0,05					
6. Sağlık	0,04	0,04	0,00	0,00	0,01	0,00	0,02					
7. Ulaştırma	-0,88	-0,28	0,56	0,36	1,23	0,31	-0,01					
8. Haberleşme	0,00	0,00	0,01	0,02	0,00	0,00	0,00					
9. Eğlence ve Kültür	-0,09	0,04	0,04	0,03	0,02	0,04	0,00					
10. Eğitim	-0,06	0,05	0,04	0,02	0,11	0,04	-0,04					
11. Lokanta ve Oteller	-0,05	0,01	0,02	0,09	0,03	0,03	0,03					
12. Çeşitli Mal ve Hizmetler	0,06	0,05	0,06	0,03	0,00	0,01	-0,02					
Genel	-0,88	-1,28	1,77	1,51	1,62	0,44	-1,24					

Kaynak: DPÖ

Tablo B.44: Asgari Ücret Gelişmeleri

Yıllar	Asgari Ücret (TL / YTL)	Uygulama Tarihi
1982	22.000	10.06.1982
1983	24.270	08.07.1983
1984	30.300	21.02.1984
1985	46.000	01.01.1985
1986	75.000	01.01.1986
1987	90.000	01.01.1987
1988	121.000	01.01.1988
1989	205.001	01.01.1989
1990	340.500	01.01.1990
1991	520.000	01.01.1991
1992	806.000	01.01.1992
1993	1.373.000	01.01.1993
1994	3.000.000	01.01.1994
1995	5.000.000	01.08.1994
	9.420.000	01.01.1995
1996	11.590.000	01.09.1995
	14.800.000	01.01.1996
1997	23.000.000	01.01.1997
1998	33.800.000	01.09.1997
	50.250.000	01.01.1998
1999	67.000.000	01.09.1998
	85.000.000	01.01.1999
2000	103.000.000	01.01.1999
	137.000.000	01.01.2000
2001	160.000.000	01.07.2000
	200.000.000	01.01.2001
2002	240.000.000	01.08.2001
	320.000.000	01.01.2002
2003	380.000.000	01.10.2002
	440.000.000	01.01.2003
2004	500.000.000	01.08.2003
	550.000.000	01.03.2004
2005	627.000.000	01.07.2004
	720 (YTL)	01.06.2005
2006	780 (YTL)	01.01.2006
2007	860 (YTL)	01.08.2006
	950 (YTL)	01.02.2007
2008	1.060 (YTL)	01.01.2008
2009	1.190 (YTL)	01.09.2008
	1.237	01.10.2009
2011	1.300	01.01.2011
2013	1.415	01.01.2013
2014	1.560	01.01.2014
	1.675	01.11.2014
2015	1.730	01.09.2015

Kaynak: DPÖ

Tablo B.45: Akaryakıt Satışı (Ton)

Ürünler	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
1. Benzin (Süper + Kurşunsuz)	42.122	43.490	44.499	49.338	51.742	51.995	48.492	45.385	44.214	46.537	51.187	55.714	59.877	67.049	71.538	75.920	107.542	106.348
2. Gazyağı	1.541	1.372	1.153	1.166	1.162	1.136	1.600	778	789	861	946	814	1.025	1.717	1.093	882	909	1.096
3. Motorin (Euro dizel dâhil)	50.792	54.737	55.642	62.392	75.868	92.478	81.460	78.536	84.247	94.032	118.224	155.573	148.023	130.225	125.921	119.426	233.912	148.704
4. Jet A -1	12.131	13.658	15.749	12.995	7.958	13.445	16.788	13.266	11.598	11.291	12.371	15.196	21.409	23.923	22.656	22.172	27.863	30.235
5. LPG	8.913	10.553	11.293	13.060	13.618	14.405	15.196	12.989	12.843	13.716	16.475	16.541	17.784	19.064	18.607	20.219	19.606	23.267
6. Madeni Yağ	440	204	271	324	488	476	286	370	562	693	916	1.068	1.269	895	599	466	-	-
Toplam	119.004	126.668	130.607	140.668	152.638	174.001	163.822	151.324	154.253	167.130	200.119	244.906	249.387	242.873	240.414	239.085	389.832	309.650

Kaynak: Ekonomi ve Enerji Bakanlığı

Tablo B.46: Akaryakıt Perakende Satış Fiyatları

Tarih	Kurşunsuz Benzin		Euro Dizel	Motorin	Gazyağı
	95 Oktan	97 Oktan			
21.09.2012	3,14	3,18	3,17	2,92	2,92
05.10.2012	3,11	3,15	3,14	2,89	2,89
02.11.2012	3,05	3,14	3,13	2,88	2,88
17.11.2012	2,90	3,02	3,10	2,85	2,85
03.01.2013	2,98	3,10	3,16	2,90	2,90
17.01.2013	3,03	3,15	3,18	2,93	2,93
31.01.2013	3,10	3,22	3,22	2,97	2,97
14.02.2013	3,16	3,28	3,26	3,01	3,01
28.02.2013	3,20	3,32	3,27	3,01	3,01
14.03.2013	3,15	3,27	3,24	2,98	2,98
27.04.2013	3,11	3,23	3,19	2,93	2,93
14.05.2013	3,13	3,25	3,22	2,96	2,96
26.06.2013	3,15	3,27	3,27	3,00	3,00
10.07.2013	3,17	3,29	3,32	3,07	3,07
24.07.2013	3,29	3,45	3,44	3,07	3,07
07.08.2013	3,26	3,43	3,43	3,06	3,06
05.09.2013	3,42	3,59	3,58	3,21	3,21
19.09.2013	3,39	3,56	3,58	3,21	3,21
03.10.2013	3,34	3,51	3,51	3,15	3,15
22.10.2013	3,35	3,52	3,52	3,16	3,16
05.11.2013	3,31	3,48	3,50	3,14	3,14
17.12.2013	3,41	3,58	3,59	3,22	3,22
10.01.2014	3,50	3,67	3,66	3,29	3,29
31.01.2014	3,58	3,75	3,73	3,36	3,36
21.02.2014	3,62	3,79	3,73	3,36	3,36
14.03.2014	3,67	3,85	3,77	3,37	3,37
04.04.2014	3,67	3,85	3,72	3,32	3,32
29.04.2014	3,67	3,85	3,68	3,28	3,28
21.05.2014	3,63	3,81	3,66	3,26	3,26
12.06.2014	3,63	3,81	3,64	3,25	3,25
03.07.2014	3,76	3,94	3,75	3,35	3,35
24.07.2014	3,74	3,92	3,71	3,31	3,31
14.08.2014	3,70	3,89	3,71	3,31	3,31
26.09.2014	3,69	3,88	3,70	3,29	3,29
17.10.2014	3,64	3,83	3,65	3,24	3,24
07.11.2014	3,49	3,68	3,53	3,12	3,12
28.11.2014	3,42	3,61	3,48	3,07	3,07
19.12.2014	3,18	3,37	3,26	2,86	2,86
14.01.2015	2,99	3,18	3,06	2,67	2,67
04.02.2015	2,95	3,14	2,97	2,58	2,58
25.02.2015	3,04	3,23	3,06	2,67	2,67
18.03.2015	3,13	3,32	3,15	2,76	2,76
01.05.2015	3,31	3,50	3,32	2,93	2,93
23.05.2015	3,40	3,59	3,41	3,02	3,02
07.07.2015	3,40	3,59	3,39	2,99	2,99
28.07.2015	3,30	3,49	3,22	2,82	2,82

Kaynak: Ekonomi ve Enerji Bakanlığı

Tablo B.47: İstihdam Edilen Nüfusun Sektörel Dağılımı (Hanehalkı İşgücü Anketlerine göre)

Sektörler	2005		2006		2007		2008		2009		2010		2011		2012		2013	
	Nüfus	%	Nüfus	%	Nüfus	%	Nüfus	%	Nüfus	%	Nüfus	%	Nüfus	%	Nüfus	%	Nüfus	%
1. Tarım, Ormancılık, Avcılık ve Balıkçılık	4.681	5,5	4.378	4,8	3.170	3,5	3.171	3,5	4.432	4,8	5.300	5,7	3.377	3,61	3.892	4,03	4.901	5,01
2. Madencilik ve Taşocakçılığı	144	0,2	113	0,1	115	0,1	113	0,1	106	0,1	73	0,1	39	0,04	179	0,19	157	0,16
3. İmalat Sanayi	8.440	9,9	8.006	8,7	7.679	8,5	7.171	7,9	7.312	8,0	8.393	9,0	6.636	7,1	6.632	6,87	5.961	6,09
4. Elektrik, Gaz, Su	641	0,7	644	0,7	1.103	1,2	860	0,9	952	1,0	1.051	1,1	1.286	1,38	1.356	1,4	1.421	1,45
5. İnşaat ve Bayındırılık İşleri	8.375	9,8	9.590	10,4	9.664	10,8	10.491	11,5	9.204	10,1	7.746	8,3	6.496	6,95	7.224	7,48	7.139	7,29
6. Toptan ve Perakende Ticaret	14.563	17,0	16.757	18,3	17.340	19,3	16.123	17,7	15.609	17,0	16.547	17,7	17.256	18,46	16.141	16,72	16.689	17,05
7. Lokanta ve Oteller	4.942	5,8	5.755	6,3	5.493	6,1	5.941	6,5	7.316	8,0	7.470	8,0	7.553	8,08	9.518	9,86	8.007	8,18
8. Ulaştırma, Haberleşme ve Depolama	5.378	6,3	5.250	5,7	5.017	5,6	6.082	6,7	4.872	5,3	5.026	5,4	5.282	5,65	5.156	5,34	6.133	6,27
9. Mali Aracı Kuruluşlar	3.044	3,5	3.541	3,9	3.142	3,5	3.638	4,0	3.777	4,1	3.498	3,7	3.560	3,81	3.312	4,43	3.404	3,48
10. Gayrimenkul Kiralama	4.261	5,0	3.319	3,6	4.120	4,6	3.004	3,3	4.180	4,6	4.686	5,0	5.481	5,86	6.714	6,95	5.931	6,06
11. Kamu Yönetimi	14.346	16,8	14.969	16,3	14.344	16,0	14.854	16,3	15.417	16,8	15.669	16,8	17.428	18,65	15.775	16,34	18.559	18,96
12. Eğitim Hizmetleri	9.120	10,6	9.743	10,6	9.479	10,6	9.715	10,6	10.182	11,1	9.149	9,8	9.967	10,66	10.028	10,39	10.040	10,26
13. Sağlık İşleri	2.470	2,9	2.931	3,2	3.013	3,4	2.907	3,2	2.533	2,8	2.481	2,7	3.020	3,23	3.487	3,61	2.838	2,9
14. Diğer Toplumsal Hizmetler	5.178	6,0	6.821	7,4	6.108	6,8	7.151	7,8	5.658	6,2	6.408	6,9	6.086	6,51	7.125	7,38	6.688	6,83
Toplam	85.583	100	91.815	100	89.787	100	91.223	100	91.550	100	93.498	100	93.470	100	96.539	100	97.868	100

Kaynak: DPÖ

Tablo B.48: Hane halkı İşgücü Anketi Temel Göstergeleri

	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
15 ve Daha Yukarı Yaştaki Kurumsal Olmayan Sivil Nüfus	178.117	185.455	190.423	197.660	201.796	209.310	213.795	215.721
İşgücü	96.592	93.248	101.366	99.149	101.104	104.490	106.117	107.514
İstihdam	86.914	85.583	91.815	89.787	91.223	91.550	93.498	97.103
İşsiz	9.678	7.665	9.552	9.361	9.881	12.941	12.619	10.411
İşgücüne Katılma Oranı (%)	54,2	50,3	53,2	50,2	50,1	49,9	49,6	49,8
İstihdam Oranı (%)	48,8	46,1	48,2	45,4	45,2	43,7	43,7	45,0
İşsizlik Oranı (%)	10,0	8,2	9,4	9,4	9,8	12,4	11,9	9,7
Genç Nüfusta İşsizlik Oranı (%)⁽¹⁾	22,3	20,3	23,8	22,8	24,7	31,4	24,8	23,1

Not: (1) 15-24 yaş grubunda olanlar.

Kaynak: DPÖ

Tablo B.49: 2011 Genel Nüfus ve Konut Sayımı, De-Facto Nüfus Sonuçlarının 2006 Genel Nüfus Sayımı Kesin Sonuçları İle Karşılaştırılması

İlçeler	1996 Nüfus Sayımı Kesin Sonuçları		2006 Nüfus ve Konut Sayımı Kesin Sonuçları		2011 Nüfus ve Konut Sayımı İlk Kesin Sonuçları		2006-2011 Yüzde Değişim
	Kişi Sayısı	İlçelere Göre Yüzde Dağılım	Kişi Sayısı	İlçelere Göre Yüzde Dağılım	Kişi Sayısı	İlçelere Göre Yüzde Dağılım	
Lefkoşa	62.295	31,1	85.579	32,3	97.293	33,1	13,69
Gazimağusa	52.875	26,4	64.269	24,2	69.838	23,7	8,7
Girne	38.715	19,3	62.158	23,5	73.577	25,0	18,4
Güzelyurt	27.523	13,7	31.116	11,7	30.590	10,4	-1,7
İskele	19.179	9,6	21.978	8,3	23.098	7,8	5,1
KKTC Toplam	200.587	100	265.100	100	294.396	100	11,1

Kaynak: DPÖ

Tablo B.50: KKTC'nin Ülke Gruplarına Göre İhracatı (\$)

Yıllar	Türkiye	Avrupa Birliği Ülkeleri	Dünya Ülkeleri	Orta Doğu Ülkeleri	Diğer Ülkeler	Toplam İhracat
2005	34.144.209	17.126.856	6.917.539	6.852.957	1.574.261	66.615.822
2006	30.875.362	9.708.799	9.805.754	11.543.938	2.933.694	64.867.547
2007	48.907.443	13.225.555	7.369.006	9.702.231	4.480.578	83.684.813
2008	41.770.636	17.147.124	4.953.414	14.220.270	5.572.694	83.664.138
2009	38.482.808	13.156.210	1.206.347	13.833.521	4.384.880	71.063.766
2010	44.741.216	11.816.654	3.475.821	31.104.188	5.282.030	96.419.909
2011	61.333.755	9.515.772	1.514.866	36.886.525	10.645.168	119.896.086
2012	58.878.076	8.678.585	1.014.857	39.821.898	9.873.712	116.267.128
2013	62.969.817	9.145.514	2.733.484	38.472.891	7.359.533	120.681.239
2014	78.446.382	8.304.840	835.323	40.583.800	5.814.745	133.985.090
2015 (Ocak – Haziran)	44.605.383	1.631.163	3.621.981	22.210.990	2.035.958	74.105.475

Kaynak: Ekonomi ve Enerji Bakanlığı

Tablo B.51: KKTC'nin Ülke Gruplarına Göre İthalatı (\$)

Yıllar	Türkiye	Avrupa Birliği Ülkeleri	Uzak Doğu Ülkeleri	Dünya Ülkeleri	Orta Doğu ve Arap Ülkeleri	Diğer Ülkeler	Toplam İthalat
2005	817.348.068	264.336.128	85.160.122	23.586.046	50.148.935	14.900.227	1.255.479.526
2006	946.978.969	247.072.030	82.977.243	16.460.425	65.267.005	17.464.606	1.376.220.278
2007	1.044.965.855	248.220.981	111.304.222	40.423.905	66.253.726	28.022.604	1.539.191.293
2008	1.172.502.792	236.344.802	109.156.742	78.503.072	56.482.297	27.673.475	1.680.657.180
2009	923.438.219	205.604.209	87.720.997	30.311.431	52.507.371	26.582.965	1.326.165.192
2010	1.137.378.970	251.285.189	90.266.660	29.873.873	69.000.395	26.375.578	1.604.180.665
2011	1.165.712.306	286.204.302	82.493.886	42.982.735	87.880.256	34.654.478	1.699.927.963
2012	1.234.214.030	247.749.409	81.109.808	28.245.460	81.484.144	31.111.112	1.703.913.963
2013	1.155.334.547	257.018.820	113.400.316	59.110.065	86.239.017	28.323.666	1.699.426.431
2014	1.185.695.338	270.241.575	137.593.091	72.493.794	82.212.592	36.031.853	1.784.268.243

Kaynak: Ekonomi ve Enerji Bakanlığı

Tablo B.52: KKTC'nin Önemli İhraç Malları (\$)

Sıra No	Mal Adı	2011	2012	2013	2014	2013 – 2014 Değişim
1	Süt Ürünleri	26.915.239	29.723.244	40.895.163	49.695.473	21,52%
2	Narenciye	31.422.038	26.291.067	23.944.775	15.337.865	-35,94%
3	Rakı	10.404.480	10.564.444	13.320.769	12.822.572	-3,74%
4	Hurdalar	14.303.827	9.599.719	6.858.919	9.056.653	32,04%
5	Narenciye Kons.	2.906.639	4.438.135	4.334.761	6.795.409	56,77%
6	Piliç Eti	5.019.970	5.961.989	6.306.817	6.181.610	-1,99%
7	Patates	3.238.776	1.983.851	1.266.030	5.154.262	307,12%
8	Alıcı Taşı	2.803.425	2.993.207	2.965.467	3.505.422	18,21%
9	Konfeksiyon	3.724.569	3.234.043	3.590.022	3.409.529	-5,03%
10	Deriler	1.022.688	1.173.687	1.092.319	1.364.382	24,91%
Mal Ara Toplamı		101.761.651	95.963.386	104.575.042	113.323.177	8,37%
11	Düngerleri	13.375.029	15.399.968	11.913.677	22.386.027	87,90%
12	Güney Kıbrısa Yapılan İhracat	4.759.406	4.903.774	4.192.520	3.377.275	-19,45%
Toplam İhracat		119.896.086	116.267.128	120.681.239	133.985.090	11,02%

Kaynak: *Ekonomi ve Enerji Bakanlığı*

Tablo B.53: KKTC'nin Önemli İthal Malları (\$)

	Mal Adı	2011	2012	2013	2014	2013 - 2014 Değişim
1	Yakıt	190.017.965	192.702.470	182.670.783	177.421.179	-2,87%
2	Taşit Araçları	100.290.457	107.170.485	106.844.350	111.499.803	4,36%
3	Arpa	9.754.086	6.987.910	23.307.865	56.823.882	143,80%
4	Konfeksyon	40.279.751	40.398.103	43.440.191	45.039.835	3,68%
5	Hayvan Yemleri	28.554.864	30.212.372	33.384.975	39.780.269	19,16%
6	Borу ve Aks	11.225.554	9.466.776	29.187.992	38.851.577	33,11%
7	İnşaat Demiri	34.758.721	29.702.345	32.004.102	35.678.741	11,48%
8	İlaçlar	30.447.919	32.251.121	33.344.313	31.476.119	-5,60%
9	Alkollü İçkiler	21.580.201	20.314.403	25.054.220	27.953.891	11,57%
10	Sanayi Makineleri	28.151.083	22.396.377	18.682.109	26.957.839	44,30%
11	Mobilya ve Aks	29.569.763	23.010.755	28.380.336	25.356.854	-10,65%
12	LPG Gazi	23.643.394	25.927.134	22.927.872	22.521.278	-1,77%
13	Süt Ürünleri	19.057.792	18.964.250	20.887.808	20.356.682	-2,54%
14	Mısır	14.996.377	18.718.969	18.039.764	20.179.706	11,86%
15	Oto Aksamları	21.182.494	18.983.920	19.895.504	19.458.859	-2,19%
16	Sigaralar	19.792.213	17.119.512	17.206.942	19.434.037	12,94%
17	Bilgi İşl.Mak.ve Aks.	21.643.203	18.213.214	18.968.209	17.962.304	-5,30%
18	Plastik Mamülleri	16.137.540	15.078.784	16.764.101	16.702.108	-0,37%
19	Meşrubat+Mey Su	16.159.621	16.735.085	17.726.544	16.104.413	-9,15%
20	Elektrik Malzemeleri	21.237.367	16.209.467	16.315.208	14.054.154	-13,86%
21	Temizlik Müsthz	13.711.144	12.154.392	13.294.591	13.330.168	0,27%
22	Kozmetik Ürünleri	11.864.391	11.667.310	13.441.090	12.853.039	-4,38%
23	Aleminyum Profil	13.764.595	10.880.544	11.897.829	12.666.795	6,46%
24	Bağday	10.750.626	11.422.010	9.875.758	11.472.316	16,17%
25	Elektrikli Ev Eşyaları	10.621.002	9.951.656	10.513.273	10.651.361	1,31%
Mal Ara Toplamı		759.192.123	736.639.364	784.055.729	844.587.209	7,72%
26	Düzenler	940.735.840	968.621.100	915.370.702	946.781.033	3,43%
Toplam İthalat		1.699.927.963	1.705.260.464	1.699.426.431	1.791.368.242	5,41%

Kaynak: Ekonomi ve Enerji Bakanlığı

Tablo B.54: Turizmin KKTC Ekonomisindeki Yeri

Yıllar	Net Turizm Geliri (Milyon \$)	Dış Ticaret Açığı (Milyon \$)	Dış Ticaret Açığını Karşılama Oranı (%)
2001	93,7	-237,4	39,47
2002	114,1	-264,2	43,19
2003	178,8	-427,0	41,87
2004	288,3	-791,6	36,42
2005	328,8	-1.119,7	29,37
2006	303,2	-1.311,3	23,12
2007	381,0	-1.460,1	26,09
2008	383,7	-1.606,2	23,89
2009	390,7	-1.261,6	30,97
2010	405,8	-1.513,5	26,81
2011	459,4	-1.481,5	31,01
2012	571,9	-1.454,5	39,32
2013	616,1	-1.578,7	39,03
2014	691,6	-1.650,3	41,91

Kaynak: DPÖ

Tablo B.55: KKTC'ye Hava ve Deniz Limanlarından Gelen Yolcuların Ulaşım Tercihlerine Göre Dağılımı

Yıllar	T.C. Vatandaşı			Yabancı			KKTC Vatandaşı			Toplam		
	Hava	Deniz	Toplam	Hava	Deniz	Toplam	Hava	Deniz	Toplam	Hava	Deniz	Toplam
2003	195.009	145.074	340.083	122.505	7.279	129.784	92.628	27.054	119.682	410.142	179.407	589.549
2004	242.778	191.966	434.744	157.097	7.171	164.268	109.626	25.260	134.886	509.501	224.397	733.898
2005	295.632	192.391	488.023	158.411	6.345	164.756	131.604	21.200	152.804	585.647	219.936	805.583
2006	414.247	158.386	572.633	137.497	5.619	143.116	161.392	16.843	178.235	713.136	180.848	893.984
2007	508.598	125.982	634.580	149.733	6.723	156.456	182.931	13.886	196.717	841.162	146.591	987.753
2008	543.370	107.035	650.405	149.265	9.012	158.277	186.862	13.212	200.074	879.497	129.259	1.008.756
2009	558.046	80.654	638.700	153.290	8.386	161.676	193.481	11.738	205.219	904.817	100.778	1.005.595
2010	664.257	77.668	741.925	152.290	8.175	160.465	203.835	13.015	216.850	1.020.382	98.858	1.119.240
2011	739.337	61.989	801.326	212.590	8.173	220.763	219.272	10.903	230.175	1.171.199	81.065	1.252.264
2012	848.622	55.883	904.505	254.696	6.985	261.681	237.052	9.783	246.835	1.340.370	72.651	1.413.021
2013	865.896	15.412	923.308	303.946	5.499	309.445	247.741	10.160	257.901	1.417.583	73.071	1.490.654
2014	966.749	53.828	1.020.577	339.387	6.113	345.500	271.211	8.925	280.136	1.577.347	68.866	1.646.213

Kaynak: Turizm Planlama Dairesi.

Tablo B.56: Turistik Konaklama Tesis Sayısı ve Yatak Kapasitesinin Yıllara ve Sınıflara Göre Dağılımı

Yıllar	Otel												II. Sınıf Tatil Köyü	Turistik Bangalov	Yöresel Ev	Turistik Pansiyon	Sınıf Belirlenmeyen/Kapalı	Toplam										
	5 Yıldızlı	4 Yıldızlı	3 Yıldızlı	2 Yıldızlı	1 Yıldızlı	Özel Belgeli	Butik	Apart	Tesis Sayısı	Yatak Sayısı	Tesis Sayısı	Yatak Sayısı																
	Tesis Sayısı	Yatak Sayısı	Tesis Sayısı	Yatak Sayısı	Tesis Sayısı	Yatak Sayısı	Tesis Sayısı	Yatak Sayısı	Tesis Sayısı	Yatak Sayısı	Tesis Sayısı	Yatak Sayısı	Tesis Sayısı	Yatak Sayısı	Tesis Sayısı	Yatak Sayısı	Tesis Sayısı	Yatak Sayısı	Tesis Sayısı	Yatak Sayısı	Tesis Sayısı	Yatak Sayısı						
2004	5	2.212	9	2.272	28	3.782	32	2.084	42	1.576	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	116	11.926				
2005	7	3.644	7	1.850	28	3.162	31	1.986	44	1.747	1	34	-	-	1	162	1	198	1	56	-	-	-	121	12.839			
2006	7	3.644	6	1.584	18	2.227	10	538	24	866	1	34	1	42	9	548	6	1.005	33	1.868	1	24	-	-	11	1.073	127	13.453
2007	11	6.274	6	1.536	17	2.183	15	979	23	785	1	34	1	42	7	416	6	1.005	31	1.706	1	24	-	-	11	848	130	15.832
2008	12	6.530	6	1.536	17	2.225	17	1.183	19	573	1	34	1	42	6	396	6	1.005	33	1.892	1	24	-	-	-	119	15.440	
2009	12	6.712	6	1.644	16	2.045	19	1.361	19	581	1	34	1	42	6	396	6	1.005	32	1.851	1	34	-	-	-	119	15.705	
2010	13	7.712	6	1.644	15	1.959	20	1.435	19	581	1	34	2	138	6	396	6	1.045	32	1.885	1	34	6	84	-	-	127	16.947
2011	14	9.302	6	1.704	15	2.211	22	1.588	19	583	1	34	2	214	7	456	6	1.045	32	1.881	1	34	9	110	-	-	134	19.162
2012	15	9.580	6	1.704	15	2.211	22	1.588	22	718	1	34	3	418	7	456	6	1.045	32	1.891	1	34	15	188	-	-	145	19.867
2013	15	9.580	4	1.346	10	1.893	14	992	16	636	1	34	4	450	1	60	5	928	26	1.461	3	96	16	196	2	168	130	18.766
2014	17	10.318	4	1.346	10	1.798	18	1.368	18	663	1	34	5	486	2	96	5	862	30	1.661	3	96	17	218	2	228	133	19.276

Kaynak: Turizm Planlama Dairesi

Tablo B.57: Turistik Konaklama Tesislerinde Konaklayan Kişi Sayısı

Ülkeler	Kişi Sayısı					
	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Yabancı	114.218	108.343	156.381	183.651	209.379	224.426
KKTC	55.440	52.653	45.243	45.175	40.125	49.598
Türkiye	304.942	336.240	393.238	459.529	464.397	529.909
Genel Toplam	474.600	497.236	594.862	688.355	713.901	803.933

Kaynak: DPÖ

EK C. NOTLAR

Para Arzi

En geniş anlamıyla ‘Para Arzi’; bir ekonomide belirli bir anda dolanımda bulunan ve para olarak kullanılan araçların toplamını ifade etmektedir. Ülkeden ülkeye

veya zaman içerisinde farklılık gösterse de ‘para arzi’ likidite derecelerine göre; M1 (Dar Para Arzi), M2 (Ara Para Arzi) ve M3 (Geniş Para Arzi) şeklinde tanımlanmakta ve aşağıdaki şekilde hesaplanmaktadır.

M1= Dolaşımdaki Para + Bankalardaki Vadesiz Mevduat + KKTCMB’deki Mevduat

M2= M1 + Bankalardaki Vadeli Mevduat

M3= M2 + Bankalardaki Resmi Mevduat + KKTCMB’deki Diğer Mevduat

Mevduat ve Kredi

Bülten’de yer alan mevduat ve kredi kalemi toplamları ‘KKTC Bankalar Tek Düzen Hesap Planı’ndaki tanımlara göre hazırlanmıştır.

Dönüşüm Metodu

Bülten’de yabancı para miktarının Türk Lirası karşılıkları hesaplanırken Bankamızın gösterge niteliğinde belirlediği günlük döviz kurları kullanılmaktadır. Söz konusu dönüştürme, ilgili yabancı para birimine ait ‘Döviz Alış Kuru’ kullanılmak suretiyle yapılmaktadır.

Banka

Şirketler Yasası ve 39/2001 sayılı ‘KKTC Bankalar Yasası’ altında kurulan bankalar ile yabancı bankaların Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti’nde açılan şubelerini anlatır. Halen KKTC’de faaliyet gösteren toplam 22 mevduat bankası bulunmaktadır.

Bültenle İlgili Diğer Hususlar

Bülten’de bankacılıkla ilgili veriler, genellikle aylık, üç aylık ve yıllık bazda düzenlenmiştir. Bankacılık sektörü ile ilgili söz konusu aylık veriler, aynı zamanda Bankamızın resmi internet sitesinde (www.mb.gov.ct.tr) yayınlanmaktadır.

Bankacılık Sektörü

Yukarıda tanımlanan bankalardan oluşan sektörü ifade etmektedir. Tanıma uygun 22 bankanın haricindeki her türlü finansal kuruluş sektörün dışında tutulmuştur.

Bankacılık verileri geçici bilançolardan derlendiğinden dolayı, Bankamız söz konusu mali verilerin doğruluğunu garanti etmemekte ve tamamen bilgi amaçlı yayınlanan bu verilerle ilgili hiçbir sorumluluk üstlenmemektedir. Ayrıca Bankamız, söz konusu verilerde önceden haber vermeden kısmen veya tamamen değişiklik/düzelte yapma hakkını saklı tutmaktadır. Bu nedenle, Bülten’de yer alan dönemsel bir bilgi, önceki veya sonraki bültenlerde çeşitli sebeplerle meydana gelecek güncellemeler sonucunda değişikliğe uğrayabilir.

Bankacılık Sektörü Parasal Verileri

Sektöre ait parasal büyütükler, bankaların KKTC Merkez Bankası’na göndermiş oldukları geçici bilançolardan derlenmiştir. Söz konusu bilançolar her takvim ayının son günü itibarıyla hazırlanmaktadır ve bankaların o gün itibarıyla bilanço durumlarını göstermektedir. Ancak, Merkez Bankası yapacağı incelemeler neticesinde, bu bilançoların bazı kalemlerinde düzeltmeler talep edebileceğinden dolayı bu bilançolar ‘Geçici’ olarak kabul edilmektedir.

KKTC Merkez Bankası
Bülten 2015 / II
Bilgi ve Önerileriniz için: www.mb.gov.ct.tr